

På vei

ELISABETH ELLINGSEN • KIRSTI MAC DONALD

ARBEIDSBOK

Norsk og
samfunnskunnskap
for voksne
innvandrere

CAPPELEN

På vei er et begynnerverk i norsk. Verket er en grundig revisjon av *På vei* fra 1999.

Læreverket består nå av:

- Tekstbok
- Arbeidsbok med lytte-cd
- Ordlister
- På vei nettsted med varierte og selvinstruerende interaktive øvelser
- Lærerens bok med ekstra oppgaver, fasit, undervisningsopplegg og forslag til prøver
- Lærer-cd-er med uttale-, struktur- og lytteøvelser

Denne nye utgaven er tilrettelagt for undervisning på Spor 2 og 3 etter den nye *Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere* (2004), nivå A1 og A2.

På vei gir en systematisk og trinnvis innføring i norsk vokabular og språkstruktur og formidler nyttig samfunnsinformasjon. Læreverket er enkelt å bruke både for kursdeltakere og lærere.

Forfatterne har også utgitt læreverkene *Stein på stein* og *Her på berget*, som er beregnet for kursdeltakere med mer kjennskap til norsk. Forfatterne underviser ved Institutt for lingvistiske fag ved Universitetet i Oslo.

ISBN 82-02-23665-7

9 788202 236656

www.cappelen.no

CAPPELEN

LISABETH ELLINGSEN • KIRSTI MAC DONALD

ARBEIDSBOK
2. utgave

NIVÅ A1

1 Hvor bor du? 5
Hva gjør du? 11
Utvalgte ord og uttrykk 12

2 Snakker du norsk? 17
I skolen 17
Hvordan snakker du med? 18
Hvordan er det? 19
Utvalgte ord og uttrykk 20

3 Familien Dahl 30
Et brev 30
Hvordan 31
God morgen! 36
Utvalgte ord og uttrykk 38

4 En vanlig dag 41
En frøker 41
Jule, skole og barneskole 44
Utvalgte ord og uttrykk 45
Utvalgte ord og uttrykk 47

5 Hva er kleddet? 52
Kleddet er 52
På tur i byen til byen 53
På tur 54
Utvalgte ord og uttrykk 59

6 På kjøpesantoret 62
På parkeringsskiltet i byparken 62
På godisbutikken / Takk for bilen 63
Utvalgte ord og uttrykk 65

Vær og årstider 72
En dag i byen? En dag i skolen? 73
Hvordan blir det? 74
Et nytt spørsmål 75
Utvalgte ord og uttrykk 79

7 Hva gjorde du i ferien? 84
På jobb eller ferie 84
Jule og nyttårsaften og ferie 85
Å besøke venner 86
Utvalgte ord og uttrykk 92

NIVÅ A2

8 Skolen 121
Hvordan er det? 121
Utvalgte ord og uttrykk 122

9 Familie og samliv 131
Familiebilder 131
Et langt liv 132
Utvalgte ord og uttrykk 133

10 Slutt på 141
Jule og nyttårsaften 141
Fordeler og ulemper 142
Utvalgte ord og uttrykk 143

11 Fester og høytider 177
Hva betyr det for deg? 177
Velkommen til byen! 180
Utvalgte ord og uttrykk 181

12 Helse 190
Et nytt spørsmål 190
Hvordan blir det? 191
Et nytt spørsmål 192
Utvalgte ord og uttrykk 193

13 Arbeidslivet 201
Jule og nyttårsaften 201
Barn og ungdom 202
Utvalgte ord og uttrykk 203

© J.W. Cappelens Forlag A/S, Oslo, 2004

«Det må ikke kopieres fra denne bok i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, Interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.»

Grafisk formgiver: Ring Design, Ingunn Framgården

Omslagsdesign: Ring Design, Ingunn Framgården

Omslagsfoto: Bård Løken / NN / Samfoto

Tegninger: Solveig Lid Ball

Forlagsredaktør: Liv Veum Seljevold

Andre illustrasjoner:

John Arne Eidsmo s. 89, 96, 98, 126, 132, Ingunn Framgården s. 31, 52, 53, 87, Corbis s. 28v, Luth/BananaStock s. 32h, Berit Roald/Samfoto s. 28v, 29v, Bernt Eide/Samfoto s. 29m, Tina Soli s. 141, 172, 189, John Thoresen s. 64, 79, Irene Brinch Sand s. 8, 20, 28m, 29øh, 32v, 57.

Sats: Ring Design, Ingunn Framgården

Repro: Renaissance Media

Trykk: RK Grafisk AS, Oslo 2005

ISBN 10: 82-02-23665-7

ISBN 13: 978-82-02-23665-6

2. utgave

3. opplag

Internettadresse: www.cappelen.no

Innhold

NIVÅ A1

1	Hva heter du?	5
	Hei, jeg heter / Velkommen	5
	Hvor bor du?	8
	Hva gjør de?	11
	Uttale- og lytteøvelser	12
2	Snakker du norsk?	17
	I klassen	17
	Haifa snakker med Ola	19
	Hvordan går det?	20
	Uttale- og lytteøvelser	25
3	Familien Dahl	30
	Et brev	30
	I kiosken	33
	God morgen!	36
	Uttale- og lytteøvelser	38
4	En vanlig dag	41
	Etter frokost	41
	Jobb, skole og barnehage	44
	Etter middag	45
	Uttale- og lytteøvelser	47
5	Hva er klokka?	52
	Klokka er	52
	Fra morgen til kveld	53
	På kafé	55
	Uttale- og lytteøvelser	59
6	På kjøpesenteret	62
	På parkeringsplassen / Hos bakeren	62
	Et godt tilbud? / Tilbake i bilen	63
	Uttale- og lytteøvelser	68
7	Vær og årstider	72
	En dag i mars / En dag i juli	72
	Hvilken årstid liker du best?	73
	En kald morgen	75
	Uttale- og lytteøvelser	79
8	Hva gjorde du i ferien?	84
	På jobb etter ferien	84
	Ferien til Nira, Kristian og Hilde	85
	Å bestille billett	88
	Uttale- og lytteøvelser	92

9	Et nytt liv	99
	Omar kom til Norge	99
	Et travelt liv	104
	Uttale- og lytteøvelser	108

10	Hjemme og på arbeid	111
	Sitter du her?	111
	John jobber på et bilverksted	114
	Teresa jobber på et sykehjem	116
	Uttale- og lytteøvelser	118

NIVÅ A2

11	Litt om Norge	124
	Norge er langt og smalt	124
	Unnskyld! Hvor ligger ... ?	130
	Uttale- og lytteøvelser	133

12	Skolen	137
	Marek skal på skolen / Marek forteller	137
	Konferansetime	139
	Foreldremøte og klassekontakt	142
	Uttale- og lytteøvelser	144

13	Familie og samliv	150
	Familiebilder	150
	Et langt liv	153
	Uttale- og lytteøvelser	157

14	Slik bor vi	162
	Jeg har fått leilighet!	162
	Fordeler og ulemper	165
	Uttale- og lytteøvelser	168

15	Fester og høytider	177
	Hva betyr jula for deg?	177
	Velkommen til bords!	180
	Uttale- og lytteøvelser	185

16	Helse	190
	Ut på tur	190
	Hvordan går det?	192
	Terje bestiller time hos legen	195
	Uttale- og lytteøvelser	197

17	I arbeidslivet	203
	Jobben min	203
	Borte fra jobben	205
	Diskriminering i arbeidslivet	207
	Uttale- og lytteøvelser	211

Kapittel 1 Hva heter du?

Hei, jeg heter ... / Velkommen

1 Pronomen

jeg – du

Sett inn riktig pronomen

Rita: Hva heter

Jan: Jeg heter Jan.

Rita: Hvor kommer du fra?

Jan: kommer fra Polen.

Hva heter du?

Rita: heter Rita.

Jan: Og hvor kommer du fra?

Rita: kommer fra Bergen.

2 Pronomen

han – hun

Hvor kommer Jan fra? kommer fra Polen.

Hvor kommer Rita fra? kommer fra Bergen.

Hvor kommer Anne fra? kommer fra Ålesund.

Hvor kommer Pablo fra? kommer fra Bolivia.

3 Spørsmål

..... ? Jeg heter Kristian.

..... ? Jeg kommer fra Stavanger.

..... ? Han kommer fra Stavanger.

4 Ord

heter – kommer – hva – hvor

Robert: Hva heter du? Hvor du fra?

Mario: Jeg fra Italia. Jeg Mario.
..... kommer du fra? Og heter du?

Robert: Jeg Robert. Jeg fra Nigeria.

5 Lag dialog

Åse er fra Drammen. Hans er fra Tromsø.

Åse: Hei! Hva ?

Hans: Hans.
.....?

Åse: Åse.

Hans: Hvor ?

Åse: Drammen.
.....?

Hans: Tromsø.

6 Pronomen

jeg – du – han – hun – vi – dere – de

a
Hvor kommer *du* fra? kommer fra

b
Hvor kommer Pablo fra? kommer fra Bolivia.

Hvor kommer Anne fra? kommer fra Ålesund.

Hvor kommer Jolanta og Jan fra? kommer fra Polen.

c
Pablo: Hei. heter Pablo. Hva heter

Anne: Anne. kommer fra Ålesund. Hvor kommer fra?

Pablo: Fra Bolivia.

d

Jolanta: heter Jolanta.

Marek: Og heter Jan.

Pablo: Hvor kommer fra?

Jolanta og Jan: kommer fra Polen.

7 Dialog

Helen og Tom er fra London. Kjell er fra Molde.

Helen: Hei! Jeg heter Helen.?

Kjell: Kjell.

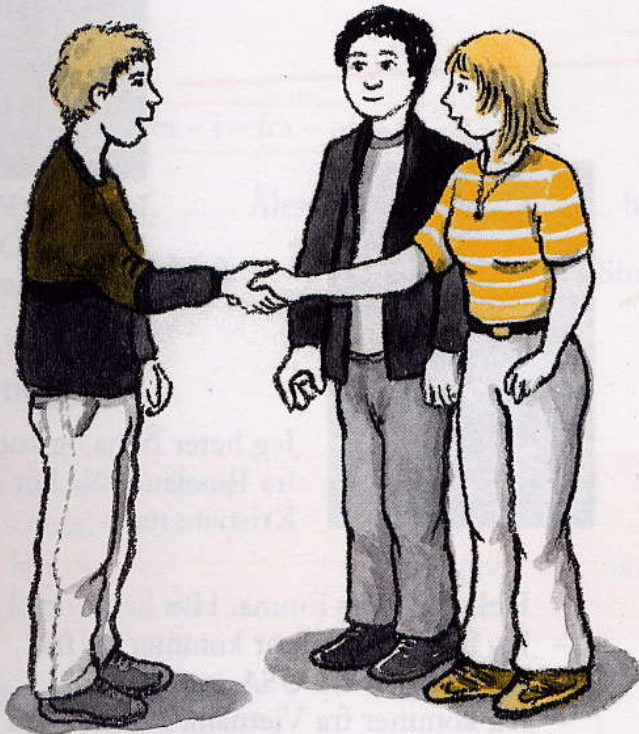
Tom: Og Tom.

Hvor?

Kjell: Molde.

.....?

Helen: Vi London.

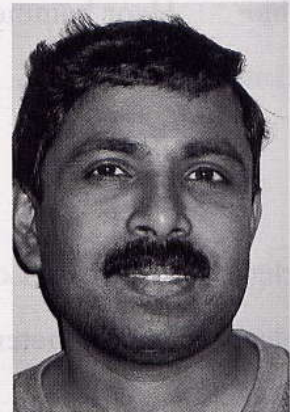
Hvor bor du?

8 Dialoger

Se på bildene. Lag dialoger mellom Kumar og Fatima, Pedro og Nina osv.

Hei. Jeg heter Emma og kommer fra USA. Nå bor jeg i Trondheim.

Jeg heter Kumar. Jeg bor i Tromsø, men jeg kommer fra Sri Lanka.

Hei. Jeg heter Pedro og kommer fra Brasil. Nå bor jeg i Bergen.

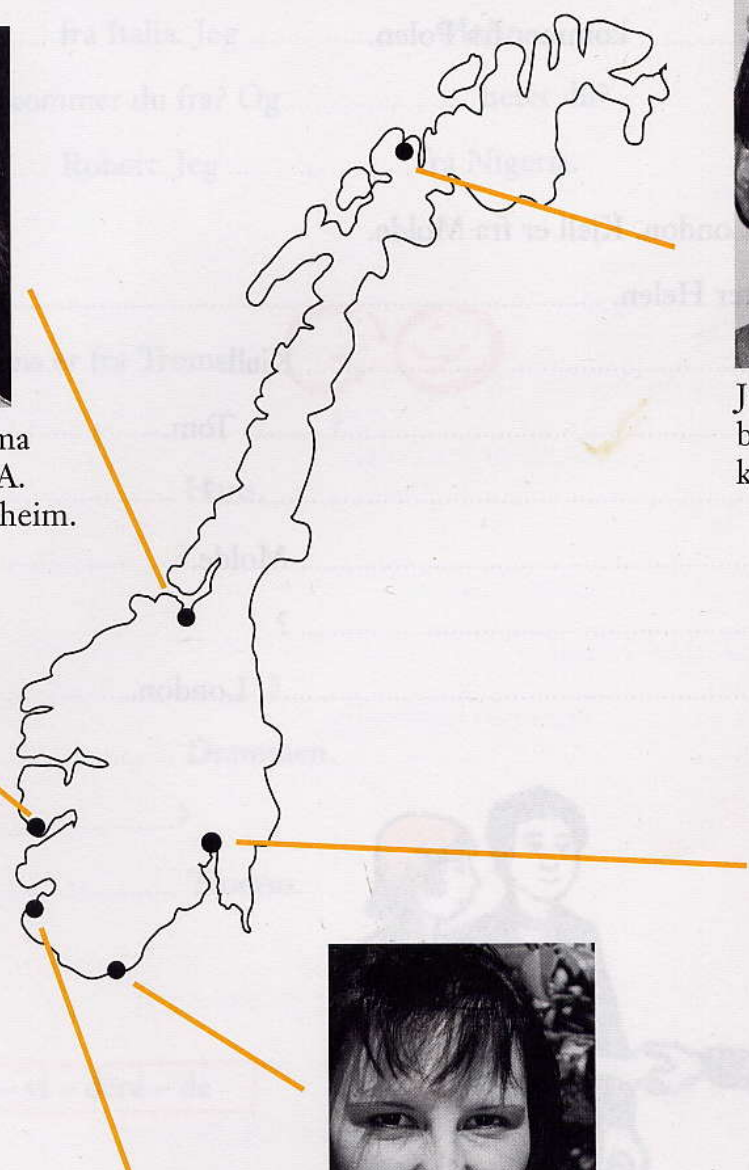
Jeg heter Fatima. Jeg bor i Oslo, men jeg kommer fra Tunisia.

Hei. Jeg heter Tan. Nå bor jeg i Stavanger, men jeg kommer fra Vietnam.

Jeg heter Nina og kommer fra Russland. Nå bor jeg i Kristiansand.

- Hei, jeg heter Emma. Hva heter du?
- Jeg heter Tan. Hvor kommer du fra?
- Jeg kommer fra USA, og du?
- Jeg kommer fra Vietnam. Nå bor jeg i Stavanger.
Hvor bor du?
- Jeg bor i Trondheim.

Lag flere dialoger.

9 Setninger

Dekk over høyre side. Arbeid sammen to og to.

a

Hvor bor Maria?	(Brasil)	Hun bor i Brasil.
Hvor bor Jan?	(Polen)	Han bor i Polen.
Hvor bor Lisa?	(Nigeria)	Hun bor i Nigeria.
Hvor bor Kim?	(Thailand)	Han bor i Thailand.
Hvor bor Ali?	(Libya)	Han bor i Libya.

b

Hvor kommer Amir fra?	(Irak)	Han kommer fra Irak.
Hvor kommer Tanja fra?	(Russland)	Hun kommer fra Russland.
Hvor kommer Tom fra?	(USA)	Han kommer fra USA.
Hvor kommer Anja fra?	(Romania)	Hun kommer fra Romania.
Hvor kommer Mohamed fra?	(Somalia)	Han kommer fra Somalia.

c

Jeg bor i Bodø.	Nå bor jeg i Bodø.
Nina bor i Oslo.	Nå bor Nina i Oslo.
Pablo bor i Bergen.	Nå bor Pablo i Bergen.
Unni bor i Trondheim.	Nå bor Unni i Trondheim.
Tom bor i Ålesund.	Nå bor Tom i Ålesund.

10 Ord

bor – nå – og – men – i – fra – på – på

Anne kommer Ålesund, men bor hun Tåsen Oslo.
 Jolanta Marek Sinsen nå, de kommer fra Polen.

11 Setninger

Hvor	kommer	dere	fra?	
Vi	kommer		fra Irak.	
Vi	bor		i Stavanger	nå.
Nå	bor	vi	i Stavanger.	

Lag setninger

Eksempel:

Nå – vi – i
Tromsø – bor

Nå bor vi i Tromsø.

De – fra – er
Stavanger

- bor – Nå – Eva
i – Trondheim
- du – Hva – heter
- Mark – USA
kommer – fra
- Per – kommer
Hvor – fra
- dere – bor
nå – Hvor
- Nina – Hvor –
bor

12 Fyll ut

Eksempel:

Hvor bor du?

Jeg bor i Norge.

a Hva du?

Jeg heter Maria.

..... fra?

Jeg kommer fra Spania.

b heter hun?

..... heter Maria.

Hvor?

Hun kommer fra Spania.

.....?

Nå bor hun i Norge.

c Hva?

Han heter Tore.

Hvor?

Han kommer fra Bergen.

.....?

Nå bor han i Danmark.

13 Lag setninger

a bor – og – Tor – Lisbeth – i – nå – Trondheim

Nå

Tor

b bor – kommer – Roberta – nå – i – Norge – fra – England – hun – men

Nå, men

Roberta, men

c kommer – fra – Hamir – Marokko – men – i – Arendal – bor – han

....., men

d nå – bor – dere – hvor

.....?

e kommer – Latifa – fra – hvor

.....?

Hva gjør de?

14 Spørsmål til teksten på side 16–17 i tekstboka

Spør hverandre, og svar med pronomen og verb.

Eksempel:

Hva gjør Gloria?

Hun leser.

Hva gjør Robert?

Hva gjør Pablo og Jolanta?

Hva gjør Kim og Mai?

Hva gjør Tomas?

.....

.....

15 Lag setninger

..... drikker

..... går

..... bor

..... snakker vi

..... heter

..... bor

..... gjør

Nå

16 Sett inn verb

De kaffe.

De pizza.

De på norskkurs.

De sammen.

Hvor de?

Hva de?

Hvor de fra?

Hva du?

17 Sett punktum (.) og spørsmålstegn (?) og stor bokstav:

a jeg kommer fra brasil nå bor jeg i oslo.

.....

b hvor kommer ali fra

.....

c hva heter du

.....

d anna bor i bergen nå peter bor i oslo han kommer fra usa hun kommer fra bulgaria

.....

.....

18 Skriftlig oppgave

Hva heter du? Hvor kommer du fra?

Hvor bor du nå? Hva gjør du?

Skriv på eget ark.

Uttale- og lytteøvelser

Hei, jeg heter ... / Velkommen

19 Gjenta alfabetet Spor 1, Lærer-cd 1

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z æ ø å

20 Gjenta ordene

Spor 2, Lærer-cd 1

CD:

Elev:

Hei!

Hei!

jeg

heter

kommer

du

hun

han

vi

hva

hvor

21 Gjenta setningen

Spor 3, Lærer-cd 1

CD:

Elev:

Hun heter Anne.

Hun heter Anne.

Han kommer fra Bolivia.

Hun kommer fra Ålesund.

Hva heter du?

Hvor kommer du fra?

Jeg heter Pablo og kommer fra Bolivia.

Jeg heter Anne og er fra Ålesund.

22 Lytt og fyll ut

Spor 4, Lærer-cd 1

Hun Anne kommer Ålesund.

Han fra Bolivia, og Pablo.

23 Orddiktat

Spor 5, Lærer-cd 1

.....

.....

24 Lytt og skriv dialogen

Spor 6, Lærer-cd 1

Harald: Hei! Jeg heter Harald. heter ?

Rebekka: Rebekka.

..... fra?

Harald: Oslo.

Og

Rebekka: Arendal.

Hvor bor du?

25 Gjenta ord og setninger

Spor 7, Lærer-cd 1

a	<u>lang vokal</u>	<u>kort vokal</u>
a	hva	Anne
o	Polen	Oslo
u	du	Unni
å	Ålesund	kommer

b				
a	-	han	-	Han heter Ali.
a	-	fra	-	Han er fra Afrika.
o	-	hvor	-	Hvor er Polen?
o	-	bor	-	Han bor i Bolivia.
å	-	nå	-	Nå bor hun i Ålesund.
å	-	på	-	Hun bor på Tåsen.
u	-	du	-	Hva heter du?
u	-	hun	-	Hun bor i Ålesund.
h	-	heter	-	Han heter Hans.
h	-	hun	-	Hun heter Hanne.
v	-	vi	-	Vi bor i Vadsø.
v	-	hvor	-	Hvor er vi?

26 Si samme setning, men start med nå

Spor 8, Lærer-cd 1

CD:

Han bor i Oslo.
 Hun bor i USA.
 De bor i Bergen.
 Vi bor i Molde.
 Jeg bor i Tromsø.

Nå bor han i Oslo.
 Nå ...
 Nå ...
 Nå ...
 Nå ...

Elev:

27 Lytt på CD-en, og skriv inn

Spor 9, Lærer-cd 1

Se på side 8 i arbeidsboka.

Nina kommer fra Russland, og hun bor i

..... kommer fra Vietnam. Nå bor han i

..... kommer fra Tunisia. Hun bor i nå.

Nå bor Pedro i Han kommer fra

..... kommer fra USA, og hun bor i nå.

Kumar bor i, men han kommer fra

28 Hør på CD-en og skriv inn: kommer fra eller bor i

Spor 10, Lærer-cd 1

Amir Syria. Han Stavanger.

Sabina Bosnia, men hun Oslo.

Rolf Bergen, men han Tromsø.

Hva gjør de?**29 Gjenta ordene og setningene**

Spor 11, Lærer-cd 1

spiser	–	De spiser.
leser	–	De leser.
snakker	–	De snakker sammen.
skriver	–	Vi skriver.
drikker kaffe	–	Vi drikker kaffe.
går på norskkurs	–	Vi går på norskkurs.
gjør	–	Hva gjør dere?

30 Hva gjør de?

Spør 12, Lærer-cd 1

Anne

Martin

Harald

Peter

Anne og Tom

Robin og Peter

CD:

Hva gjør Anne?

Hva gjør Martin?

Hva gjør Harald?

Hva gjør Peter?

Hva gjør Anne og Tom?

Hva gjør Robin og Peter?

Du:

Hun leser.

31 Diktat

Spør 13, Lærer-cd 1

Skriv setningene.

.....

.....

.....

.....

32 Hør på CD-en og sett kryss (x)

Spør 14, Lærer-cd 1

	skriver	leser	drikker te	drikker kaffe	spiser kake
Martin					
Anne					
Pablo					

Kapittel 2

Snakker du norsk?

I klassen

1 Spørsmål til teksten

Hvor kommer Martin fra?

Hvilke språk snakker han?

Hvor kommer Irina fra?

Hvilke språk snakker hun?

.....?

.....?

2 Lag setninger

Per er fra Norge.

Carlos er fra Spania.

Tanja er fra Russland.

Kim er fra Vietnam.

Eva er fra Tsjekkia.

Amir er fra Irak.

Mary er fra England.

Jan er fra Polen.

Ali er fra Marokko.

Sabine er fra Tyskland.

Linn er fra USA.

Han er norsk.

Han er spansk.

Hun er russisk.

Han er vietnamesisk.

Hun er tsjekkisk.

Han er irakisk.

Hun er engelsk.

Han er polsk.

Han er marokkansk.

Hun er tysk.

Hun er amerikansk.

3 Svar med nei

Snakker Rita arabisk?

Kommer Anne fra Bergen?

Kommer du fra Sverige?

Snakker Carlos engelsk?

Forstår Ola og Tom arabisk?

Bor de i Oslo?

Forstår du spansk?

Studerer Ola?

Nei, hun snakker ikke arabisk.

Nei, hun kommer ikke fra Bergen.

Nei, jeg kommer ikke fra Sverige.

Nei, han snakker ikke engelsk.

Nei, de forstår ikke arabisk.

Nei, de bor ikke i Oslo.

Nei, jeg forstår ikke spansk.

Nei, han studerer ikke.

4 Språk

a Språk i klassen:

.....

.....

.....

b Fyll ut:

Hun kommer fra Tyrkia, og hun snakker

De kommer fra Spania, og de snakker

Han kommer fra England, og han snakker

Hun er fra Latvia, og hun snakker

De er fra Litauen, og de snakker

Han er fra Irak, og han snakker

Hun er fra Iran, og hun snakker

De går på norskkurs, og de snakker litt

5 Svar med nei. Bruk pronomen i svaret.

Forstår Jolanta kinesisk?

Nei, hun forstår ikke kinesisk.

Bor du i Danmark?

.....

Går Ali på norskkurs?

.....

Bor Ali og Anja i Oslo?

.....

Kommer du fra Trondheim?

.....

Bor Kjell i Kristiansand?

.....

Kommer dere fra Bodø?

.....

6 Lag spørsmål

Hvor kommer dere fra?

Vi kommer fra Iran.

.....? Nei, vi snakker ikke arabisk. Vi snakker persisk.

.....? Ja, nå bor vi i Bergen.

.....? Ja, jeg forstår litt engelsk.

.....? Bare litt.

7 Ord

også – bare – litt – mye – ikke – også – ikke – litt

Martin snakker engelsk, og han snakker også swahili. Pablo snakker engelsk.

Han snakker spansk. Gloria forstår spansk. Irina snakker latvisk og tysk, og hun forstår litt russisk. Jolanta forstår russisk. De snakker og forstår også norsk, men ikke så

Haifa snakker med Ola

8 Spørsmål til teksten

Hva gjør Haifa?

Hvor kommer hun fra?

Leser hun norsk?

Forstår hun norsk?

9 Sett inn pronomeren

(Eva) Hun kommer fra Tsjekkia.

(Ola) drikker kaffe.

(Nina) leser norsk.

(Ola og Eva) snakker norsk.

(Du og jeg) snakker sammen.

Kommer (Ali)?

Snakker (du og Anna) norsk?

10 Verb

går – bor – heter – drikker – snakker – kommer – gjør

Jeg heter Amir. Nå jeg i Drammen, men jeg

..... fra Iran. Jeg på norskkurs, og jeg litt norsk.

Hva du nå? Nå jeg kaffe.

Hvordan går det?

11 Lag dialoger

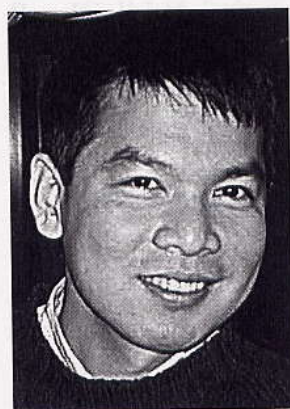
Lag dialoger mellom Tan og Kumar, Emma og Nina, Fatima og Pedro osv.

Hei. Jeg heter Emma og kommer fra USA. Nå bor jeg i Trondheim.
Yrke: forfatter
Språk: engelsk og italiensk

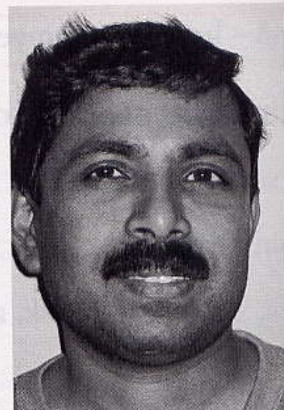
Hei. Jeg heter Pedro og kommer fra Brasil. Nå bor jeg i Bergen.
Yrke: musiker
Språk: portugisisk og spansk

Hei. Jeg heter Tan. Nå bor jeg i Stavanger, men jeg kommer fra Vietnam.
Yrke: konsulent
Språk: vietnamesisk og fransk

Jeg heter Nina og kommer fra Russland. Nå bor jeg i Kristiansand.
Yrke: lege
Språk: russisk og tysk

Jeg heter Kumar. Jeg bor i Tromsø, men jeg kommer fra Sri Lanka.
Yrke: sjåfør
Språk: tamil og engelsk

Jeg heter Fatima. Jeg bor i Oslo, men jeg kommer fra Tunisia.
Yrke: student
Språk: arabisk og fransk

- Hei. Jeg heter Kumar.
- Hei. Jeg heter Fatima. Hvor kommer du fra?
- Fra Tunisia. Snakker du fransk?
- Nei, jeg snakker tamil og engelsk. Og du, snakker du engelsk?
- Nei, jeg snakker fransk og arabisk.

12 Svar

a Hvilke svar passer? Flere svar kan være riktige.

I like måte. Ja, takk.	Bare bra. Ikke verst!	Nei, ikke nå. Det går fint.	Bare litt. Ganske bra.	Takk. Nei.	Ja.	Bra, takk.
---------------------------	--------------------------	--------------------------------	---------------------------	---------------	-----	------------

Hvordan går det?

Så hyggelig å se deg!

Du er flink i norsk.

Jobber du?

Forstår du arabisk?

Snakker du norsk?

Har du det bra?

Du er flink i norsk!

Forstår du norsk?

b Lag spørsmål.

.....

Ja, litt.

.....

I like måte.

.....

Bare bra, takk!

.....

Ikke mye.

.....

Takk.

c Lag dialoger i klassen.

13 Sett inn *ikke*

Hun snakker norsk.
De kommer fra India.
De forstår norsk.
Unni kan arabisk.
Han er norsk.
Nå jobber hun.
Nå bor hun i Oslo.
Nå studerer han.

Hun snakker ikke norsk.
De kommer ikke fra India.
De forstår ikke norsk.
Unni kan ikke arabisk.
Han er ikke norsk.
Nå jobber hun ikke.
Nå bor hun ikke i Oslo.
Nå studerer han ikke.

14 Spørsmål

Hvor bor du?

Jeg bor i Stavanger.

.....? Han kommer fra Danmark.

.....? Hun heter Birgit.

.....? Det går ganske bra.

.....? Jeg går på norskkurs.

.....? Vi skriver norsk.

.....? Vi bor i Moss.

15 Dialog

Johan: Hei,

Lisbeth: Bra, takk.

Johan: Takk, Hva nå?

Lisbeth: Jeg studerer engelsk. Hva

Johan: matematikk.

Hvor.....?

Lisbeth: Nå i Trondheim.....?

Johan:

16 Lag setninger med verbet

spiser **Eksempel: Nå spiser vi pizza.**

leser

har

går

er

17 Lag setninger

Ola – i Bergen

nå – ikke – bor

ikke – jeg – forstår

engelsk

på – de – går – ikke
norskkurs

Karin – fra – Tyskland – kommer
og – snakker – hun – tysk

Haifa – arabisk – snakker
men spansk ikke hun snakker

18 Svar med nei og ikke

Bor hun i Oslo?

Eksempel: *Nei, hun bor ikke i Oslo.*

Bor han i Bergen?

Jobber hun nå?

Kommer de fra Japan?

Snakker de norsk?

19 Setning med ikke

Hun forstår spansk.

Jeg *forstår ikke spansk.*

Hun er norsk.

Jeg

Han snakker fransk.

Jeg

De forstår arabisk.

Jeg

20 Lag spørsmål

.....? Ja, han kommer fra England.

.....? Nei, han snakker ikke fransk.

.....? Nei, de sover ikke.

.....? Nei, vi drikker kaffe.

.....? Ikke så mye.

.....? Bra!

21 Sett inn spørreord

..... gjør du?

..... bor du?

..... går det?

..... jobber du?

..... drikker dere?

..... gjør hun?

22 Pronomen

Hvordan har du det?	Takk, <i>jeg</i> har det bra.
Hvordan har Tom det? har det bra.
Hvordan har Eva det? har det bra.
Hvordan har dere det?	Takk, har det fint.
Hvordan har det?	Takk, vi har det bra.
Hvordan har Omar og Ana det? har det bra.

23 Gjenta samme setning. Start med Nå.

Anna bor i Bodø.	Nå <i>bor Anna i Bodø.</i>
Nina jobber i butikk.	Nå
Erik studerer engelsk.	Nå
Ida og Ola bor i USA.	Nå
Per og Tore snakker arabisk.	Nå
De bor ikke i Oslo.	Nå
Han jobber ikke.	Nå
Vi snakker ikke tysk.	Nå

24 Svar med nei. Bruk pronomen.

Bor Jon i Oslo?	Eksempel: Nei, <i>han bor ikke i Oslo.</i>
Jobber Anna i Italia?	Nei,
Drikker Per og Ola te?	Nei,
Leser Maria norsk?	Nei,
Sover Ida og Anna?	Nei,
Jobber Per?	Nei,

25 Skriftlig oppgave

- Hva gjør du nå?
- Hva gjør dere på norskkurset?
- Hvilke språk snakker og forstår du?

Uttale- og lytteøvelser

I klassen

26 Gjenta Spor 15, Lærer-cd 1

a

i – y

lang vokalkort vokal

i vi, Bolivia

litt, India

y Syria, mye

tysk, Egypt

i

y

b Spor 16, Lærer-cd 1

Somalia – Filippinene – India – Italia – Latvia – Argentina – Egypt – Tyrkia – Tyskland – USA –
Tunis – Russland – Polen – Slovakia – Marokko – Algerie – England – Litauen – Australia – Europa
– Afrika – Asia – Amerika

27 Gjenta ord og setninger Spor 17, Lærer-cd 1

norsk	–	De snakker norsk.
spansk	–	Hun snakker spansk.
arabisk	–	Han snakker arabisk.
engelsk	–	Snakker han engelsk også?
russisk	–	Forstår de russisk?
portugisisk	–	Forstår dere portugisisk?

28 Svar med *nei* og *ikke* Spor 18, Lærer-cd 1Bor hun i Oslo? *Nei, hun bor ikke i Oslo.*

Bor han i Bergen?

Kommer de fra Japan?

Snakker de norsk?

Forstår de arabisk?

29 Sett inn *ikke* Spor 19, Lærer-cd 1a (Vi skjønner spansk.) *Vi skjønner ikke spansk.*

b (Hun er norsk.)

c (Han snakker fransk.)

- d (De forstår arabisk.)
- e (Hun kommer fra Iran.)
- f (Jeg kommer fra USA.)

30 Diktat

Spor 20, Lærer-cd 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

31 Lytteøvelse

Spor 21, Lærer-cd 1

	engelsk	arabisk	italiensk	amharisk	tysk	norsk	russisk
Natalia snakker							
Hun forstår også							
Tim snakker							
Han forstår også							
Ali snakker							
Han forstår							

Haifa snakker med Ola

32 Diktat. Skriv setningene.

Spor 22, Lærer-cd 1

..... ?

..... ?

..... ?

33 Nå er du Haifa. Svar Ola.

Spor 23, Lærer-cd 1

- Ola: Hei du! Hyggelig å se deg.
 Du: *I like måte.*
 Ola: Hva gjør du?
 Du: *Jeg leser.*
 Ola: Leser du norsk?
 Du: *Nei, jeg forstår ikke så mye norsk.*
 Ola: Du er fra Iran, ikke sant?
 Du: *Nei, fra Irak. Jeg snakker arabisk.*
 Ola: Du er flink i norsk.
 Du: *Unnskyld. Jeg forstår ikke.*
 Hva betyr flink?

34 Lytteøvelse

Spor 24, Lærer-cd 1

Hør på teksten. Skriv inn: *De, Ronaldo, Ana, spansk, portugisisk, Brasil, Brasilia, Rio*

Ana og snakker sammen.

..... går på norskkurs.

Ronaldo kommer fra

I Brasil snakker de

..... kommer fra Filippinene. Hun snakker litt

Ronaldo kommer ikke fra hovedstaden. Han kommer fra

Hovedstaden i Brasil heter

35 Lytteøvelse

Spor 25, Lærer-cd 1

Hør på teksten og kryss av.

	JA	NEI
Adel kommer fra Pakistan.	☐	☒
Rehana kommer fra Irak.	☐	☐
Bagdad er hovedstaden i Irak.	☐	☐
Lahore er i Pakistan.	☐	☐
Rehana kommer fra Islamabad.	☐	☐
Islamabad er hovedstaden i Pakistan.	☐	☐
Rehana forstår litt arabisk.	☐	☐
Adel er flink i urdu.	☐	☐

Hvordan går det?

36 Gjenta ordene Spor 26, Lærer-cd 1

- i ikke – litt – Irak – Iran – Filippinene
 y mye – tysk – betyr – tyrkisk – hyggelig – unnskyld
 å forstår – på – så – også – går – jobber – norsk
 o hvor – hvordan – bor – Oslo
 u du – russisk – USA – urdu – studere – butikk – kurs

37 Gjenta ordene og setningene Spor 27, Lærer-cd 1

de	–	Hva gjør de?
det	–	Hva heter det?
forstår	–	Han forstår arabisk.
også	–	Han forstår engelsk også.
mye	–	Han forstår ikke så mye norsk.
litt	–	Han forstår bare litt norsk.
jobber	–	Hvor jobber hun?
butikk	–	Unni jobber i butikk.
studerer	–	Jeg studerer.
norskkurs	–	Går du på norskkurs?
unnskyld	–	Unnskyld, jeg forstår ikke.
betyr	–	Hva betyr det?
hyggelig	–	Hyggelig å se deg!

38 Hva gjør de? Spor 28, Lærer-cd 1

Svar.

- Hva gjør Unni?
 Hva gjør Anne?
 Hva gjør Marit?
 Hva gjør Ola?
 Hva gjør Carlo?
 Hva gjør Stein?

Du:

Hun jobber i butikk.

Unni

Anne

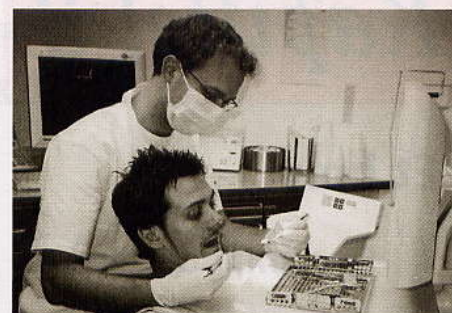
Marit

Ola

Carlo

Stein

39 Diktat

Spor 29, Lærer-cd 1

Haifa

Unni

40 Skriv inn verb

Spor 30, Lærer-cd 1

Fatima fra Somalia. Hun på norskkurs i Oslo. Bill
 i Drammen, men han fra USA. Fatima og Bill
 kaffe. De norsk sammen, og det
 ganske bra.

41 Hør på telefonsamtalen. Hva gjør de?

Spor 31, Lærer-cd 1

Lisa

Omar

Irma

Jon

Kapittel 3

Familien Dahl

Et brev

1 Spørsmål til teksten

- 1 Hvor gammel er Finn?
- 2 Hvor gammel er Grete?
- 3 Hvor mange barn har de?
- 4 Hva gjør Grete?
- 5 Hvem er Vidar?
- 6 Hvor går Finn?

2 Lag spørsmål

-? Jeg skriver et brev.
-? Til en gammel venn.
-? Han heter Vidar.
-? I Kristiansand.
-? Han er lærer.
-? 30 år.

3 Lag setninger med verbene

- Hun bor i Norge.
- Snakker de spansk?
- Kommer
- gjør
- forstår
- drikker
- Skriver
- kjøper

4 Verb i presens

Finn og Grete gift og to barn. De glad i hverandre,

men noen ganger de. I dag de hjemme. Grete et brev til en venn. Vennen Vidar og i Kristiansand. Finn litt sjalu og ut.

5 Lag spørsmål og svar

Finn:	Grete:
Gjør?	Et brev til Vidar.
Hvem?	Venn.
Bor?	Kristiansand.
Gjør?	Lærer.
Gammel?	32 år. Spør så mye?
Nysgjerrig.	Sjalu?
Nei. I kiosken.	Sjokolade?
Nei.	Dum.

Eksempel:

Elev A (Finn):
Elev B (Grete):

Hva gjør du?
Jeg skriver et brev til Vidar.

6 Hva heter du? Hvor bor du?

Spør to andre i klassen og skriv navn og adresse.

7 Fortell om personene

Navn: Isabel Santos
 Nasjonalitet: Fra Cuba
 Alder: 46 år
 Familie: Gift. Tre barn
 Yrke: Tannlege
 Bor: I Halden

Navn: Jan Eriksen
 Nasjonalitet: Fra Norge
 Alder: 31 år
 Familie: Ugift (= ikke gift). Har ikke barn
 Yrke: Student
 Bor: I Vadsø

Fortell om personene til hverandre eller skriv om personene.

Hun heter Isabel Santos og kommer fra Cuba. Hun

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8 Fortell

Hva heter du? Hvor bor du? Hva gjør du?

Jeg heter

.....

.....

.....

I k

9

1

2

3

4

5

10

I kiosken

9 Spørsmål til teksten

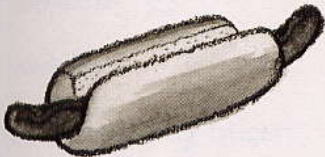

- 1 Hvor går Finn?
- 2 Hva er Aftenposten?
- 3 Hvor mye koster ei pølse med brød?
- 4 Hva kjøper han for 52 kroner?
- 5 Hvorfor kjøper han sjokolade?

10 Hva er det?

Det er en avis.

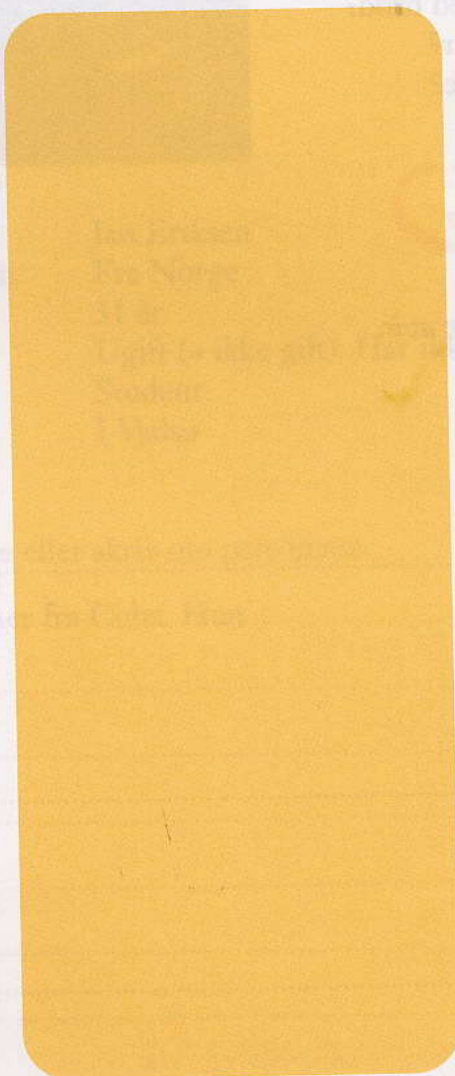
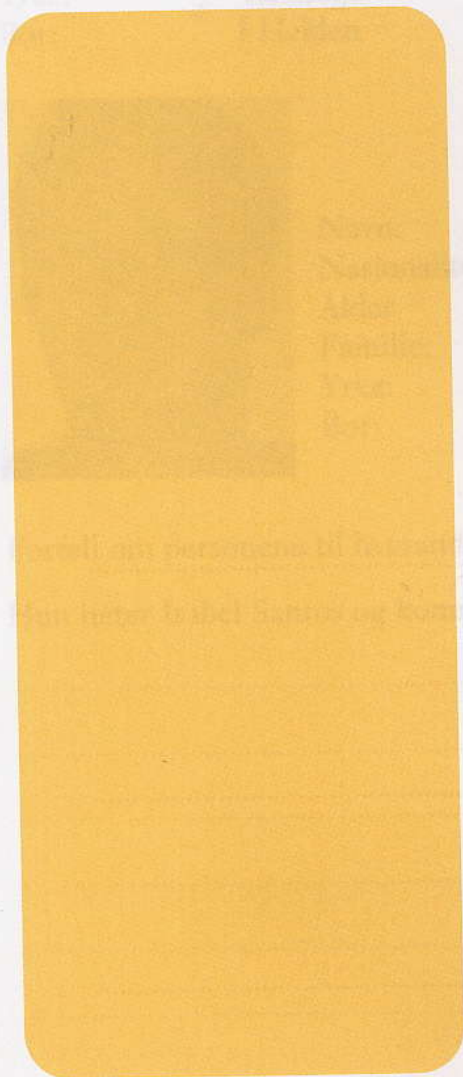
11 Hva er det?

Pek på ting i klasserommet. Spør hverandre og spør læreren.
Skriv ordene på riktig sted:

en

ei

et

12 Den, det, de

Hvor mye koster sjokoladen?

Den koster 15 kroner.

Hvor mye koster frimerket?

..... koster 7 kroner.

Hvor mye koster eplet?

..... koster 8 kroner.

Hvor mye koster avisene?

..... koster 24 kroner.

Hvor mye koster pølsa?

..... koster 18 kroner.

Hvor mye koster eplene?

..... koster 16 kroner.

13 I kiosken

et eple 8 kr

en banan 6 kr

en flaske brus 17 kr

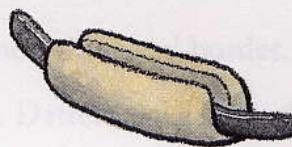
en avis 12 kr

en pakke sigaretter 75 kr

en sjokolade 15 kr

ei pølse 18 kr

en is 12 kr

A jobber i kiosk. B kommer for å kjøpe noe. Noen uttrykk:

Har du ...?

Jeg vil ha

Hvor mye koster / Hva koster ...?

Det koster

Hvor mye blir det?

Det blir

14 Tall

a Skriv tallene.

førtiåtte 48

syttifire

tre hundre og tjuen

fire tusen ni hundre

b Skriv med bokstaver.

7 sju

11

264

3569

15 Tall

A leser opp ti tall. B skriver tallene.

B leser opp ti tall. A skriver tallene.

Se på tallene til hverandre. Hvor mange er riktige?

16 Preposisjoner

Finn går *i* kiosken. Der kjøper han pølse brød. Han tenker Grete. Hun har lyst en sjokolade. Finn og Grete er glad hverandre. Han kjøper en sjokolade Grete.

God morgen!

17 Entall og flertall

Sett inn riktig artikkel og riktig form i flertall.

<u>en</u> kopp	mange	<u>kopper</u>
<u>et</u> frimerke	mange	<u>frimerker</u>
..... stol	mange
..... familie	mange
..... eple	mange
..... brødskive	mange
..... jente	mange
..... komfyr	mange
..... flaske	mange

Hva heter disse ordene i flertall?

et egg	mange
et glass	mange
et barn	mange
et bord	mange

18 Bestemt form entall

- (datter) Hanne er dattera til Grete og Finn.
- (bord) Hun dekker på
- (sønn) Jonas er til Grete og Finn.
- (flaske) Han drikker melk av flaske. til Jonas står på bordet.
- (skap) Hanne trenger tre glass, men de er ikke i
- (oppvaskmaskin) De står i

19 Bestemt form entall og flertall

Hanne har en bror. Broren til Hanne heter Jonas.

Hun har også ei mor og en far. heter Grete og

heter Finn.

Finn og Grete lager frokost. Snart er ferdig.

Hanne dekker bordet. Hun trenger tre kopper og tre glass. står i skapet og står i oppvaskmaskinen.

20 Pronomen

Grete og Finn er gift. De har to barn. Finn er på kjøkkenet. koker egg. Grete er også på kjøkkenet. skjærer brød. Sønnen sitter ved bordet. drikker melk av flaske. står på bordet. Dattera dekker bordet. er 7 år. Hun henter tre kopper. står i skapet.

21 Flertall

Svar med: «Han har/spiser *to*»

Hun har en venn.
Hun har et barn.
Hun har et brød.
Hun har et frimerke.
Hun spiser et eple.
Hun spiser et egg.
Hun spiser ei pølse.
Hun kjøper en avis.
Hun kjøper en sjokolade.

Han har to venner.
Han har to barn.
Han har to brød.
Han har to frimerker.
Han spiser to epler.
Han spiser to egg.
Han spiser to pølser.
Han kjøper to aviser.
Han kjøper to sjokolader.

22 Hva ser dere på bildet?

Se på bildet på side 30 i tekstboka. Hva ser dere? Fortell hverandre.

På bildet ser vi ei dame. Hun heter ...

23 Skriftlig oppgave

- a **Enten:** Har du familie? Skriv om familien.
Eller: Skriv om familien Dahl. Hva heter de? Hvor gamle er de? Hva gjør de?
- b Hva spiser familien Dahl til frokost?
Hva spiser du?

Uttale- og lytteøvelser

Et brev

24 Lytt og gjenta

Spor 32, Lærer-cd 1

gift	–	De er gift.
gjøre	–	Hva gjør du?
sjalu	–	Er du sjalu?
sjokolade	–	Hun liker sjokolade.
kjøpe	–	Finn kjøper to aviser.
kiosk	–	Han går i kiosken.

25 Hvor mange?

Spor 33, Lærer-cd 1

Si tallet og ubestemt form flertall av substantivet.

CD:

Du:

en avis	(3)	<i>tre aviser</i>
et brev	(8)
et frimerke	(6)
en elev	(26)
et navn	(14)
et eple	(11)
en sjokolade	(5)
en familie	(4)

26 Skriv navn og adresse

Spor 34, Lærer-cd 1

Hør på samtalene og skriv navn og adresse.

Anne

.....

.....

Kamil

.....

.....

(en telefonkatalog: ei bok med navn, adresse og telefonnummer)

I kiosken

27 Tallord

Spor 35, Lærer-cd 1

Se på tallene på side 28 i tekstboka. Lytt og gjenta.

28 Hvor mye koster det? Hva koster det?

Spor 36, Lærer-cd 1

Hvor mye koster avisen?	(12 kroner)	<i>Den koster tolv kroner.</i>
Hvor mye koster eplet?	(7 kroner)
Hvor mye koster frimerket?	(8 kroner)
Hva koster pølsene?	(34 kroner)
Hva koster eplene?	(29 kroner)
Hva koster sjokoladen?	(17 kroner)

29 Lytteøvelse

Spor 37, Lærer-cd 1

Dialog 1

Hva kjøper han?

Hvor mye betaler han?

Dialog 2

Hva kjøper hun?

Hvor mye betaler hun?

Dialog 3

Hva kjøper han?

Hvor mye betaler han?

God morgen

30 Gjenta ordene og setningene

Spor 38, Lærer-cd 1

skjære	–	Grete skjærer brød.
skive	–	Hanne spiser to skiver,
syltetøy	–	ei skive med syltetøy,
salami	–	og ei skive med salami.
kakao	–	Finn koker kakao.
skap	–	Glassene er ikke i skapet.
maskin	–	De er i oppvaskmaskinen.

31 O eller å?

Spor 39, Lærer-cd 1

a Hør og skriv riktig vokal.

- 1 Hvor bør du?
- 2 Jeg b__r på T__sen.
- 3 Hun k__mmer fra B__livia.
- 4 Hun vil ha en st__r sj__k__lade.
- 5 Jeg f__rst__r litt fransk.
- 6 K__ppene er i skapet.
- 7 Glassene står p__ b__rdet.

b Gjenta setningene i 31a.

Spor 40, Lærer-cd 1

32 Lytteøvelse. Fyll ut.

Spor 41, Lærer-cd 1

Tone har datter og sønner.

På bordet står det kopper og

.....

Hun skjærer brødkiver, med
syltetøy og med

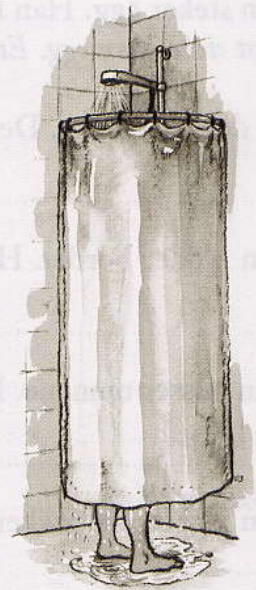
I kjøleskapet er det og

.....

Kapittel 4 En vanlig dag

Etter frokost

1 Hva gjør de?

2 Hva gjør dere?

Hva gjør dere etter frokost?

Lager dere matpakke? Hva har dere i den?

Rydder dere?

Har dere barn? Hvor gamle er de? Hva gjør de om morgenen?

3 Skriv riktig spørreord

gjør hun?	Rydder.
rydder bordet?	Grete.
setter hun glassene?	I oppvaskmaskinen.
har Finn på brødsnivene?	Salami og ost.
lager han mat til?	Til Hanne.
legger han matpakken?	I skolesekken.
har Hanne i skolesekken?	En matpakke og et eple.

4 Først – så/etterpå

Hun skjærer brød. Hun dekker bordet.
Først skjærer hun brød. Så dekker hun bordet.

Han steker egg. Han koker kakao.
Først steker han egg. Etterpå koker han kakao.

De dekker bordet. De spiser frokost.

.....

Han rydder bordet. Han lager matpakke.

.....

Hun pusser tennene. Hun børster håret.

.....

Han legger matpakken i sekken. Han gir sekken til Hanne.

.....

5 Skriftlig oppgave

Hva gjør du om morgenen?

Først

Så

Etterpå

6 Pronomen. Sett inn *han, hun, den, det, de*

Grete og Finn har to barn. *De* heter Hanne og Jonas.

Grete rydder bordet. Etterpå dusjer

Finn vasker Jonas. er bare ett år.

Hanne er sju år. går på skolen.

På skolen spiser hun matpakke. ligger i sekken.

Hun spiser også et eple. ligger også i sekken.

7 Pronomen. Subjektsform og objektsform

Subjekt	Objekt
jeg	meg
du	deg
han	ham
hun	henne
den	den
det	det
vi	oss
dere	dere
de	dem

- Hvor er Finn? Han er på kjøkkenet. Grete snakker med ham nå.
- Hvor er koppene? er i skapet. Jeg henter nå.
- Hvor er eplet? er her. Jeg legger i skolesekken.
- Hva gjør Hanne? pusser tennene. Grete hjelper
- Hva gjør du? skjærer brød. Hjelper du
- Hva gjør dere? dekker bordet. Hjelper du

8 Pronomen

- Hjelper du dem (de/dem)?
- Hun skriver til (han/ham).
- Er han gift med (hun/henne)?
- Han er en venn av (jeg/meg).
- (De/Dem) snakker norsk sammen.
- (Han/Ham) snakker norsk med (hun/henne).
- (De/Dem) er glad i hverandre, men noen ganger krangler (de/dem).
- Kommer dere til (vi/oss) snart?
- Han kjøper ikke sjokolade til (jeg/meg).

9 Hva sier hun?

Hva sier hun? Hun sier *at det gjør vondt*.

«Det gjør vondt.» Hun sier *at det gjør vondt*.

«Maten er ferdig.» Hun sier

- «Koppene står i skapet.» Hun sier
- «Jonas drikker melk.» Hun sier
- «Han er ett år.» Hun sier
- «Finn lager matpakke.» Hun sier

Jobb, skole og barnehage

10 Spørsmål til teksten

- 1 Hvor jobber Finn?
- 2 Hva gjør han der?
- 3 Hvor jobber Grete?
- 4 Hva gjør hun der?
- 5 Når drar hun i butikken?
- 6 Hvor er Jonas?
- 7 Går Grete og Jonas hjem?
- 8 Hvem lager middag?
- 9 Hva gjør Grete?

11 Kryssord

Grete rydder			b						
Hun har det			a						
Hanne børster			r						
Grete hjelper			n						
Finn er			e					på en skole.	
Grete			h						Jonas.
Hun			a					bil	
Finn			g						mat
Hanne er			e						

12 Hvilke ord kan du sette inn?

Tomas spiser frokost. Han er veldig og spiser mange
 med ost og syltetøy. Etter frokosten han bordet. Han vasker koppene og
 dem i skapet. Etterpå han matpakke

sønnen, Ole. Ole er bare to og i barnehagen.

Tomas har det Først kjører han Ole i Så drar han jobb. Han arbeider en kiosk, og der selger han aviser, frukt og pølser brød.

..... jobben kjører Tomas og Ole i barnehagen.

..... går de i og kjøper mat.

13 Mat og matvaner

- Liker dere å lage mat?
- Hvem lager mat i familien?
- Lager dere mat fra hjemlandet?
- Finner dere mat fra hjemlandet i butikkene?
- Fortell hverandre om matvaner i andre land.

14 Hva gjør de?

Hva gjør Grete og Finn etter frokost? Hva gjør de på jobb? Hva gjør de etter jobben?

Grete:

Etter frokost rydder hun bordet. Hun

.....

.....

.....

Finn:

.....

.....

.....

Etter middag

15 Hva ser dere på bildet?

Se på bildet på side 39 i tekstboka og spør hverandre. **For eksempel:**

- Hvor er Finn og Hanne?
- Hva gjør de?
- Hvor er Jonas?
- Hva gjør han?

- Hva gjør Grete?
- Hvor er kaffekoppen?
- Hvor er teppet?

16 Sett substantivet i bestemt form

Finn og Grete har en sofa og to lenestoler.

Sofaen og står i stua.

De har også et bord og et teppe.

..... ligger under

Grete har to aviser og ei bok.

Først leser hun Etterpå ser hun litt i

Hun går på kjøkkenet og henter et glass og en tallerken.

I er det melk, og på ligger det ei skive med ost.

Finn og Grete har ei datter og en sønn.

..... heter Hanne og heter Jonas.

17 Hvor er ...?

Svar med riktig preposisjon og ordene i parentes. Bruk bestemt form av substantivet.

Hvor er Finn?	(stue)	<i>I stua.</i>
Hvor er Grete?	(kjøkken)
Hvor er matpakken?	(sekk)
Hvor er Jonas?	(barnehage)
Hvor er Hanne?	(skole)
Hvor er koppen?	(bord)
Hvor er glassene?	(skap)
Hvor er teppet?	(bord)
Hvor sitter Finn?	(sofa)

18 Lag setninger med ordene i parentes

(lekser) **Eksempel:** *I dag har jeg ikke lekser.*

(bordet)

(bok)

(ser)

(foran)

(etter)

(hjelper)

(bokhylla)

19 Skriftlig oppgave

Skriv om en vanlig dag. Hva gjør du?

Uttale- og lytteøvelser

Etter frokost

20 **b - p** Spor 42, Lærer-cd 1

Lytt og gjenta.

pa	-	Pablo	-	pappa
ba	-	baker	-	barn
po	-	Polen	-	polsk
bo	-	bord	-	Bolivia

21 **Hva gjør de etter frokost?** Spor 43, Lærer-cd 1

a Hør og skriv inn **b** eller **p**.

1 ___ arna ___ usser tennene.

2 ___ ia ___ ørster håret.

3 ___ erit skriver et ___ rev.

4 ___ aul skjærer ___ rød.

5 ___ jørn lager mat ___ akke.

b Gjenta setningene i 21a. Spor 44, Lærer-cd 1

22 Pronomen. Svar med objektsform.

Spor 45, Lærer-cd 1

Er brevet til meg?	Nei, det er ikke til deg.
Er brevet til Grete?	Nei, det er ikke til
Er brevet til deg?	Nei
Er brevet til Grete og Finn?	Nei,
Er brevet til oss?	Nei,
Er brevet til Finn?	Nei,

23 Hva gjør hun etter frokost?

Spor 46, Lærer-cd 1

Svar med verbene i parentes.

Før frokost dekker hun bordet.	(rydder)	Eksempel: Etter frokost rydder hun.
Før frokost skjærer hun brød.	(lager matpakke)
Før frokost steker hun egg.	(går ut)
Før frokost børster hun håret.	(går på skolen)
Før frokost spiser hun et eple.	(pusser tennene)

24 Rett eller galt?

Spor 47, Lærer-cd 1

Hør på opplesingen og sett kryss i riktig rute.

	Rett	Galt
Han er 15 år.	☐	☒
Han heter Tobias.	☐	☐
Han går på skolen.	☐	☐
Han lærer spansk, norsk og engelsk på skolen.	☐	☐
Før frokost dusjer han.	☐	☐
Han lager matpakke etter frokost.	☐	☐
Han har tre skiver i matpakken.	☐	☐
Han har sjokoladepålegg i matpakken.	☐	☐
Han og mora krangler.	☐	☐
Hun er nysgjerrig.	☐	☐
Han er glad i henne.	☐	☐
Han har det ikke bra på skolen.	☐	☐

Jobb, skole og barnehage

25 Lytt og gjenta

Spor 48, Lærer-cd 1

Lang <i>e</i>		Lang <i>æ</i>	
en	–	er	
ser	–	ferdig	
leser	–	klær	
leker	–	lærer	
lang <i>ø</i>		kort <i>ø</i>	
gjør	–	spørre	
brød	–	børste	
smøre	–	følge	

26 Hvor skal trykket være?

Spor 49, Lærer-cd 1

Hør på ordet og marker trykket under ordet. Les ordet høyt.

a: lang vokal

maskin

matpakke

skolesekk

kantine

barnehage

b: kort vokal

butikk

fabrikk

tallerken

oppvask

menneske

27 Hvor er de?

Spor 50, Lærer-cd 1

Svar med riktig preposisjon og ordene i parentes.

a	Hvor er de?	(skolen)	På skolen.
b	Hvor er de?	(barnehagen)	
c	Hvor er de?	(bilen)	
d	Hvor er de?	(norskkurs)	
e	Hvor er de?	(byen)	
f	Hvor er de?	(kiosken)	
g	Hvor er de?	(Kenya)	
h	Hvor er de?	(fabrikken)	
i	Hvor er de?	(kantina)	

28 Rett eller galt?

Spor 51, Lærer-cd 1

Hør på opplesingen og sett kryss i riktig rute.

	Rett	Galt
Andreas Heber kommer fra Sør-Afrika.	☒	☐
Han bor på Lillehammer.	☐	☐
Han er 27 år.	☐	☐
Han går på norskkurs.	☐	☐
Gabi er fra Tyskland.	☐	☐
Hun snakker bare engelsk og litt norsk.	☐	☐
Andreas jobber på en fabrikk.	☐	☐
Han snakker mye norsk på jobben.	☐	☐
Til middag spiser han seks skiver med egg.	☐	☐
Han koker også fisk.	☐	☐
Fisken kjøper han på jobben.	☐	☐
Han liker å se på tv.	☐	☐
Han møter venner i byen.	☐	☐
Han liker ikke å gå på kafé.	☐	☐

Etter middag

Trykk i setninger

Hun spiser.

Hun spiser mat.

Han drikker.

Han drikker kaffe.

Hun kjører.

Hun kjører bil.

29 Gjenta ordene og setningene

Spor 52, Lærer-cd 1

Hun kjører.	–	Hun kjører bil.
Hun vasker.	–	Hun vasker klær.
Han rydder.	–	Han rydder bordet.
De børster.	–	De børster håret.
De ser.	–	De ser på tv.
Jeg leser.	–	Jeg leser avisen.
Vi ser.	–	Vi ser på bilder.

30 Hva spiser de?

Spor 53, Lærer-cd 1

Svar med *først* – *så* og ordene i parentes.

Hva spiser de? (et egg – ei skive)

Eksempel: *Først spiser de et egg, og så spiser de ei skive.*

Hva spiser de? (fisk – et eple)

Hva drikker de? (melk – kaffe)

Hva gjør de? (leser avisen – går på jobb)

Hva gjør de? (koker poteter – steker kjøtt)

Hva gjør de? (rydder bordet – gjør lekser)

31 Hva koster det?

Spor 54, Lærer-cd 1

Svar med *den*, *det* eller *de* og tallene i parentes.

Hva koster koppen? (16 kroner)

Den koster 16 kroner.

Hva koster teppet? (3420 kroner)

Hva koster lenestolen? (894 kroner)

Hva koster boka? (320 kroner)

Hva koster bokhylla? (2413 kroner)

Hva koster sofaen? (10 750 kroner)

Hva koster glasset? (14 kroner)

Hva koster stolene? (636 kroner)

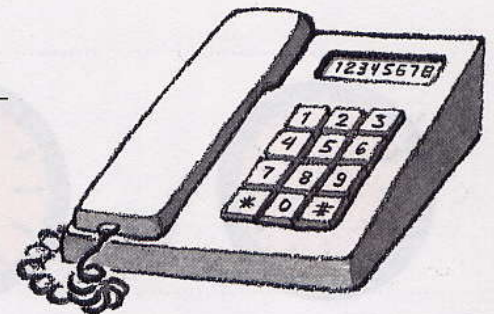
32 Hvilket telefonnummer har de?

Spor 55, Lærer-cd 1

Hør på samtalene og skriv telefonnummeret.

- a Grete Dahl har telefonnummer _ _ _ _ _
- b Tannlege Jensen har nummer 22 _ _ 11 _ _
- c Alex har nummer _ _ 34 _ _ _
- d Eva Hagen har nummer 93 _ _ _ 52
- e Jon har nummer _ _ _ _ _

Kapittel 5

Hva er klokka?

Klokka er ...

1 Hva er klokka?

2 Hva er klokka?

Tegn inn langviseren og kortviseren på klokkene og spør hverandre:

3 Hva er klokka?

- 7.15 *Den er kvart over sju.*
- 9.30
- 10.45
- 12.00
- 6.10
- 8.20
- 11.35
- 12.55

4 Hva er klokka?

A leser opp forskjellige klokketider. B skriver.

Etterpå: B leser opp forskjellige klokketider. A skriver.

Fra morgen til kveld

5 Når er Mario på jobb?

FRA	TIL
	
MELLOM	OG

- Når er Mario på jobb? *Han er på jobb fra*
- Når er han på jobb? *Han er på jobb mellom*
- Når begynner han?
- Når slutter han?

6a Hva gjør Mario?

Lag setninger og skriv hva Mario gjør.

		Eksempel:
Han står	sjefen	<i>Han står opp.</i>
Han spiser	bordet	<i>Han spiser frokost.</i>
Han går	tv
Han snakker med	frokost
Han lager	på jobb
Han dekker på	middag
Han ser på	opp

6b Når gjør han det?

Se på setningene i 6a. Når gjør han det?

	Eksempel:
6.30	<i>Han står opp klokka halv sju.</i>
7.00
7.50
15.00–16.00
18.20
18.40
21.15–22.30

7 Fortsett setningene

Klokka sju spiser han frokost.	Han <i>spiser frokost klokka sju.</i>
Han går på jobb ti på åtte.	Ti på åtte
Klokka halv ni leser han e-posten.	Han
Han drar hjem klokka halv fem.	Klokka
På vei hjem går han i butikken.	Han
Han legger seg klokka kvart over elleve.	Klokka

8 Fortell hverandre om en vanlig dag

Hva gjør dere? Når gjør dere det?

Eksempel: *Jeg står opp klokka sju.*

9 Mario ser på tv

Mario er hjemme og vil se på tv. Han leser i avisen:

NRK1	TV 2
19.00 Dagsrevyen	18.30 Nyheter og Sporten
19.30 Spør legen	19.20 Været
20.25 RedaksjonEN Nyhetsmagasin	19.30 Hotell Cæsar (29) Norsk dramaserie
21.00 Dagsrevyen 21	20.00 TV 2 hjelper deg. I dag: Om bilkjøp
21.40 Svarte penger (6:8) Norsk kriminalserie	20.30 Tabloid Aktualitetsprogram
22.40 Fotball er livet! Norsk dokumentar	21.00 Nyhetene
23.00 Kveldsnytt	21.30 Sporten Landskamp Norge–Romania
23.10 Hvor er Sam? (t) Fransk film	23.00 Alle elsker Raymond.(t) Am. komiserie

Hva er det på tv? Hva kan han se på?

- Hva er det på NRK1 klokka 19.30? Hva slags program er det, tror dere?
- Når er det nyheter på TV 2? Og på NRK1?
- Hva kommer etter Været på TV 2?
- Mario liker sport. Hva kan han se?
- Mario ser på tv mellom halv ti og elleve. Hva ser han på?
- Hva liker dere å se på?
- Hva liker dere ikke å se på?

På kafé

10 Hva vil dere ha?

Snakk sammen tre og tre. To er gjester og en er servitør.
Lag samtaler.

Eksempel:

Servitør: *Vær så god! Hva vil dere ha? Det koster*

Gjest: *Jeg er tørst. Jeg vil ha Hva koster ...?*

11 Kryssord

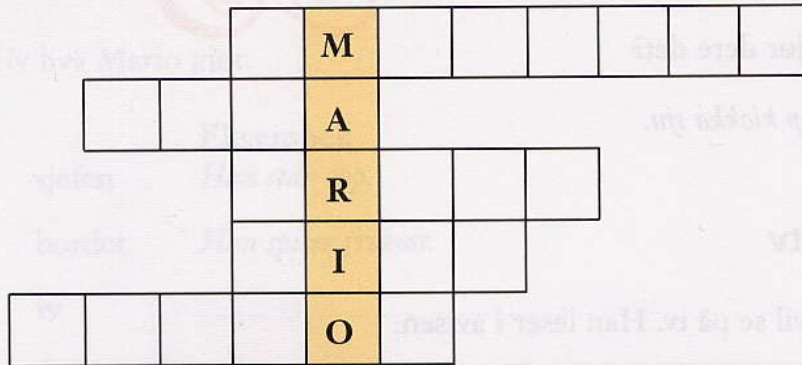
Sara vil ha et

Mario bestiller en

Servitøren er

Han gir Mario en

Sara drikker te med

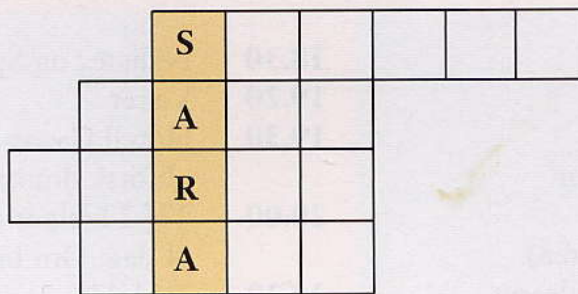

Sara er

Mario har vondt i ei

Sara er også

De er på

12 Verb

bestille eller *bestiller*?

Kan jeg nå?

Sara te med sitron.

spise eller *spiser*?

Sara et smørbrød. Mario ingenting.

Vil du ha noe å

ha eller *har*?

Hva vil dere

..... dere smørbrød med egg?

Mario vondt i ei tann.

13 Fyll ut

Sara og Mario er på Sara er, og hun

..... en kopp te.

Hun vil også ha noe spise, og hun bestiller et smørbrød

egg. Mario er ikke Det er for, og han har

..... i ei tann. Han skal gå til

14 Hvorfor? Fordi

er sulten

har vondt i ei tann

er trøtt

er varmt

Bruk uttrykkene over og svar med *fordi*.

- Hvorfor vil Sara ha noe å drikke?
- Hvorfor bestiller hun et smørbrød?
- Hvorfor spiser ikke Mario?
- Hvorfor kommer kelneren med pils?

15 Hva skal Sara gjøre i morgen?

Dette er dagboka til Sara. Hva skal hun gjøre i morgen? Når skal hun gjøre det?

7.00 Ringe til Petra

8.10 Jobb

10.15 Snakke med sjefen

11.30 Lunsj

12.30 Skrive brev til en kunde

16.30 Møte Petra i byen

18.15 Norskkurs

20.00 Spise middag med Mario

21.15 Se en film på tv

Klokka sju skal hun ringe til Petra.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 Sara og Mario

Navn: Sara Nosrati
 Fornavn: Sara
 Etternavn: Nosrati
 Fra: Iran
 Bor: i Trondheim
 Adresse: Håkons vei 63, 7490 Trondheim
 Alder: 25 år
 Liker: Å lese, gå på kafé, spise god mat ... og Mario!
 Liker ikke: Å vente på Mario. Han kommer ofte for sent.

Navn: Mario Lombardo
 Fornavn: Mario
 Etternavn: Lombardo
 Fra: Italia

Bor: i Narvik
 Adresse: Fjellveien 34, 8500 Narvik
 Alder: 31 år
 Liker: Å høre på musikk, se på tv, lage mat ... og Sara!
 Liker ikke: Å gå til tannlegen.

Spør hverandre om Sara og Mario.

Eksempel:

Hva er etternavnet til Sara? Kan du stave det? Hvor er hun fra?

17 Adverb

Svar med det motsatte.

Er han oppe?
 Er han inne?
 Sitter han her?
 Er han nede?
 Bor han der?
 Går han inn?
 Drar han dit?
 Skal han opp?

Nei, han er nede.
 Nei, han er ute.
 Nei, han sitter der.
 Nei, han er oppe.
 Nei, han bor her.
 Nei, han går ut.
 Nei, han drar hit.
 Nei, han skal ned.

18 Hvilket adverb kan du bruke her?

Flere ord kan være riktige.

Du kan ringe hjem til meg i morgen. Jeg er mellom 4 og 9.

I dag er det varmt

Skal vi gå en tur?

Sara står og venter.

Hvor er glasset? Det er

Kan du komme?

Jeg går ikke i dag.

19 Skriftlig oppgave

- Skriv litt om Sara eller Mario.
- Hva skal du gjøre i morgen eller i neste uke? Fortell.

Uttale- og lytteøvelser

Klokka er ...

20 Hva er klokka?

Spor 1, Lærer-cd 2

1	Hva er klokka?	9.00	<i>Du:</i> <i>Den er ni.</i>
2	Hva er klokka?	12.15
3	Hva er klokka?	6.45
4	Hva er klokka?	11.30
5	Hva er klokka?	4.10
6	Hva er klokka?	7.25
7	Hva er klokka?	1.40
8	Hva er klokka?	8.50
9	Hva er klokka?	2.05
10	Hva er klokka?	3.20

Fra morgen til kveld

21 Gjenta ordene og setningene

Spor 2, Lærer-cd 2

morgen	–	fra morgen til kveld
over	–	Den er kvart over tre.
klokka	–	Klokka er kvart over tre.
frokost	–	Han spiser frokost.
jobb	–	Han går på jobb.
sju	–	Klokka sju går han på jobb.
sjef	–	Han snakker med sjefen.

22 Hva gjør Mario?

Spor 3, Lærer-cd 2

a	Hva gjør Mario?	(står opp)	<i>Han står opp.</i>
	Når gjør han det?	(6.30)	<i>Han står opp klokka halv sju.</i>
b	Hva gjør Mario?	(går på jobb)
	Når gjør han det?	(7.50)
c	Hva gjør Mario?	(leser e-posten)
	Når gjør han det?	(8.30 - 9.00)

- d Hva gjør Mario? (snakker med sjefen)
- Når gjør han det? (15.00 - 16.00)
- e Hva gjør Mario? (ringer til Sara)
- Når gjør han det? (20.30)
- f Hva gjør Mario? (legger seg)
- Når gjør han det? (23.15)

23 Hva er klokka nå? Spor 4, Lærer-cd 2

Hør på dialogene.

- a Klokka er
- b Klokka er
- c Klokka er
- d Klokka er
- e Klokka er
- f Klokka er

På kafé

24 Gjenta ordene og setningene Spor 5, Lærer-cd 2

- a kort i-lyd
inn	-	De går inn.
drikker	-	Drikk du pils?
øyeblikk	-	Et øyeblikk!
- b lang i-lyd
fri	-	Mario har fri.
spise	-	Vil du ha noe å spise?
tidlig	-	Det er for tidlig.

25 Ukedagene Spor 6, Lærer-cd 2

Gjenta ordene.

mandag tirsdag onsdag torsdag fredag lørdag søndag

26 Svar med dagen før

Spør 7, Lærer-cd 2

Er det tirsdag i dag?

Nei, det er mandag.

Er det søndag i dag?

Er det onsdag i dag?

Er det fredag i dag?

Er det mandag i dag?

27 Hva vil de ha?

Spør 8, Lærer-cd 2

Hør på samtalen og skriv hva Kristina og Tariq har lyst på:

Kristina vil ha

Tariq vil ha

28 Hør på dialogene og svar på spørsmålene

Spør 9, Lærer-cd 2

Dialog a

Hva kjøper mannen?

Dialog b

Hva vil mannen ha å drikke?

Dialog c

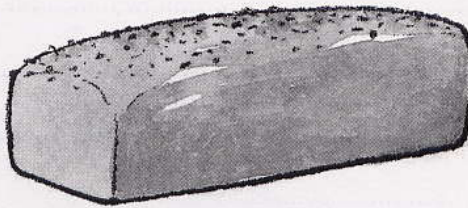
Hva har *han* i kjøleskapet?Hvorfor drar *han* til senteret?

Kapittel 6 På kjøpesenteret

På parkeringsplassen / Hos bakeren

en loff
15,-

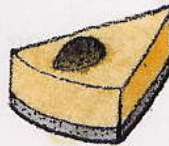
et helkornbrød
17,50

et rundstykke
9,50

en bolle
8,50

ei kake
35,-

et wienerbrød
22,-

1 Lag dialog

Ekspeditøren: Hva skal det være?

Kunden: Jeg vil gjerne ha noen

Ekspeditøren: Hvor mange?

Kunden:, takk.

Ekspeditøren: Vær så god! Noe

Kunden: Hvor mye koster

Ekspeditøren:

Kunden: Da vil jeg gjerne ha

Hvor mye blir det til sammen?

Ekspeditøren:

2 Lag en dialog til

Ekspeditøren:

Kunden:

Ekspeditøren:

Kunden:

Ekspeditøren:

Kunden:

Ekspeditøren:

Kunden:

3 Spørreord

..... skal du?	I butikken.
..... skal du kjøpe?	Brød og melk.
..... kommer du hjem?	Klokka sju.
..... kake vil dere ha?	Sjokoladekaka, takk.
..... boller vil du ha?	4 stykker.
..... koster de?	8 kroner stykket.
..... skal betale?	Du.

4 denne/dette/disse?

..... kaka er veldig god, og rundstykkene er helt ferske.

..... brødet er også helt ferskt, og loffen er god.

Vil du ha kakene eller ?

Et godt tilbud / Tilbake i bilen

5 Spørsmål til teksten

Hva skal Liv kjøpe på kjøpesenteret?

Hva kjøper hun?

Hvordan er genseren?

Hvordan er skjerfet?

Hvor mye koster vottene?

6 Lag setninger

Ola en kjøper et fin og genser skjerf fint

.....

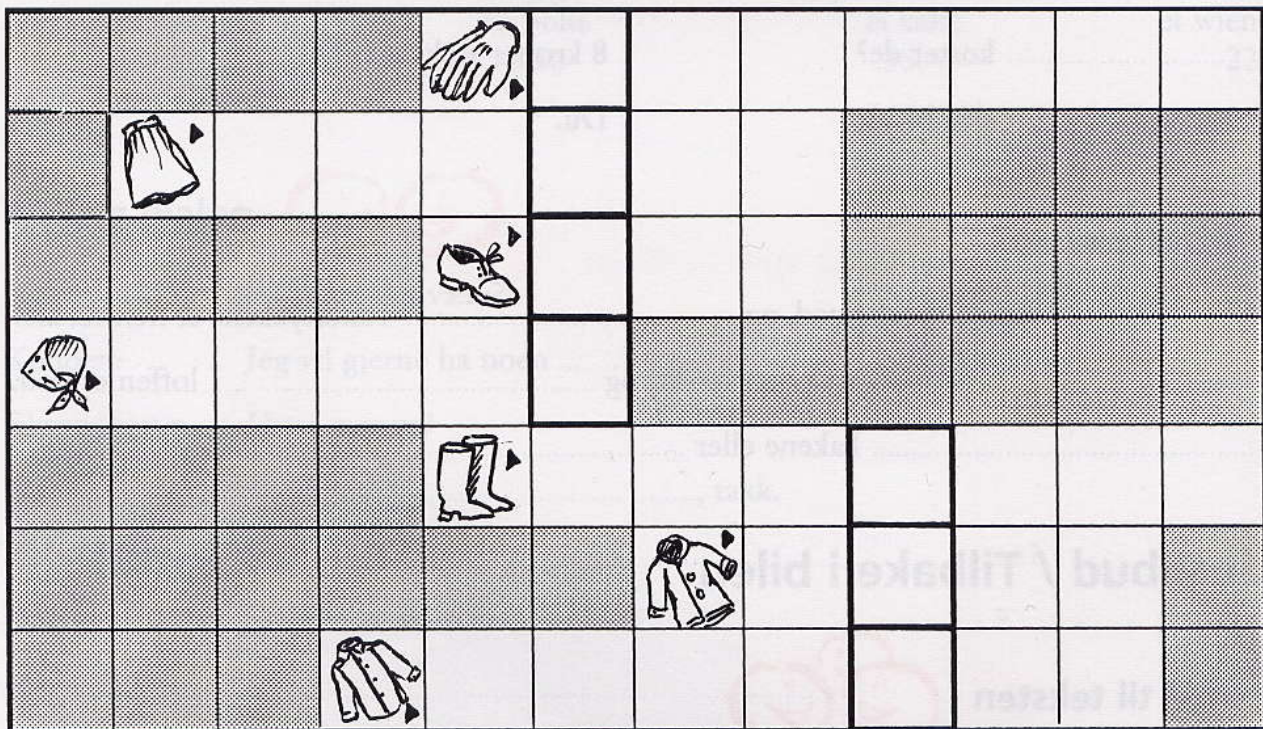
.....

Reidar kjøpe dyre jakke og dyr votter vil ei

hos bakeren Else ferskt skal boller kjøpe grovbrød ferske og et

ha Jeg gjerne varm skjerf vil genser en varmt et og

7 Kryssord / klær

8 Adjektiv

god Er denne kaka

Dette brødet er Kakene er ikke så

Vi kjøper noen boller. Jeg vil gjerne ha et brød.

fersk Er dette brødet? Det ser ikke ut.

Bollene er helt

Rundstykkene ser ikke så ut.

9 Adjektiv

- god Hun kjøper to kaker og et brød.
 fersk Hun vil ha et brød. De har også boller.
 et varm Jeg vil kjøpe ei lue og en genser.
 dyr Jeg kjøper et skjerf og to luer.

10 Flertall

Entall

- Brødet er ferskt.
 Kaka er god.
 Brødet er dyrt.
 Jakka er varm.
 Lua er tykk.
 Kjolen er pen.
 Dressen er dyr.
 Slipset er brunt.
 Skjerfet er fint.

Flertall

- Brødene er ferske.
 Kakene er gode.
 Brødene er dyre.
 Jakkene er varme.
 Luene er tykke.
 Kjolene er pene.
 Dressene er dyre.
 Slipsene er brune.
 Skjerfene er fine.

Spesiell bøyning

Jakka er	blå	grå	ny	nydelig	tynn
Skjerfet er	blått	grått	nytt	nydelig	tynt
Vottene er	blå	grå	nye	nydelige	tynne

11 Pronomen og adjektiv

a

Hvordan er jakka?	(varm)	Den er varm.
Hvordan er vottene?	(varm)	De er varme.
Hvordan er genseren?	(tykk)	Den er tykk.
Hvordan er skjerfet?	(tykk)	Det er tykt.
Hvordan er støvlene?	(tykk)	De er tykke.
Hvordan er slipset?	(grønn)	Det er grønt.
Hvordan er lua?	(blå)	Den er blå.
Hvordan er skjørtet?	(blå)	Det er blått.
Hvordan er jakka?	(rød)	Den er rød.
Hvordan er skautet?	(fin)	Det er fint.
Hvordan er hanskene?	(brun)	De er brune.

b

Er skjerfet tykt?	(tynn)	Nei, det er tynt.
Er slipset grønt?	(grå)	Nei, det er grått.
Er genseren dyr?	(billig)	Nei, den er billig.
Er skjørtet dyrt?	(billig)	Nei, det er billig.
Er støvlene dyre?	(billig)	Nei, de er billige.

12 I klesbutikken

335,-

268,-

1708,-

289,-

80,50

875,-

18,50

87,-

276,-

29,50

Spør hverandre:

- Hvor mye koster dressen?
- Hvor mye koster kjolen?
- Hvor mye koster skjørtet?
- Hvor mye koster skjorta?
- Hvor mye koster sokkene?
- Hvor mye koster skoene?
- Hvor mye koster skjerfet?
- Hvor mye koster lua?
- Hvor mye koster støvlene?
- Hvor mye koster vottene?

13 Adjektiv

grå Han vil gjerne ha en dress, sokker og et slips.

tynn Hun har på seg et skjerf, votter og en genser.

billig Han kjøper to skjorter og et slips.

ny Jeg har lyst på en kjole og et skjørt og sko.

varm Denne genseren er veldig, men skautet er ikke så

fin Jakka er, og disse støvlene er veldig

14 Adjektiv og substantiv

dyr

jakke Denne jakka er dyr.

jakke Hun har lyst på ei

sko Hun har mange

- støvler Er disse nå?
- votter Disse er ganske
- skjorter Har dere bare
- pen
sokker Disse er veldig
- skjerf Dette er også veldig
- sko Men disse er ikke så
- slips Han vil gjerne ha et
- slips Er ikke dette

15 Se - ut + adjektiv

- god Dette eplet ser ut.
Disse kakene ser også ut.
Og denne kaka ser veldig ut.
- dyr Denne jakka ser ut.
Ser dette skjerfet ut?
Liker du disse støvlene? Ja, men de ser ut.

16 Verb

- Reidar i bilen. Liv skal et brød. Hos bakeren de ferske rundstykker. De gode ut. Liv kjøper også noen kaker. Til sammen det 89 kroner.
- I kjøpesenteret de også klær. Liv kjøper en genser. Den på salg. Hun også et blått skjerf. Det til genseren.

17 Ord

har - er - vente - på - ut - med - gjerne - bare - også - den - de - å

- Tore er på kjøpesenteret. Han trøtt og sulten og har lyst noe å spise. Han vil ha pizza. Men på kafeen de smørbrød og rundstykker. De har smørbrød kyllingsalat, og ser gode Han bestiller to smørbrød.

Han trenger noe drikke, og han bestiller kaffe, men han må på kaffen, og er ikke varm.

18 Klær

I klesbutikken kan vi kjøpe

Hos bakeren

På supermarkedet

19 Skriftlig oppgave

Fortell om klær. Hva slags klær liker du?

Uttale- og lytteøvelser

På parkeringsplassen / Hos bakeren

20 Gjenta Spor 10, Lærer-cd 2

kommer	–	Jeg kommer snart tilbake.
bilen	–	Han venter i bilen.
boller	–	Hun kjøper noen boller.
avis	–	Kan du kjøpe en avis?
baker	–	Bakeren selger kaker.
god	–	Den ser god ut.
gode	–	De ser gode ut.
godt	–	Det ser godt ut.

21 Snakk med ekspeditøren Spor 11, Lærer-cd 2

Ekspeditøren:	Vær så god?
Du:	<i>Jeg vil gjerne ha noen boller.</i>
Ekspeditøren:	Hvor mange?
Du:	<i>Fire, takk.</i>
Ekspeditøren:	Noe annet?
Du:	<i>Har du sjokoladekake?</i>
Ekspeditøren:	Ja da, jeg har en nydelig sjokoladekake her.
Du:	<i>Hvor mye koster den?</i>

Ekspeditøren: 57 kroner.
 Du: *Jeg tar den. Hvor mye blir det da til sammen?*
 Ekspeditøren: Det blir 89 kroner.
 Du: *Vær så god. Her er hundre kroner.*
 Ekspeditøren: Takk, og her er elleve tilbake.
 Du: *Takk. Morna.*
 Ekspeditøren: På gjensyn.

22 Hvordan sier vi det?

Spor 12, Lærer-cd 2

a	35,-	<i>Trettifem</i>	f	1200,-
b	68,-		g	2350,-
c	97,-		h	1050,-
d	120,-		i	19,50
e	589,-		j	99,50

23 Lytteøvelse

Spor 13, Lærer-cd 2

Hvilket tall hører du? Sett ring rundt.

- 1 13 - 3 - 30 - 33
- 2 4 - 40 - 14 - 41
- 3 80 - 18 - 8 - 88
- 4 17 - 16 - 70 - 60
- 5 90 - 99 - 9 - 19
- 6 67 - 76 - 17 - 16
- 7 30 - 33 - 13 - 3
- 8 7 - 27 - 20 - 17

24 Diktat

Spor 14, Lærer-cd 2

A:

B:

A:

B:

A:

B:

A:

B:

Et godt tilbud? / På parkeringsplassen

25 Gjenta ordene og setningene

Spor 15, Lærer-cd 2

billig	-	Denne er billig.
nydelig	-	Kakene er nydelige.
gjøre	-	Hva kan jeg gjøre?
jerne	-	Jeg vil gjerne ha en genser.
kjøpe	-	Hva skal du kjøpe?
kjole	-	Hun kjøper en kjole.
skjorte	-	Han har lyst på ei ny skjorte.
skjørt	-	Hun har et grønt skjørt.
skjerf	-	Dette er et varmt skjerf.

26 Adjektiv og pronomen

Spor 16, Lærer-cd 2

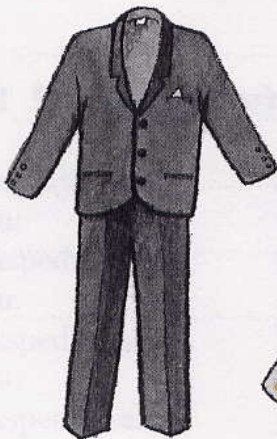
Svar med det motsatte.

Er oppvaskmaskinen dyr?	<i>Nei, den er billig.</i>
Er koppene dyre?	Nei,
Er glasset dyrt?	Nei,
Er genseren tynn?	Nei,
Er sokkene tynne?	Nei,
Er skjerfet tynt?	Nei,
Er jakka billig?	Nei,
Er skjerfet billig?	Nei,
Er vottene billige?	Nei,

27 Klær

Spor 17, Lærer-cd 2

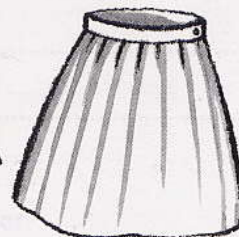
1

2

3

4

5

CD:

- Hva er det? (1)
 Hva er det? (2)
 Hva er det? (3)
 Hva er det? (4)
 Hva er det? (5)

Du:

Det er en dress.

...
 ...
 ...
 ...

28 Adjektiv

Spor 18, Lærer-cd 2

Les setningene med adjektiv.

varm

- 1 Han kjøper et varmt skjerf.
 2 Han kjøper en genser.
 3 Bakeren har boller.
 4 Nå trenger jeg kaffe.

fin

- 5 Jakka ser ut.
 6 Hanskene ser ut.
 7 Slipset ser ut.
 8 Denne lua er !

29 Hva skal Per kjøpe i butikken?

Spor 19, Lærer-cd 2

Per skal kjøpe

De trenger ikke

30 Hvor mye koster det?

Spor 20, Lærer-cd 2

- a Appelsinene koster
- b Bussbilletten koster
- c En avis og ei pølse med brød koster
- d Han kjøper sjokolade for

Kapittel 7 Vær og årstider

En dag i mars / En dag i juli

1 Spørsmål til teksten

- Det er en dag i mars: Hvordan har Nils det? Hvorfor vil han på kafé?
- Det er en dag i juli: Hvordan har Nils det? Hvorfor vil han gå på kafé?

2 Lag spørsmål om været

For eksempel:

(regn) *Regner det?*

(snø)

(kaldt)

(sol)

(vind)

3 Snakk om været

Ring fra forskjellige steder og fortell om været – og andre ting.

Eksempel:

Mette er på ferie i Hellas og ringer hjem:

Mette: Hallo mamma! Hvordan har dere det?

Mora: Ikke så verst. Det regner, og været er litt surt, men ellers har vi det fint. Og du? Hvordan har du det i Hellas?

Mette: Supert! Det er fantastisk her! Sola skinner hver dag, og det er over 30 grader midt på dagen. Jeg bader og soler meg og har det kjempefint!

- a Amir er i Alger og ringer til Sonia i London. Lag samtalen.
 b Bente er i Budapest og ringer hjem til Tor i Stavanger. Lag samtalen.
 c Reis andre steder og ring til venner eller til familien. Spør om været er pent eller dårlig.

4 Sett inn *varm* eller *kald* i riktig form

Jeg fryser, jeg er Jeg må ha noe å drikke.

Jeg svetter, jeg er så Jeg trenger noe å drikke.

5 Fyll ut med *det*, *det er* eller *er det*

..... snør, kaldt, og blåser en sur vind.

..... kaldt i dag? Nei, i dag varmt.

6 Hvilket verb?

Jeg er kald. Jeg! Det er vind. Det

Det er vinter, men snart det vår. I dag er det varmt, og sola

7 *at* eller *om*?

Nils spør Pablo vil bli med på kafé. Han sier det er surt og kaldt.

Han håper han blir varm på kafeen. Jeg vet ikke han blir varm.

Hvilken årstid liker du best?

8 Lag en dialog

- a Lag en dialog mellom Anita fra Alaska og Said fra Somalia.
 De spør hverandre og forteller om klimaet i landene de kommer fra.

Alaska

Lang, kald vinter og kort, varm sommer, spesielt inne i landet. Temperaturen kan være -60 grader om vinteren, men normalt -35. I sør er det ikke så kaldt, men det kommer mye regn, kanskje 2000 millimeter i året.

Somalia

Ikke mye forskjell på årstidene. Varmt hele året; i juli ca. 35 grader, i januar ca. 25. Det kommer lite regn, spesielt i nord, kanskje 50 millimeter i året. Det regner litt i desember og januar.

- b Sitt sammen to eller tre fra ulike land. Fortell hverandre om klimaet i landene dere kommer fra.

9 Ord som passer

Diskuter, og skriv ord dere tenker på når du hører disse ordene:

Sommer:

Vinter:

Høst:

Vår:

10 Lag spørsmål

(i dag – det – er – varmt) *Er det varmt i dag?*

(i dag – dere – fryser)

(i Somalia – dere – har – vinter)

(i Peru – det – er – kaldt)

(hva – du – gjør – om sommeren)

(i Tyrkia – når – det – kaldt – er)

(du – ikke – liker – vinteren – hvorfor)

11 Spørsmål

a Sett inn spørreord.

..... bor du? I London.

..... gjør dere? Vi snakker norsk.

..... vil du spise? Jeg vil gjerne spise nå.

..... er sommeren i Brasil? Varm.

..... slags klima er det her? Det er mye regn og vind.

..... årstid liker du best? Våren, tror jeg.

b Lag tre spørsmål om vær og klima og spør hverandre.

En kald morgen

12 Pronomen

a

Jeg har ikke lue på

Det er kaldt. Du må ta strømpebukser på

Per fryser ikke. Han har varme klær på

Marina har ikke lue på Hun kan bli kald.

Det er kaldt. Vi må ta strømpebukser på

Dere må huske å ta lue på Det snør ute.

Marina og Lisa har ikke skjerf på

b

Hva har Ida på? Hva har Per og Ola på? Hva har du på

Hva skal jeg ta på? Vi har varme klær på Hva har dere på

c

Sett inn *du* – *jeg* – *hun* – *vi* eller *dere*

Hvorfor har ikke varme klær på dere?

I dag har varme strømpebukser på meg.

Har lue på seg?

..... må ha tykke støvler på deg.

d

Hva har du på deg? (tykke sokker)

Hva har Lisa på seg? (rød genser)

Hva har dere på dere? (støvler)

Hva har Ali på seg? (brun jakke)

Hva har Ali og Amir på seg? (tynne sko)

Jeg har tykke sokker på meg.

Hun har rød genser på seg.

Vi har støvler på oss.

Han har brun jakke på seg.

De har tynne sko på seg.

13 Leddsetninger

Ida sier: Det er varmt ute.
Alle går med sånne sko.
Ingen har lue på seg.

Ida sier at det er varmt ute.
Ida sier at alle går med sånne sko.
Ida sier at ingen har lue på seg.

Faren spør: Er det kaldt?
Er genseren varm?

Faren spør om det er kaldt.
Faren spør om genseren er varm.

Ida sier: Jeg har tynne sko.
Jeg skal på skolen.
Jeg har genser på meg.

Faren sier: Du må ta lue på deg.
Du må huske skjerf.
Jeg skal på jobben.

Faren spør: Har du støvler på deg?
Skal du på skolen?
Skal jeg lage kakao?

Ida sier at hun har tynne sko.
Ida sier at hun skal på skolen.
Ida sier at hun har genser på seg.

Faren sier at hun må ta lue på seg.
Faren sier at hun må huske skjerf.
Faren sier at han skal på jobben.

Faren spør om hun har støvler på seg.
Faren spør om hun skal på skolen.
Faren spør om han skal lage kakao.

14 Lag setninger

hun har i dag på varme klær seg *I dag*

han varme klær har ikke på seg

hun hun er sier varm at

han om hun spør er varm

15 Preposisjoner

.....: sommeren kan vi gå tynne klær, men vinteren tar vi oss tykke,
varme klær. Men alle liker ikke å gå lue og skjerf. De venter at sommeren skal
komme sol og varmt vær.

16 Pronomen

Sett inn verb og pronomen.

sole seg
Jeg liker å Liker dere å

Vi ofte på hytta, men barna liker ikke å

glede seg
Barna ofte til vinteren. Jeg til våren.

Nesten alle til sommeren.

ta på seg
Jeg må varme sko. Dere må også

tykke sko. Hvorfor dere ikke tykke sko

17 Lag samtale

Kari og Liv treffer hverandre. De hilser, og Kari sier at det er kaldt.
 Liv spør om Kari fryser. Det gjør hun,
 og hun spør om Liv vil bli med på kafé. Det vil Liv gjerne,
 men hun har dårlig tid. Hun har time hos legen klokka 12.
 Liv spør om Kari vil gå på kino på lørdag. Det vil Kari gjerne.

18 derfor og fordi

grunn

Det er kaldt ute.

resultat**Derfor** vil hun være inne.**resultat**

Hun vil være inne

grunn**fordi** det er kaldt ute.a Sett inn *derfor* eller *fordi*:

Hun er sulten. kjøper hun et rundstykke.

Hun kjøper litt mat hun er sulten.

Hun vil ikke gå ut det er så kaldt.

Det er så kaldt. vil hun ikke gå ut.

b Knytt setningene sammen.

Eksempel:

Genseren er billig. Hun kjøper den.

fordi *Hun kjøper genseren fordi den er billig.*derfor *Genseren er billig. Derfor kjøper hun den.*

Han er tørst. Han vil gå på kafé.

fordi

derfor

Hun liker støvlene. Hun kjøper dem.

fordi

derfor

Han liker å gå på ski. Han gleder seg til vinteren.

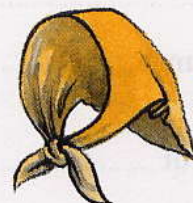
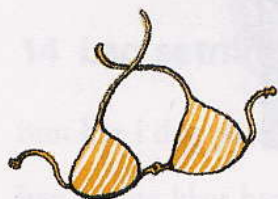
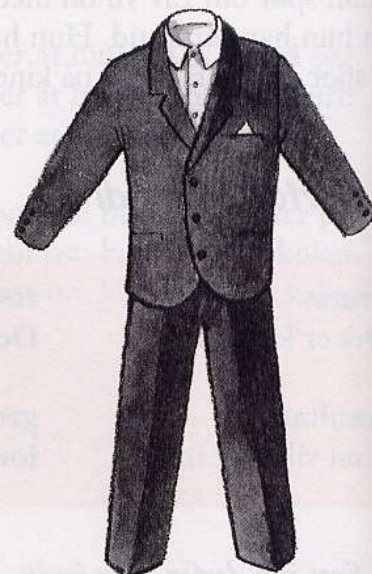
fordi

derfor

19 Klær

- Snakk om klær. Hva har dere på dere? Ute? Inne?
- Hva trenger dere om vinteren? Om sommeren?
- Hvilke klær er spesielt for damer, og hvilke er spesielt for menn?
- Hva trenger dere i Norge, men ikke i landet dere kommer fra?
- Hva slags klær liker dere ikke?

20 Lag dialog

I butikken

Jens hilser. Han trenger ei jakke.

Ekspeditøren spør om det skal være sommerjakke eller vinterjakke.

Jens sier at den må være ganske tykk og varm.

Ekspeditøren viser Jens ei grønn jakke, og spør om han liker den.

Jens sier at den er ganske fin, men han spør om de har den i brunt.

Ekspeditøren sier at det har de dessverre ikke, men de har den i grått og i blått.

Jens sier at han liker blåfargen, og at han tar ei blå jakke.

Ekspeditøren takker og spør om Jens ønsker noe annet.

Jens sier at han trenger noen varme votter også.

Ekspeditøren sier at han har noen fine blå votter på tilbud,

og Jens sier at de er fine, og at han tar dem.

Ekspeditøren spør om Jens trenger noe annet, men Jens sier nei takk.

Ekspeditøren sier at det blir 786 kroner for jakka og 48 kroner for vottene.

Jens gir ekspeditøren tusen kroner og sier vær så god.

Ekspeditøren takker og gir Jens 166 kroner tilbake.

De takker og hilser.

21 Sett inn imperativ

(drikke) *Drikk litt te!*

(kjøpe) litt sjokolade til meg, er du snill!

(prøve) denne genseren! Jeg tror den passer.

(betale) i kassen!

(snakke) norsk, er du snill!

(bli) med meg på kafé!

(ta) en kake med nøtter!

22 Skriv setninger

I dag

Om sommeren

Om vinteren

Jeg liker

Jeg fryser. Derfor

23 Skriftlig oppgave

Hvilken årstid liker du best? Hva liker du å gjøre om sommeren og om vinteren?

Uttale- og lytteøvelser

Hvordan er været? / En dag i mars/juli

24 Gjenta ordene og setningene

Spør 21, Lærer-cd 2

skinner	–	Sola skinner.
snø	–	Det snør.
kald	–	Det er kaldt.
vind	–	Vinden er kald.
god	–	Sola er god og varm.
regn	–	Det regner.
regnvær	–	Jeg liker regnvær.
lyn	–	Det lyner og tordner.

25 Månedene

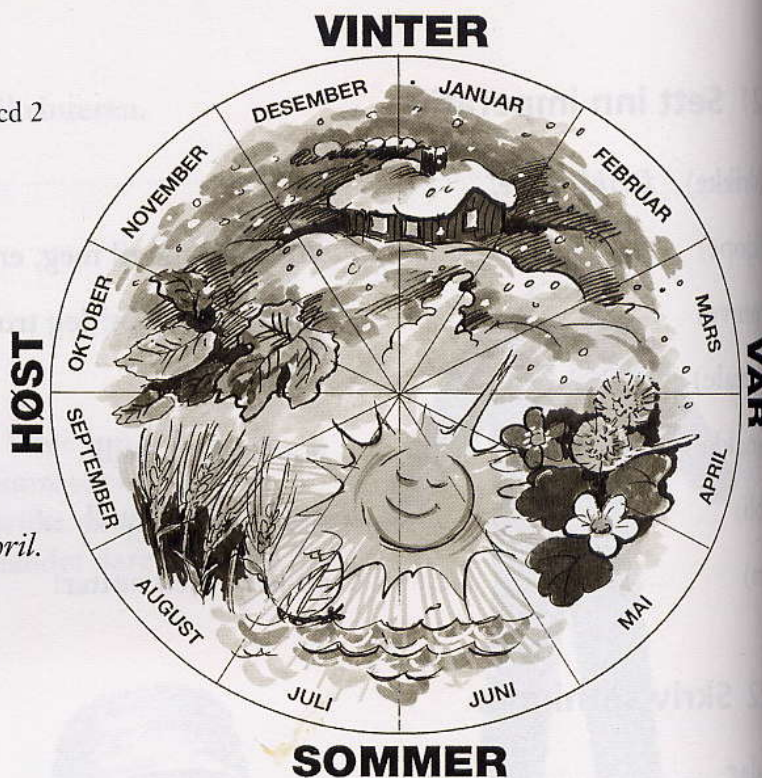
Spor 22, Lærer-cd 2

a Gjenta navnene på månedene.

januar, februar, mars,
 april, mai, juni,
 juli, august, september,
 oktober, november, desember

b Svar med måneden før.

Kommer de i mai?	<i>Nei, i april.</i>
Kommer de i desember?	...
Kommer de i juni?	...
Kommer de i mars?	...
Kommer de i januar?	...
Kommer de i september?	...
Kommer de i februar?	...
Kommer de i november?	...
Kommer de i april?	...
Kommer de i juli?	...
Kommer de i oktober?	...
Kommer de i august?	...

26 Diktat

Spor 23, Lærer-cd 2

Skriv setningene du hører.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

27 Diktat

Spor 24, Lærer-cd 2

Åse

.....

.....

.....

Hvilken årstid liker du best?

28 Gjenta

Spor 25, Lærer-cd 2

lang	–	Vinteren kan være lang.
langs	–	Det blåser langs kysten.
mange	–	Trærne har mange farger.
ganger	–	Noen ganger er det kaldt her.

29 Hvilket ord hører du?

Spor 26, Lærer-cd 2

tinn		vår		ny		god		sør		hvor		lyse	
tynn		vær		ni		gå		sur		vår		Lise	

30 Talldiktat

Spor 27, Lærer-cd 2

Skriv inn tallene du hører.

Jeg skal være her i måneder.

Per skal være her i måneder.

Om sommeren er det grader her.

I dag er det grader.

Om vinteren er det minus grader her.

Anita er år.

Antonio blir snart

Petter blir år i dag.

Og Maria er nesten

31 Lytteøvelse

Spor 28, Lærer-cd 2

Hør på samtalen og svar.

Irene bor i Bergen.

Fredrik studerer.

Nedbøren er over 1000 millimeter i året i Bergen.

Det er veldig kaldt om vinteren i Bergen.

Noen ganger er det mye snø på Lillehammer.

Irene har jobb på Lillehammer.

Hun jobber på diskotek.

Irene skal snart til Spania.

Fredrik vil gjerne til Spania.

Rett**Galt****32 Lytteøvelse**

Spor 29, Lærer-cd 2

Klimaet i Iran

Amir forteller at i Iran sommeren.

Temperaturen i Teheran er

I Abadan

Det regner

Klimaet i Chile

Gloria forteller at det er

Der hun kommer fra, er det sommer

Om vinteren

En kald morgen**33 Gjenta ordene**

Spor 30, Lærer-cd 2

Vi har lang æ i:

vær – klær – her – der – trær

Vi har lang å i:

år – vår – får – går – grå – blå – tåke – blåse

Vi har lang y i:

fryse – mye – lys – betyr

Vi har lang ø i:

snø – rød – gjøre

Vi har kort y i:

tykk – tynn – kyst – hyggelig

Vi har kort ø i:

grønn – høst – mørk – rødt – skjønner

Vi har kort å i:

blått – godt – grått – flott – votter – sommer

34 Hvilken vokal?

Spor 31, Lærer-cd 2

- 1 v__r 2 v__r 3 t__ke 4 bl__se 5 s__r 6 h__st
7 g__r 8 __ll 9 s__r 10 __te 11 __r 12 l__s

35 Leddsetninger

Spor 32, Lærer-cd 2

Dekk over høyre side.

Faren sier:

- 1 (Det er kaldt.)
- 2 (Bussen kommer.)
- 3 (Det snør.)

Faren spør:

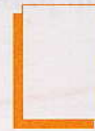
- 4 (Er det kaldt?)
- 5 (Kommer bussen?)
- 6 (Snør det?)

Faren sier:

- 7 (Du må ta på deg lue, Ida.)
- 8 (Du må ta på deg skjerf, Ida.)
- 9 (Du må ta på deg støvler, Ida.)

Ida sier:

- 10 (Jeg må gå på skolen.)
- 11 (Jeg er varm.)
- 12 (Jeg har genser på meg.)

Faren sier at det er kaldt.
Faren sier at bussen kommer.
Faren sier at det snør.

Faren spør om det er kaldt.
Faren spør om bussen kommer.
Faren spør om det snør.

Faren sier at Ida må ta på seg lue.
Faren sier at Ida må ta på seg skjerf.
Faren sier at Ida må ta på seg støvler.

Ida sier at hun må gå på skolen.
Ida sier at hun er varm.
Ida sier at hun har genser på seg.

36 Tall

Spor 33, Lærer-cd 2

Fyll ut med tallene du hører:

	Temperatur	Nedbør
Dublin, Irland		
Roma, Italia		
Tokyo, Japan		
Ho Chi Minh-byen, Vietnam		
Beirut, Libanon		
Addis Abeba, Etiopia		
Rio de Janeiro, Brasil		
Istanbul, Tyrkia		
Stockholm, Sverige		

Kapittel 8 Hva gjorde du i ferien?

På jobb etter ferien

1 Hva passer sammen?

Sett sammen de setningene som passer sammen.

Hun dro til Trondheim.
Hun reiste til Namsen.
Han dro til Notodden.
Hun reiste ikke på ferie.
Hun leste avisen.
Hun lånte bøker.

Der var det bluesfestival.
Der besøkte hun venner.
Etterpå dro hun på biblioteket.
Der var det fint å fiske.
Hun trengte et lånekort.
Hun var hjemme.

2 Først – etterpå

Skriv setningene med *først – etterpå*. Se på eksempelet.

Han sto opp. Han leste avisen.
Først sto han opp. Etterpå leste han avisen.

Hun spiste frokost. Hun dro på jobb.

.....

Han leste e-posten. Han snakket med sjefen.

.....

De laget mat. De så på tv.

.....

Jeg reiste til Stockholm. Jeg dro til København.

.....

Vi gikk en tur. Vi besøkte venner.

.....

3 Les teksten. Sett strek under verbene

Ibrahim forteller:

Klokka sju spiser jeg frokost og leser avisen. Etterpå drar jeg til byen.

Jeg går i mange butikker og kjøper klær og ei god bok.

Klokka to har jeg time hos tannlegen. Jeg besøker også en gammel venn.

Om kvelden er jeg hjemme. Jeg leser litt og gjør noen oppgaver i norskboka.

Jeg ser også på tv og hører på en fin cd.

4 Hva gjorde Ibrahim i går?

Klokka sju spiste han

.....

.....

.....

.....

.....

5 Hva gjorde dere i går? Når gjorde dere det?

Fortell. Her er noen uttrykk dere kan bruke:

stå opp	dusje	spise frokost	lese avis	pusse tenner	rydde	dra på jobb
handle	hjelpe noen	kjøre bil	gå på kafé	ringe til noen	se på tv	
høre på musikk						

6 Hva gjorde du i går? Skriv og fortell

Ferien til Nira, Kristian og Hilde

7 Spørsmål til teksten om Nira og Kristian

- 1 Hva gjorde Nira i Trondheim?
- 2 Hva er Nidarosdomen?
- 3 Hvor stor er den?
- 4 Hvorfor dro hun til Namsos?
- 5 Hvor mye betalte hun for billetten fra Trondheim?
- 6 Hvor ligger Kragerø?
- 7 Hva gjorde Kristian der?
- 8 Hvordan var været?
- 9 Hva gjorde han i august?

8 Hilde. Lag spørsmål

- 1? Hun var hjemme.
- 2? Hun tok det med ro.
- 3? Naboen.
- 4? Hun lånte bøker.

9 Hva gjorde de i går?

De lager mat i dag.
De bader i dag.
De låner bøker i dag.
De leser avisen i dag.
De reiser med buss i dag.
De kjører med bil i dag.
De drar med trikken i dag.
De tar toget i dag.
De går en tur i dag.

I går laget de også mat.
I går badet de også.
I går lånte de også bøker.
I går leste de også avisen.
I går reiste de også med buss.
I går kjørte de også med bil.
I går dro de også med trikken.
I går tok de også toget.
I går gikk de også en tur.

10 Adjektiv

- Stor, stort eller store?* Trondheim har ei kirke og mange hus.
Det er også et museum i byen.
- Pen, pent eller pene?* I dag er det vær. Jeg har på meg en genser
og sko.
- Varm, varmt eller varme?* Sommeren kan være Vannet er
- Dagene er
- Lang, langt eller lange?* Norge er et land. Landet er over 1700 km
- Hun hadde en ferie. Hun liker ferier med
mye sol.
- Bred, bredt eller brede?* Stua er 5 meter Dørene er ikke så,
men vinduet er over 2 meter
- Høy, høyt eller høye?* Hvor er du? Jeg er 1,70, men han er nesten 2 meter
..... Bygningene i New York er De bor i et
veldig hus.

11 Svar med *liten, lite* eller *små*

en liten gutt ei lita jente et lite barn små gutter

- Er byen stor? *Nei, den er liten.*
- Er kirka stor? Nei,
- Er biblioteket stort? Nei,
- Er husene store? Nei,
- Er elva stor? Nei,

- Er golfbanen stor? Nei,
- Er klærne store? Nei,
- Er kjøkkenet stort? Nei,

12 Sett inn rett spørreord

var du i ferien?	I Portugal.
reiste du dit?	Med bil.
dro du sammen med?	Familien.
lang tid brukte dere på turen?	Tre dager.
lenge var dere borte?	I to uker.
kom dere tilbake?	For tre uker siden.

13 Her var jeg i ferien

Ta med postkort eller bilder fra en ferietur eller et bestemt sted. Fortell om stedet. Hva gjorde du der?

14 Et postkort

Se side 73 i tekstboka. Skriv et postkort til en venn og fortell om ferien din. For eksempel: Hvor er du? Hva gjør du? Er det fint der? Hvordan er været?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Å bestille billett

15 Lag spørsmål til teksten

Lag spørsmål til teksten på side 75 i tekstboka og spør hverandre.

16 På reisebyrået

Lag samtaler mellom A og B. A jobber på reisebyrå og B skal kjøpe billett. Bruk fantasien.

Her er noen forslag:

A	B
Vær så god. Vær så god neste. Kan jeg hjelpe deg?	Jeg skal til
Når?	I morgen / I neste uke / Om to dager.
Med tog? / Buss? / Fly?	Med tog / Med buss / Med fly. Hva koster billetten?
En vei eller tur-retur?	En vei. / Tur-retur.
Billetten koster	Hvor langt er det dit? Hvor lang tid tar det?
Det er ... dit. Turen tar	Går bussen / toget / flyet direkte til ...? Må jeg bytte?
Direkte / Bytte.	

17 Hvor langt er det til ...?

Ekspressbussen Bergen – Trondheim				
Km	Sted	Tid, daglig		Pris
	Bergen busstasjon	08.00	16.30	
177	Førde	11.40	20.10	295
328	Stryn	14.45	23.20	445
486	Otta	17.50	02.00	655
614	Oppdal	20.25	04.35	800
735	Trondheim	22.30	06.45	915

Se på tabellen og spør hverandre.

Eksempel:

- Hvor langt er det fra Bergen til ...?
- Hvor lang tid tar det fra Otta til ...?
- Hva koster billetten fra Bergen til ...?
- Når kommer toget til ...?
- Jeg skal fra ... til Hvor lang tid tar det? Hvor mye koster det?
- Jeg skal til Otta og må finne hotell om kvelden. Hvilken buss må jeg ta fra Bergen?

18 Sett inn riktig svar

Se på eksemplene.

Kan du norsk?

Ja, det kan jeg.

Snakker du norsk?

Ja, det gjør jeg.

Kommer du?

.....

Vil du sitte her?

.....

Må du gå nå?

.....

Er du sjalu?

.....

Har du det bra?

.....

Tar du toget?

.....

Betaler du med kort?

.....

19 Sett inn riktig svar

Svar med *ikke*. Se på eksemplene.

Kan du spille golf? *Nei, det kan jeg ikke.*

Liker du blues? *Nei, det gjør jeg ikke.*

Er du trøtt?

Kan du møte meg i byen?

Har du bil?

Vil du sole deg?

Er du sulten?

Bestiller du et rom?

Da

i går

i forrige uke

for tre dager siden

i fjor

i morges (= tidlig i dag)

Nå

i dag

(i) denne uka

i kveld

i år

Senere

i morgen

(i) neste uke

om tre dager

om to år

om to timer

20 Sett inn uttrykk fra rammen

Da Eksempel: Han reiste med toget *i forrige uke*.

Jeg var der

Vi kjøpte huset

Nå Eksempel: *Denne uka* har jeg fri.

Hvilken dag er det

Vi reiser ikke på ferie

Senere Eksempel: Jeg ringer til deg *i neste uke*.

..... er jeg ferdig med skolen.

Hun skal på jobb

21 Bruk forskjellige tidsuttrykk

De kommer

..... inviterte hun naboen til en kopp te.

Jeg så ham ikke, men jeg skal snakke med ham

Vi har ferie, og skal vi bestille billetter.

Det er sol, men var det regn og kaldt.

Jeg er ikke sulten nå, men jeg tar lunsj

22 for – siden

Fyll ut med *for – siden* + tallene/ordene i parentes

1 (ni år)	Han besøkte dem <i>for ni år siden</i> .
2 (en time)	Jeg snakket med dem
3 (fire dager)	Han bestilte billetter
4 (ti minutter)	Hun ringte til meg
5 (to uker)	De dro på ferie
6 (mange tusen år)	bodde det folk der.
7 (fem sekunder)	De var her

23 Substantiv og verb

Sett inn substantiv og verb. Verbet skal være i preteritum.

Olga – stå opp *Olga sto opp* klokka seks i går.

hun – være veldig trøtt.

hun – gå inn på kjøkkenet.

hun – drikke Der to kopper kaffe.

hun – lese Etterpå avisen.

hun – løpe Klokka sju til bussen.

hun – ta bussen til sentrum.

hun – treffe I sentrum en venn.

de – snakke sammen i fem minutter.

Olga – dra Etterpå på jobb.

hun – jobbe fra halv åtte til fem.
 hun – lage Om kvelden middag.
 hun – ringe Klokka ni til sjefen.
 hun – spørre om å få en fridag.
 sjefen – si Heldigvis «ja».
 Olga – bli veldig glad.
 hun – legge seg klokka elleve, uten vekkerklokke!

24 Skriftlig oppgave

Enten:

Dette liker jeg å gjøre i ferien.

Eller:

Dette gjorde jeg i ferien.

Uttale- og lytteøvelser

På jobb etter ferien

Intonasjon

Hun reiser.	Reiser hun?
Hun kommer.	Kommer hun?
Hun er trøtt.	Er hun trøtt?

25 Lytt og gjenta

Spor 34, Lærer-cd 2

Hun reiser.	-	Reiser hun?
Hun kommer.	-	Kommer hun?
Hun er trøtt.	-	Er hun trøtt?
Hun spiller golf.	-	Spiller hun golf?
Hun drikker te.	-	Drikker hun te?
Hun ser på tv.	-	Ser hun på tv?

26 Preteritum. Svar med *for en uke siden*

Spor 35, Lærer-cd 2

Nå må du besøke ham! *Jeg besøkte ham for en uke siden.*

Nå må du lese boka!

Nå må du kjøpe den!

Nå må du vaske klær!

Nå må du hente den!

Nå må du rydde!

Nå må du dra dit!

Nå må du gjøre det!

Nå må du hjelpe henne!

27 Lytteøvelse

Spor 36, Lærer-cd 2

Hør på samtalen mellom Tor og Aina og svar på spørsmålene.

1 Hvor skal Tor i ferien?

.....

2 Hva liker han å gjøre i ferien?

.....

3 Hvor har Aina lyst å reise?

.....

4 Hvor skal hun i sommerferien?

.....

5 Når skal hun kanskje til London?

.....

Ferien til Nira, Kristian og Hilde

28 Lang, langt eller lange?

Spor 37, Lærer-cd 2

Skriv inn riktig adjektiv og les setningen høyt.

- 1 Kirka er 102 m *lang*.
- 2 Galleriet er 26 m
- 3 Golfbanen er 6 km
- 4 Husene er 12 m
- 5 Kjøkkenet er 5 m

29 Bred, bredt eller brede?

Spor 38, Lærer-cd 2

- 1 Huset er 7 m
- 2 Skapene er 45 cm
- 3 Elva er 3 m
- 4 Bordet er 90 cm
- 5 Parkeringsplassen er 36 m

30 Høy, høyt eller høye?

Spor 39, Lærer-cd 2

- 1 Kirka er 21 m
- 2 Bussen er 4 m
- 3 Huset er 18 m
- 4 Guttene er 2 m
- 5 Fjellet er 4250 m

31 Preposisjoner

Spor 40, Lærer-cd 2

Sett inn riktig preposisjon og les setningene høyt.

- 1 Han begynte på jobb *i* august.
- 2 Hvor var han ferien?
- 3 Han var Marokko.
- 4 Han reiste Marokko.

- 5 Han var der to uker.
- 6 sommer drar jeg til Tyrkia.
- 7 Det er alltid varmt der sommeren.
- 8 Jeg er glad å sole meg.
- 9 Jeg liker å ta det ro.

32 Lytteøvelse

Spor 41, Lærer-cd 2

Hør på samtalen mellom Jon og mamma, og svar på spørsmålene.

- 1 Hvor skal Jon?
- 2 Hvor langt er det dit?
- 3 Hva skal de gjøre der?
- 4 Hvor lenge skal de være der?
- 5 Hva slags mat vil Jon ta med seg?
- 6 Hva slags mat vil mora at han skal ta med seg?
- 7 Hva slags klær vil Jon ha med seg?
- 8 Hvilken årstid er det?

ei hytte: et lite feriehus på fjellet eller ved sjøen

Å bestille billett

Buss Oslo–Stavanger			
km	Sted	Tid	Pris
	Oslo Bussterminal	21.45	
260	Arendal	01.35	390
330	Kristiansand	03.30	460
456	Flekkefjord	05.25	690
586	Stavanger	07.20	870

33 Se på tabellen og svar på spørsmålene. Les svarene høyt

Spor 42, Lærer-

Når går bussen fra Oslo?

Klokka kvart på ti.

Når kommer bussen til Kristiansand?

.....

Når er bussen i Stavanger?

.....

Hvor langt er det fra Oslo til Arendal?

..... kilometer.

Hvor langt er det fra Oslo til Flekkefjord?

.....

Hva koster billetten fra Oslo til Kristiansand?

.....

Hva koster billetten fra Oslo til Stavanger?

.....

34 Svar med *ikke*

Spor 43, Lærer-cd 2

Hør på eksemplet.

Vil du bestille nå?

Nei, det vil jeg ikke.

Reiser du i morgen?

Nei, det gjør jeg ikke.

Drar du med fly?

.....

Kan du kjøre bil?

.....

Liker du å bade?

.....

Er du glad i å fiske?

.....

Har du god råd?

.....

Må du gå?

.....

Vil du dra hjem?

Er du sulten?

Hjelper du meg?

35 For to timer siden. I to timer

Spor 44, Lærer-cd 2

Svar med tallene i parentes og *for – siden* eller *i*.

Når kom han?	(2 timer)	<i>For to timer siden.</i>
Hvor lenge var han her?	(2 timer)	<i>I to timer.</i>
Hvor lenge blir han her?	(7 år)
Når sto han opp?	(1 time)
Når ringte han?	(1 minutt)
Hvor lenge var han der?	(4 uker)
Når kjøpte han bil?	(3 dager)

36 Lytteøvelse

Spor 45, Lærer-cd 2

Dialog 1

- 1 Hvor mye er klokka nå?
- 2 Hvorfor kommer Sara for sent?
- 3 Hvor lenge måtte hun vente?
- 4 Hvordan er været?
- 5 Hvor lang tid tar det med buss til sentrum?
- 6 Hvor lang tid bruker trikken?

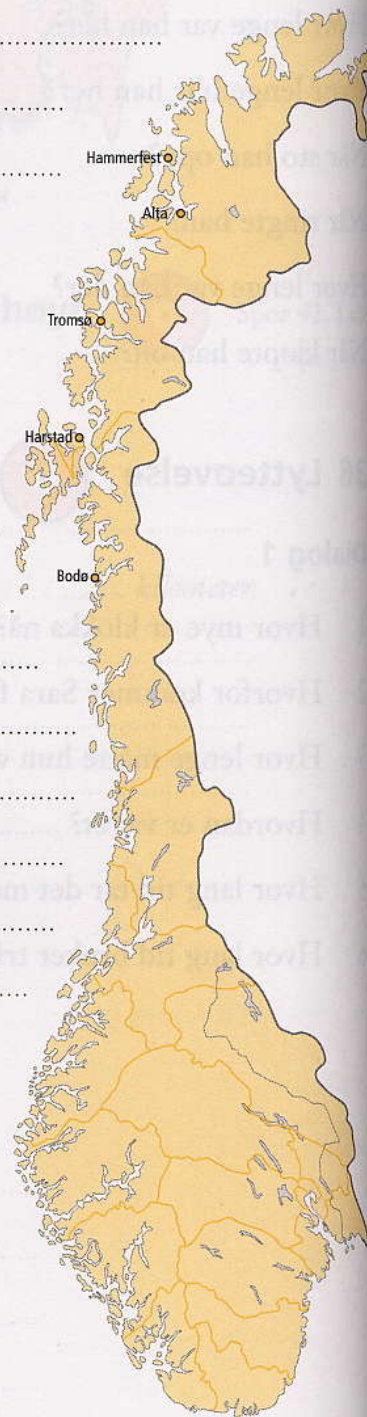
Dialog 2

Tam ringer og bestiller en flybillett på reisebyrået.

- 1 Hvor skal han reise fra?
- 2 Hvor skal han reise til?
- 3 Hvilken dag vil han reise?
- 4 Går flyet kl. 11.00, kl. 13.15 eller kl. 15.20?
- 5 Lander flyet i Tromsø kl. 13.55, kl. 15.20 eller kl. 16.10?
- 6 Hvor vil han sitte i flyet?
- 7 Hvilken dag vil han reise tilbake?
- 8 Går flyet tilbake kl. 8.00, kl. 8.30 eller kl. 11.10?

Dialog 3

- 1 Hvor finner Grete flybilletter?
- 2 Hvor skal hun og Finn reise?
- 3 Når skal de reise?
- 4 Hva koster hver billett én vei?
- 5 Når skal de reise hjem igjen?
- 6 Hva koster et rom på hotell Stella?
- 7 Hvor lenge skal de bo på hotellet?
- 8 Hvor mye må Grete og Finn betale for ferien?

Kapittel 9 Et nytt liv

Omar kom til Norge

1 Spørsmål til teksten

- 1 Hvor lenge har Omar vært i Norge?
- 2 Hvor bodde han i begynnelsen?
- 3 Hva var bra der?
- 4 Hva likte han ikke så godt?
- 5 Hva skjedde for ett og et halvt år siden?
- 6 Hvorfor var 15. mai en hyggelig dag?
- 7 Hvordan har Omar og familien hans det nå?
- 8 Hva gjør de?
- 9 Hvordan bor familien nå?

2 Hvordan har de det?

- a Hvordan har hun det? Snakk om bildene. Etterpå kan dere se på teksten under.

Hun er deprimert.
Hun er trist.
Hun gråter.

Hun er glad.
Hun smiler.
Hun er i godt humør.

Hun er sint.
Hun er irritert.
Hun er i dårlig humør.

Hun er lykkelig.
Hun ler.

- b Diskuter. Hvordan ser de ut? Hvordan har de det? Hvorfor? Bruk fantasien.

3 Verb i preteritum

- å komme Jeg hit for to år siden.
 å bo Jeg først i Bergen.
 å flytte Jeg til Haugesund i fjor.
 å være Det sommer og pent vær.
 å prøve Jeg å få jobb.
 å få Jeg jobb på et hotell.
 å bli Da jeg ganske glad.
 å trene Jeg mye i fritida.
 å spille Jeg ofte fotball med barna.
 å like Det de godt.

4 Verb og pronomen

Før bodde Omar i et asylmottak langt ute på landet. Naturen var pen, og han var glad for å være i trygghet. Men det var litt ensomt der. Han prøvde å holde seg i form og trente mye,

men ofte kjedet han seg. Han spilte kort og snakket med de andre asylsøkerne, men han lengtet etter familien hele tida.

Hva forteller Omar? Bruk presens: *Jeg bor i et asylmottak langt ute på landet. Naturen er*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5 Pronomen

Sett inn *hans*, *hennes* eller *deres*.

Fatima har en jobb.	Jobben	er på et hotell.
Omar har også en jobb.	Jobben	er i en kiosk.
Omar har en bror.	Broren	har en kiosk.
Fatima har to søstre.	Søstrene	bor i Paris.
Omar har noen venner.	Vennene	hjelper ham.
Fatima og Omar har to barn.	Barna	går på skolen.
De har en leilighet.	Leiligheten	er pen.
De går på norskkurs.	Kurset	er om formiddagen.

6 Pronomen

a Sett inn *min* – *mi* – *mitt* eller *mine*

Denne boka er *mi*.

Dette huset er

Denne koppen er

Jeg spurte vennene

Disse bildene er

b Sett inn *din* – *di* – *ditt* – *dine*

Er dette skjerfet

Er denne boka

Er disse bøkene

Hva sier læreren

Hva mener vennene

7 Pronomen. Fyll ut

Jeg liker Martin og kona *hans*.

Jeg besøkte Anna og foreldrene

Jeg besøkte Ola og foreldrene

Kari trener sammen med Laila og vennene

Jeg spiller fotball med Anton og sønnen

Liker du Anton og kona

Jeg skal reise på ferie med Per og Kari og barna

8 Pronomen

Svar med *nei* og pronomen.

Er denne bilen din?

Er dette huset ditt?

Er disse bøkene dine?

Er denne pennen min?

Er dette arket mitt?

Er disse oppgavene mine?

Er dette huset deres?

Er denne bilen deres?

Er disse bildene deres?

Nei, den er ikke min.

Nei, det er ikke mitt.

Nei, de er ikke mine.

Nei, den er ikke din.

Nei, det er ikke ditt.

Nei, de er ikke dine.

Nei, det er ikke vårt.

Nei, den er ikke vår.

Nei, de er ikke våre.

9 Setninger

Fyll ut med innholdet fra setningen i parentes.

Eksempel:

Det var kaldt ute. Derfor frøs jeg.
(Jeg frøs.)

Omar kom til Norge i januar. Da
(Det var kaldt her.)

Han vil holde seg i form. Derfor
(Han trener mye.)

Familien kom til Norge. Da
(Omar ble glad.)

De bor i Arendal. Der
(De har leilighet.)

De vil lære norsk. Derfor
 (De går på norskkurs.)

Barna deres går på skolen. Der
 (De snakker norsk)

10 Setninger

Knytt sammen setningene med adverbet *da*.

Vi kom til Bergen. Vi fikk leilighet utenfor byen.
Vi kom til Bergen i fjor. Da fikk vi leilighet utenfor byen.

De fikk leilighet. De ble glade.

.....

Jeg kom hit i februar. Det snødde.

.....

Han var i Tyrkia i 1999. Han bodde i Ankara.

.....

11 Setninger

Knytt sammen setningene med *derfor*.

Han hadde ikke mye å gjøre. Han kjedet seg.

.....

Vi vil jobbe her i landet. Vi må lære norsk.

.....

Hun liker å sole seg. Hun liker best sommeren.

.....

Hun vil holde seg i form. Hun trener to ganger i uka.

.....

Et travelt liv

12 Hva gjør de?

Snakk om tegningen.

13 Verb

Sett inn riktig verb.

kjeder – lengter – holder – spiller – har – liker – kjører – går – trener

Hun å gå på tur.

Hun seg i form.

Hun to ganger i uka.

Hun seg aldri.

Hun fotball.

Hun etter familien.

Hun på ski.

Men hun det bra.

Hun ikke bil til jobben.

14 Verb

Sett inn et verb i presens.

På norskkurset vi mange nye ord.

Vi mye hjemmearbeid.

Mange folk det travelt.

Jeg for å holde meg i form.

Sønnen vår fotball.

Dattera vår i kor og bandy.

Noen ganger vi dugnad.

Da kona mi og jeg andre foreldre.

Det jeg.

15 Presens eller infinitiv?

Sett inn verbet i riktig form.

Jeg **spiller** fotball.

Jeg **vil spille** fotball.

Jeg **liker å spille** fotball.

Jeg **har lyst til å spille** fotball.

Det er morsomt **å spille** fotball.

Et verb i presens kan være verb alene i en setning.

Infinitiv kan ikke stå alene. Vi har infinitiv uten å etter modalverbene *skal, kan, vil, må* og *bør*.

Ellers har infinitiv å foran: *Han begynte å trene. Hun liker å trene. Jeg har ikke tid til å trene.*

(å) snakke eller snakker?

Irma vil ikke norsk.

..... du norsk?

Jeg kan litt norsk og litt engelsk.

Hvilke språk dere?

På skolen må vi norsk, men hjemme vi kinesisk.

Mannen min vil gjerne norsk hjemme.

(å) jogge eller jogger

Hver dag hun mange kilometer.

Hun liker

Jeg har ikke lyst til

Jeg vil ikke

Hvor du?

Skal vi sammen i dag?

(å) se eller ser

Jeg vil gjerne mange fotballkamper.

Jeg liker fotball på tv.

I kveld skal jeg en tenniskamp.

Det er hyggelig sport på tv.

Kona mi har lyst til en film på tv i dag.

Vi ofte indisk film.

(å) trene eller trener

Liker du?

Mannen min hver dag.

Jeg prøver hver uke.

Det er hyggelig

Jeg går ut for

I morgen kan jeg ikke

16 Ordenstall

a

Når kan jeg få fri?	16.09.
Når skal du til tannlegen?	22.08.
Når var du hos legen?	03.04.
Når begynner kurset?	21.10.
Når er eksamen?	17.12.
Når kom du hit?	12.05.
Når kommer faren din?	02.03.
Når begynner ferien?	01.07.
Når kommer familien?	20.06.
Når er nasjonaldagen?	17.05.

Sekstende september.
 Tjueandre august.
 Tredje april.
 Tjueførste oktober.
 Syttende desember.
 Tolvte mai.
 Andre mars.
 Første juli.
 Tjuende juni.
 Syttende mai.

b Fortell hverandre om viktige datoer.

17 Pronomen

Kona hans jobber på hotell.

Han sier:
Kona mi jobber på hotell.

Barna hans går på skolen.

.....

Jobben hans er kjedelig.

.....

Huset hans er lite.

.....

Hun sier:

Mannen hennes går på kurs.

.....

Dattera hennes går på skolen.

.....

Sønnen hennes spiller fotball.

.....

Vennene hennes bor ikke her.

.....

De sier:

Dattera deres synger i kor.

Dattera vår synger i kor.

Barna deres går på skolen.

.....

Huset deres er lite.

.....

Læreren deres er hyggelig.

.....

Vennene deres bor ikke her.

.....

Familien deres har det bra.

.....

Uttale- og lytteøvelser

Omar kom til Norge

18 Gjenta. Pass på lange vokaler

Spor 46, Lærer-cd 2

år	–	Hun kom for et år siden.
asyl	–	De søkte asyl.
fryse	–	Fryser du?
mye	–	Hun trener mye.
ensom	–	Hun føler seg ikke ensom.
natur	–	Jeg vil ut i naturen.
problem	–	Jeg har et problem.
mosjon	–	Jeg trenger mosjon.
kone	–	Kona mi trener.
mine	–	Jeg trener med vennene mine.
liker	–	Barna våre liker seg her.

19 Eiendomspronomen

Spor 47, Lærer-cd 2

Svar etter mønsteret.

Er denne bilen Olas?	<i>Nei, den er ikke hans.</i>
Er denne bilen Annes?	Nei,
Er denne boka Annes?	Nei,
Er denne boka Olas?	Nei,
Er disse vottene Olas?	Nei,
Er disse vottene Annes?	Nei,
Er denne lua Annes?	Nei,
Er dette skjerfet Olas?	Nei,

20 Lytteøvelse

Spor 48, Lærer-cd 2

Hvem liker å gjøre hva?

	jogge	gå på tur	gå på ski	sykle	ro	svømme	spille golf	danse salsa
Anne								
Bill								

Et travelt liv

21 Gjenta

Spor 49, Lærer-cd 2

1. første	11. ellevte	21. tjueførste
2. andre	12. tolvte	22. tjuandre
3. tredje	13. trettende	23. tjuetredje
4. fjerde	14. fjortende	30. trettiende
5. femte	15. femtende	40. førtiende
6. sjette	16. sekstende	
7. sjuende	17. syttende	
8. åttende	18. attende	
9. niende	19. nittende	
10. tiende	20. tjuende	

22 Datoer

Spor 50, Lærer-cd 2

Svar med ordenstall.

Eksempel:

Når kan jeg få billett?	6.11.	<i>Sjette i ellevte</i>
Når skal du til tannlegen?	25.08.	
Når var du hos legen?	13.04.	
Når begynner kurset?	21.09.	
Når er eksamen?	17.12.	
Når kom du hit?	15.05.	
Når kommer faren din?	02.03.	
Når begynner ferien?	01.07.	

23 Lytteøvelse

Spor 51, Lærer-cd 2

Skriv riktig dato.

Norge har nasjonaldag

Argentina har nasjonaldag

Kroatia har nasjonaldag

Chile har nasjonaldag

Armenia har nasjonaldag

India har nasjonaldag

Filippinene har nasjonaldag

Frankrike har nasjonaldag

Kina har nasjonaldag

Nigeria har nasjonaldag

Tanzania har nasjonaldag

Iran har nasjonaldag

18 Gjøenta. Pass på lange vokaler

11	ellavt	11	lære
12	televt	12	andre
13	tretende	13	trede
14	førtende	14	fjerde
15	femtende	15	femte
16	sjette	16	sju
17	sjette	17	sju
18	åttende	18	åttende
19	tjue	19	tjue
20	tjue	20	tjue

19 Eiendomspronomen

Er dette bilen Olavs?	Nei, den er ikke hans.	01.10
Er denne bilen Annas?	Nei,	02.08
Er denne bilen Olavs?	Nei,	03.04
Er denne bilen Annas?	Nei,	04.09
Er denne bilen Olavs?	Nei,	05.02
Er denne bilen Annas?	Nei,	06.01
Er denne bilen Olavs?	Nei,	07.10

20 Lytteøvelse

Ann					
Ell					

3 Preteritum eller perfektum?

Eksempel:

Skal du vaske gulvet?

Når gjorde du det?

Jeg har vasket gulvet.

Jeg vasket det i går.

Skal du bestille billettene?

Jeg dem.

Når gjorde du det?

Jeg dem på onsdag.

Skal du besøke dem?

Jeg dem.

Når gjorde du det?

Jeg dem i forrige uke.

Skal du fortelle det?

Jeg det.

Når gjorde du det?

Jeg det i morges.

Skal du hjelpe ham?

Jeg ham.

Når gjorde du det?

Jeg ham for to dager siden.

4 Perfektum

Sett inn rett form av verbet. Arbeid gjerne sammen med en annen, slik at én er A og én er B.

gjøre A: Hva har du gjort i dag?

rydde B: Jeg har i leiligheten.

være A: Så flink du er! Jeg har på biblioteket.

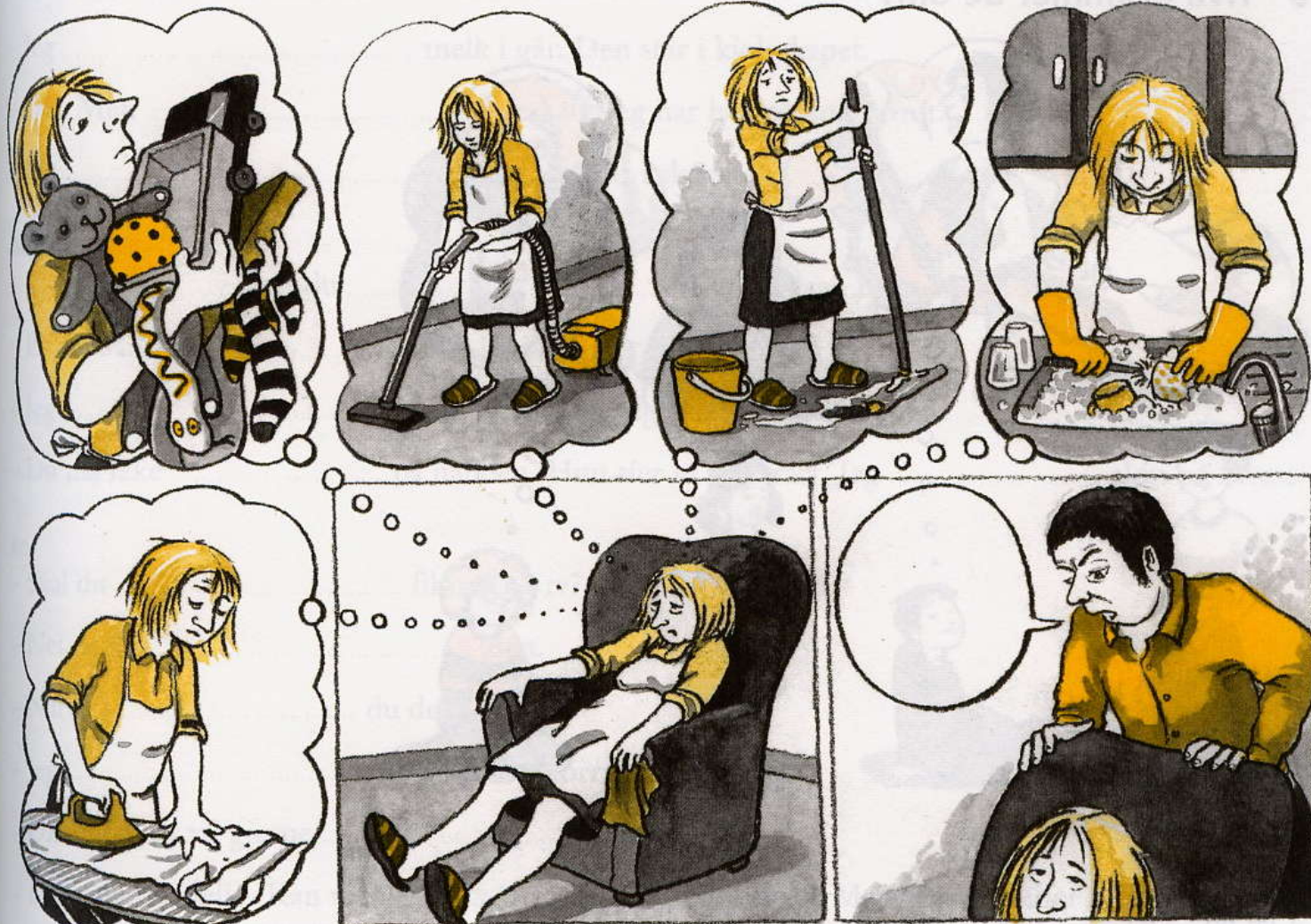
låne B: Har du noen bøker?

- lese A: Ja, tre bøker. Har du «Reisen mot nord»?
- høre B: Nei, men jeg har at den er veldig god.
- begynne A: Jeg har å lese i den. Den *er* god.
- glemme B: Jeg har forresten å fortelle deg om Torstein.
- snakke A: Har du med ham?
- kjøpe B: Ja. Han har ny bil.
- se A: Er det sant? Har du den?
- kjøre B: Mm. En hvit BMW. Jeg har en liten tur med den.
Den er god å kjøre!
- betale A: Hvor mye har han for den?
- spørre B: Jeg har ikke ham, men jeg tror den var veldig dyr.

5 Hva har hun gjort?

Snakk sammen om bildene. Hva har hun gjort? Hva sier mannen hennes?

John jobber på et bilverksted

6 Spørsmål til teksten

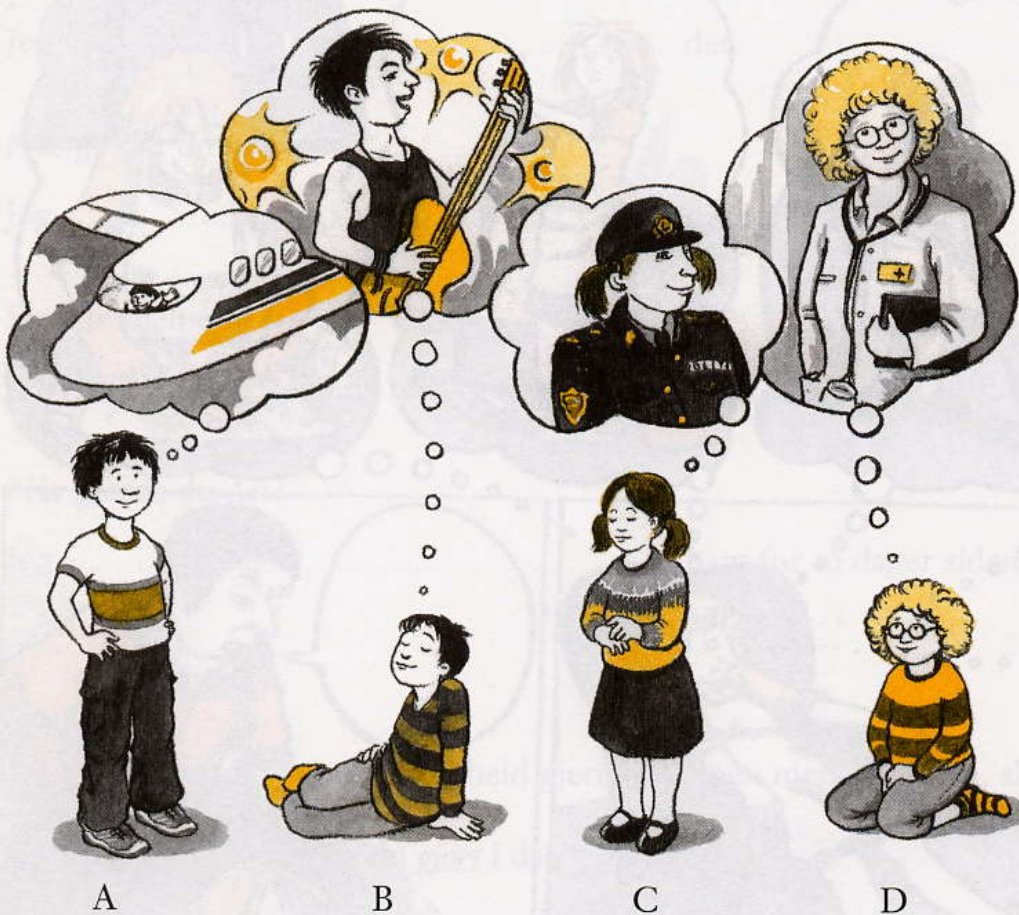

- 1 Hva er John interessert i?
- 2 Når fikk han bil?
- 3 Hvor jobber han?
- 4 Hvor lenge har han vært der?
- 5 Hva har han lyst til å gjøre?
- 6 Hvorfor liker ikke Teresa ideen?

7 Hva betyr det?

- å reparere noe
- et verksted
- en ansatt
- å begynne for seg selv

8 Hva drømmer de om?

- A vil bli
- B vil bli
- C vil bli
- D vil bli

9 Spør hverandre om arbeid og jobbspørsmål

Eksempler:

- Hva drømte du om å bli da du var liten?
- Hva skjedde med ønskene dine?
- Jobber du nå? Hva gjør du?
- Trives du?
- Har du hatt en annen jobb før?
- Hva gjorde du?

10 Sett inn verbet i riktig form

glemme

- Har du *glemt* å betale telefonregningen? Du noe hver dag!
- Det er ikke bare jeg som ting. På fredag du å gå til tannlegen.
- Ja, jeg vet det. Men du! Om en uke har din mor fødselsdag. Ikke det, er du snill!
- Nei, det skal jeg ikke

kjøpe

- Skal du i butikken? Kan du en liter melk?
- Jeg melk i går. Den står i kjøleskapet.
- OK. Men kakao. Jeg har lyst på noe varmt.
- Jeg kakao. Den står i skapet.

høre

- du at Karlsen har reist fra kona?
- Er det sant? Når du det?
- Jeg det på lørdag. Jeg snakket med naboen.
- Du må ikke på naboen. Hun sier så mye rart. Jeg aldri på henne.

se

- Skal du filmen på tv?
- Nei, jeg den.
- Når du den?
- Jeg den på video i forrige uke.
- OK, men jeg vil gjerne den.
- Filmen er kjedelig. Kan vi ikke på fotball? Manchester spiller mot Tottenham.
- Nei! Du alltid på fotball.

være

– Så brun du! du på ferie?

– Ja. Jeg i Thailand.

– Når du der?

– I februar. Sola skinte, og jeg på stranda hver dag.

11 Hvor har han vondt?

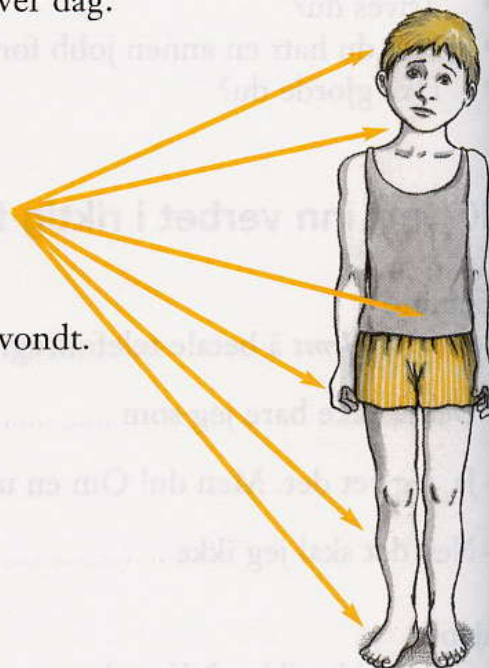

a Se på pilene og fortell hvor gutten har vondt.

b Hvor har du vondt?

En av dere «spiller» syk. De andre skal finne ut hvor du har vondt.

Etterpå bytter dere roller.

Teresa jobber på et sykehjem

12 Vokabular

Fyll ut med ord fra teksten:

Faren min bor på et alders- og sykehjem. Han er gammel og trenger mye

De ansatte ham bra, og han å snakke med dem. Han har stor

..... for arbeidet deres. De har alltid til å snakke med ham. Faren

min glemmer lett, men han kan likevel mange morsomme fra livet

i gamle dager.

13 Adjektiv på -en og -el

en voksen mann	et voksent barn	mange voksne mennesker
en gammel bil	et gammelt tre	mange gamle bøker

voksen

– Er dattera di 19 år? Hun har blitt ei dame!

– Ja, nå har vi bare barn. Pablo er 18 år, så han er også nesten

sulten

Klokka er to, og jeg er Barna mine er også Middagen smaker ekstra

godt når man er

sliten

Ei dame sitter på trikken. Klokka er fem, og trikken er full av mennesker på vei hjem fra jobb.

gammel

Han bor i et hus utenfor sentrum. I stua har han mange, vakre ting. Bordet er, og koppene på bordet er også Men tv-en er ikke Den kjøpte han i fjor.

14 Entall

Kollegaene var syke.

Kollegaen var syk.

Bøkene var dyre.

Brevene var lange.

Frimerkene var billige.

Rommene var små.

Bilene var gamle.

Historiene var morsomme.

Vinduene var åpne.

15 Eieform. Genitiv

kollegaene til Teresa

Teresas kollegaer

vennen til Sara

barna til Omar

læreren til Omar

bilen til broren

matpakken til dattera

16 Å være gammel

- Hvordan har gamle mennesker det i Norge, tror du?
- Hvordan har de det i ditt hjemland?
- Hvor vil du bo når du blir gammel?

17 Skriftlig oppgave

Arbeid hjemme

a Fortell hva du gjør hjemme. Bruk presens.

Eller:

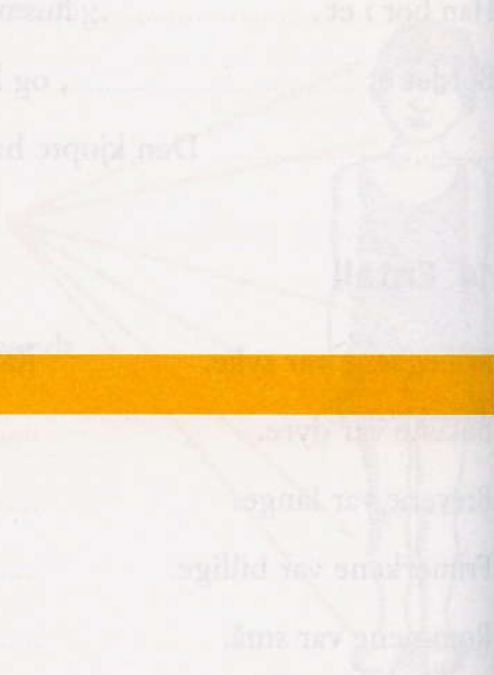
b Fortell hva du gjorde hjemme i forrige uke. Bruk preteritum.

Arbeid ute

a Skriv om en jobb du har nå. Hva gjør du?

Eller:

b Skriv om en jobb du har hatt. Hva gjorde du?

Uttale- og lytteøvelser

Sitter du her?

18 konsonant + / Spor 1, Lærer-cd 3

Gjenta ordene og setningene.

sliten	–	Hun er sliten.
slappe av	–	Jeg slapper av.
slutte	–	Har det sluttet å regne?
flink	–	Nå har du vært flink.
flott	–	Dette er flott!
glemme	–	Har du glemt det?
glad	–	glad og fornøyd

19 Perfektum Spor 2, Lærer-cd 3

Svar med perfektum. Hør på eksempelet.

Skal du vaske gulvet? *Jeg har vasket gulvet.*

Skal du pusse vinduene?

Skal du rydde?

Skal du støvsuge?

Skal du kjøpe mat?

Skal du koke poteter?

Skal du spise?

Skal du sende brevet?

Skal du se på tv?

Skal du fortelle det?

Skal du spørre dem?

20 Lytteøvelse. Teresa er på postkontoret

Spor 3, Lærer-cd 3

1 Hva er postnummeret til Oppdal?

.....

2 Hvilken dag er det i dag?

.....

3 Hvor lang tid tar det å sende pakken som brevpost?

.....

4 Og som pakkepost?

.....

5 Når har Johns mor fødselsdag?

.....

6 Hvorfor må Teresa sende pakken som pakkepost?

.....

7 Hva koster det?

.....

8 Betaler hun kontant eller med kort?

.....

De finner de opplysninger om fem personer.

De opplysningene står ikke på riktig sted.

Derpå fortellingene og skriv bokstaven (a, b, c, d eller e) foran opplysningene.

Se på eksempel og familie Nilsen, som er person a.

	Fornavn	Efternavn	Alder	Kommer fra	Bor nå	Går her i Norge
a	Emilie	Markus	48	Hammestad	Falder	skole
b	Fernando	Dehl Shir	16	Sorlandet	Hammer	skole
c	Wesley	Nilsen	14	Vegårsnes	Hammer	skole
d	Heidi	Orin	22	Ranarve	Hammer	skole
e	Olga	Petersen	18	Bjørn	Hammer	skole

21 Lytteøvelse. Hva har Simen gjort?

Spor 4, Lærer-cd 3

Teresa har en sønn, Simen. Hun vil at Simen skal hjelpe henne litt i huset og skriver en beskjed til ham:

Teresa kommer hjem og snakker med Simen. Hvor mye har han gjort? Se på beskjeden og sett kryss.

Hei Simen!
 Jeg må dessverre jobbe lenge i dag. Kan du være så snill å:
 - ta inn avisen (den ligger i postkassa)
 - støvsuge gulvet
 - rydde rommet ditt
 - vaske klærne dine
 - kjøpe to liter melk og et brød
 - lage middag (for eksempel pizza)
 - dekke på bordet
 - ringe til tannlegen og bestille time (du må dra til tannlegen snart)
 Tusen takk skal du ha! Jeg er hjemme klokka sju i kveld.
 Mamma

John jobber på et bilverksted

22 Hvor skal trykket være?

Spor 5, Lærer-cd 3

Hør på uttalen og marker trykket under ordet. Les ordet høyt.

a

lang vokal

interessert

reparere

økonomi

papir

en motor

mange motorer

en mekaniker

b

kort vokal

mekanikk

verksted

middag

fødselsdag

poeng

ansatt

interesse

23 Preteritum

Spor 6, Lærer-cd 3

Sett inn verbet i preteritum og les setningene høyt.

1 (reparere) Han reparerte bilen i sommer.

2 (kjøpe) De huset i fjor.

- 3 (begynne) Vi å studere i september.
- 4 (jobbe) Hun der for to år siden.
- 5 (vente) De i to timer på henne.
- 6 (utdanne) Han seg til bilmekaniker.
- 7 (få) I går han en god idé.
- 8 (si) De ikke så mye.
- 9 (ta) Hun med seg papirene hjem.

24 Preposisjoner Spor 7, Lærer-cd 3

Sett inn riktig preposisjon og les setningene høyt.

- Han er interessert *i* mekanikk.
- Hun er redd økonomien.
- De vil begynne seg selv.
- Kan du passe veska mi?
- Nå har de bodd her sju år.
- Han arbeider et verksted.
- Hun arbeider en bank.
- De går jobb klokka sju.
- De ser nyhetene hver kveld.

25 Noen personer forteller om seg selv Spor 8, Lærer-cd 3

Her finner du opplysninger om fem personer, men opplysningene står ikke på riktig sted.

Hør på fortellingene og skriv rett bokstav (a, b, c, d eller e) foran opplysningene.

Se på eksempelet om Emilie Nilsen, som er person **a**.

	Fornavn	Etternavn	Alder	Kommer fra	Bor nå	Gjør her i Norge
a	<u>Emilie</u>	Merkina	63	a <u>Hammerfest</u>	Halden	tolk
b	Fernando	Dahl Shire	36	Somalia	Gjøvik	lærer
c	Ismael	a <u>Nilsen</u>	14	Venezuela	Harstad	a <u>elektriker</u>
d	Haldis	Ortiz	a <u>27</u>	Røros	a <u>Trondheim</u>	skoleelev
e	Olga	Pettersen	41	Russland	Førde	hjemmeværende

Teresa jobber på et sykehjem

26 Lytt og gjenta

Spor 9, Lærer-cd 3

syk sykemeldt sykepleier sykehjem sykehus

27 Hvilken vokal hører du?

Spor 10, Lærer-cd 3

i eller *y*?

1 n__ 2 s__k 3 s__ 4 tr__kk 5 l__tt 6 h__lle 7 v__lle 8 st__kke

28 Flertall

Spor 11, Lærer-cd 3

Sykepleieren er ung.

Sykepleierne er unge.

Læreren er flink.

.....

Historien er morsom.

.....

Medisinen er dyr.

.....

Kollegaen er sliten.

.....

Huset er gammelt.

.....

Sønnen er voksen.

.....

Barnet er lite.

.....

29 Hvor er de?

Spor 12, Lærer-cd 3

Hør på dialogene og sett kryss for riktig alternativ.

1 Hvor er han?

A På biblioteket

B I kiosken

C På skolen

2 Hvor er hun?

A I vannet

B Hjemme

C På stranda

3 Hvor er han?

A På biblioteket

B I bokhandelen

C På ferie

4 Hvor er de?

A Hjemme hos ham

B Hjemme hos henne

C På kafé

5 **Hvem snakker hun med?**

- A Sjefen
- B Læreren
- C Faren

6 **Hva gjør de?**

- A Kjøper mat
- B Lager mat
- C Fisker

7 **Hvor er de?**

- A På jobben
- B På kafé
- C På skolen

8 **Hvor er hun?**

- A Hos legen
- B På sykehjemmet
- C Hos en venn

9 **Hvor skal han i morgen klokka to?**

- A På verkstedet
- B På reisebyrået
- c På fabrikken

10 **Hvilken tid av året er det?**

- A Det er sommer.
- B Det er høst.
- C Det er vinter.

Kapittel 11 Litt om Norge

Norge er langt og smalt

1 Spørsmål

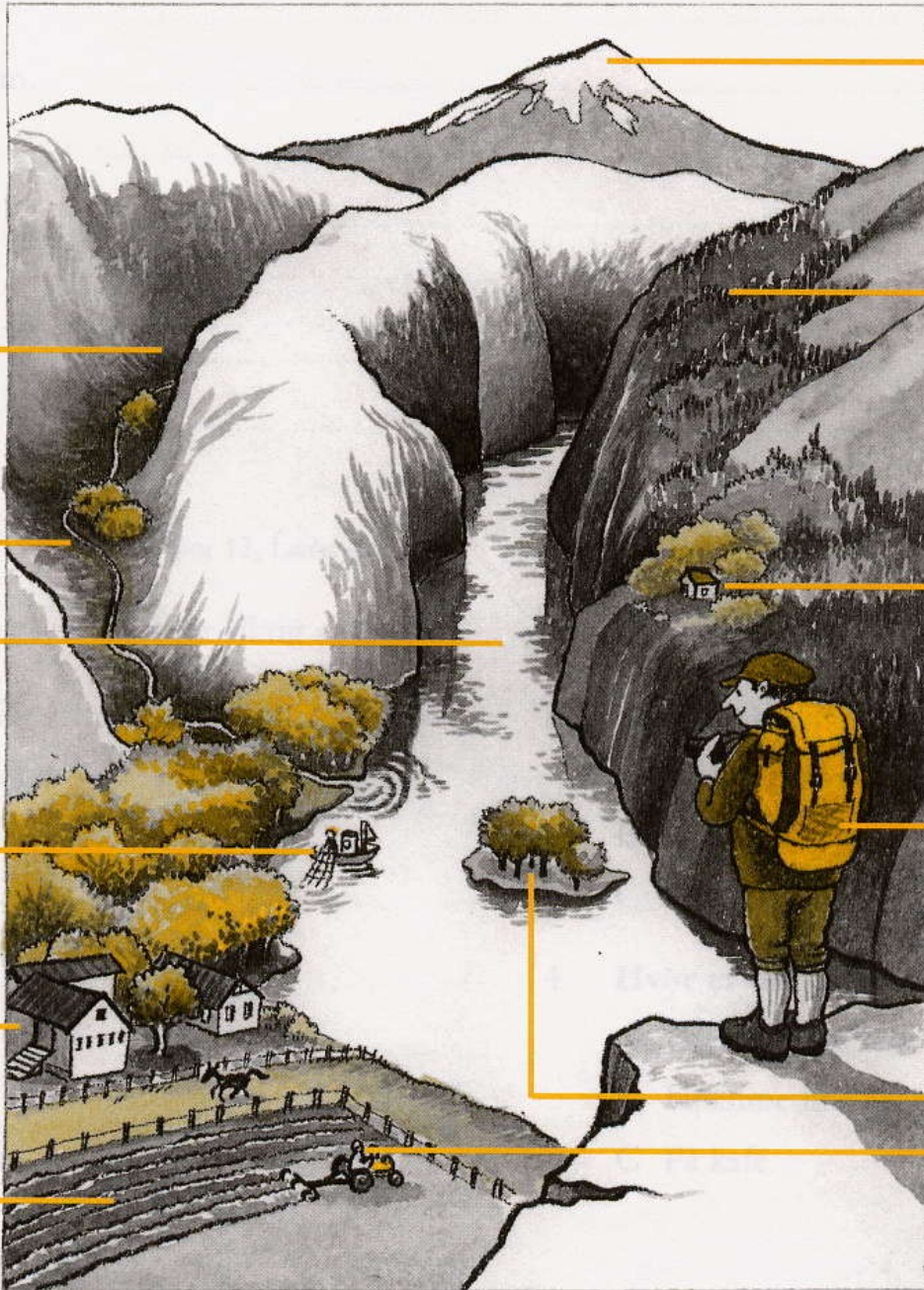
Lag tre spørsmål hver til teksten og spør hverandre.

2 Naturen

Skriv inn ordene på riktig plass:

en fjord – et fjell – ei øy – ei elv – en skog – en dal – dyrket mark – en gård – ei hytte – en turist
– en bonde – en fisker

3 Er eller har?

a Fyll ut.

I Nord-Norge det midnattssol om sommeren. På Vestlandet det høye fjell og lange fjorder. Både Nord-Norge og Vestlandet flott natur.

Naturen pen på Sørlandet også, og mange hytte der. Det mange hytter langs kysten.

b Fortell hverandre om natur og klima i andre land.

Sett inn navn på ulike land – og ord som *pen natur*, *mye sol*, *mye snø*, *høye fjell*, *mye dyrket mark*.

Eksempel:

Vi har godt klima i Spania.

Det er godt klima i Spania.

Spania har godt klima.

I Spania er det godt klima.

Vi har i

Det er i

..... har

..... er det

c Lag spørsmål til hverandre.

Eksempel:

- Har dere varmt klima i Iran?
- Er det varmt klima i Iran?

4 Preposisjoner

i – på – fra – til – om – for – langs

Norge er langt. Det er cirka 1752 kilometer sør nord.

Det er midnattssol Nord-Norge sommeren.

Da kan man se sola midt natta pent vær.

Det kommer mange turister landet å se på naturen.

De kommer mange land.

Mange nordmenn har hytte Sørlandet eller fjellet.

..... sommerferien drar de ut av byen å være ute naturen.

Det ligger mange hytter kysten, særlig i Sør-Norge.

5 Hvorfor?

Fyll ut med *for å* eller *derfor*.

Mange reiser til Nord-Norge se på midnattssola.

Naturen er flott i Nord-Norge. kommer det mange turister dit.

Mange turister kommer til Vestlandet se fjorder og fjell.

Fjordene på Vestlandet er dramatiske. kommer det mange turister dit.

6 Setninger

Knytt sammen setningene, og les opp.

Tomas har lang vei til jobben.
Yasmin liker seg ikke der.
Folk liker sol og varme.
Folk har det travelt.
Ilse liker naturen.
Henrik liker ikke snø.

Derfor vil hun flytte.
Derfor tar mange ferie i varme land.
Derfor drar hun ofte til Nord-Norge.
Derfor drar han til Tyrkia om vinteren.
Derfor tar han buss.
Derfor blir de trøtte.

7 Samtale

Sitt sammen i små grupper. Hva vet dere om stedet dere bor på?
Skriv ned sentrale ord.

- Hvilket fylke er det? Hvilken landsdel?
Ligger det ved kysten eller inne i landet?
- Er det stort eller lite? Hvilke steder eller byer ligger i nærheten?
- Hvordan er naturen? Hva vil turistene se? Hva lever folk av?
Er det industri, jordbruk eller fiske i nærheten?

8 Tall

Se på tabellen på neste side og spør hverandre.

- Hvor langt er det fra Trondheim til Oslo?
- Hvor langt er det fra Kristiansand til Stavanger?
- Hvor langt er det fra Halden til Oslo?
- Er det langt fra Arendal til Trondheim?
- Er det langt fra Bergen til Oslo? osv.
- Finn byene på kartet.

							Arendal	
						Bergen	508	
				Halden	572		245	
			Hamar	217	472		375	
		Kr.sand	443	312	495		68	
	Oslo	320	123	114	478		252	
	Stavanger	451	245	575	543	174	293	
	Tr.heim	837	494	809	385	586	657	743
Ålesund	286	619	533	815	441	658	381	752

9 Mange og mye

Sett inn ord som passer.

a

Det er mange langs kysten.

Det er mange på Vestlandet.

Det er mye langs kysten.

I innlandet kan det være mye

Vi har ikke så mye her i landet, bare ca. 3 %.

b

På norskkurset har jeg mange

Vi har mye

Det er mange i klassen.

Det er mye

10 Adjektiv

entall – flertall

en lang fjord
et hvitt hus
ei lita øy
en mørk dag
en lang vinter
en lys sommer
et flott sted
en liten by
et høyt fjell
et gammelt hus

mange lange fjorder
mange hvite hus
mange små øyer
mange mørke dager
mange lange vintrer
mange lyse somrer
mange flotte steder
mange små byer
mange høye fjell
mange gamle hus

11 Bestemt form

Foran et substantiv i bestemt form skal adjektivet slutte på *e* både i entall og flertall.

Det kommer også en artikkel foran adjektivet:

	Ubestemt	Bestemt
Hankjønn	en stor skog	den store skogen
Hunkjønn	ei stor hytte	den store hytta
Intetkjønn	et stort fjell	det store fjellet
Flertall	store øyer	de store øyene

a Lag spørsmål med bestemt form. Begynn med *Ser du ...?*

et høyt fjell
et gammelt hus
ei fin hytte
en lang fjord
pene hytter
store skoger
tyske turister
en tysk turist
et nytt hus

Ser du det høye fjellet?
Ser du det gamle huset?
Ser du den fine hytta?
Ser du den lange fjorden?
Ser du de pene hyttene?
Ser du de store skogene?
Ser du de tyske turistene?
Ser du den tyske turist?
Ser du det nye huset?

b Sett inn *liten* i bestemt form:

en liten bil	den lille bilen
et lite hus	det lille huset
små biler	de små bilene

en liten skog
et lite fjell
små øyer
en liten oppgave
et lite hus
små oppgaver

Jeg liker den lille skogen.
Jeg liker det lille fjellet.
Jeg liker de små øyene.
Jeg liker den lille oppgaven.
Jeg liker det lille huset.
Jeg liker de små oppgavene.

12 Sett inn adjektivene

Eksempel:

Jeg kjøpte genseren. (pen) Jeg kjøpte den pene genseren.

Jeg kjøpte *genseren.* (stor) Jeg kjøpte

Liker du *bilen?* (grønn) Liker du ..?

Liker du *huset?* (grønn) Liker du ..?

Her er <i>buset</i> .	(ny)	Her er
Her er <i>bilen</i> .	(ny)	Her er
Her er <i>stolene</i> .	(ny)	Her er
Jeg likte <i>maten</i> .	(god)	Jeg likte
Jeg likte <i>kakene</i> .	(god)	Jeg likte
Vi så <i>bildene</i> .	(fin)	Vi så
Liker du <i>buset</i> ?	(gammel)	Liker du
Jeg likte <i>bilen</i> .	(gammel)	Jeg likte
Jeg kjøpte <i>glasset</i> .	(liten)	Jeg kjøpte
Jeg kjøpte <i>koppen</i> .	(liten)	Jeg kjøpte
Jeg kjøpte <i>koppene</i> .	(liten)	Jeg kjøpte

13 Kryssord

Fyll ut med stedsnavn.

Kristiansand ligger på

	Ø								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Holmenkollen ligger i

	S								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Skien ligger i

	T								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Nordkapp ligger i

	F								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Stavanger ligger i

	O								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Lofoten er i

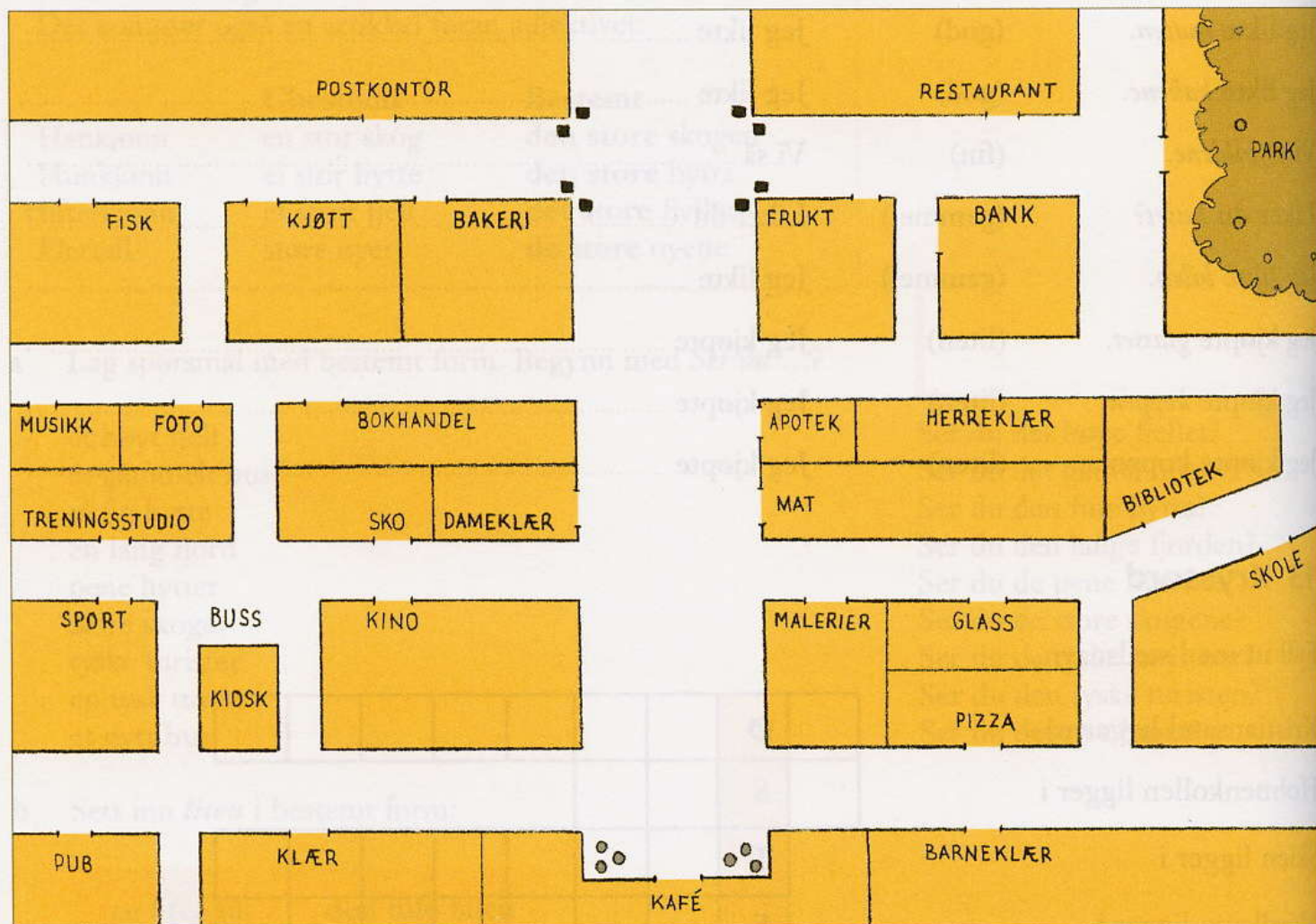
				L					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Nidarosdomen er i

				D					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Unnskyld, hvor ligger ...?

14 Spør om veien

a Spør hverandre og svar.

Eksempel: Du står foran kafeen og spør om veien.

Unnskyld, hvor ligger biblioteket? Det ligger ved siden av parken, til høyre for matbutikken.

Unnskyld, hvor ligger banken? Gå rett fram og ta til høyre ved lyskrysset. Banken ligger på høyre side av gata.

15 Butikker

a Diskuter. Hvor vil dere gå for å kjøpe disse tingene:

Vi kan kjøpe medisin på, brød i, støvler i

....., en avis i, ei bok i

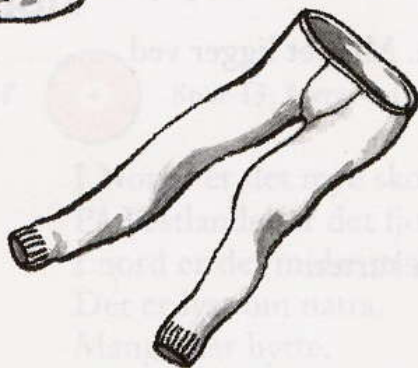
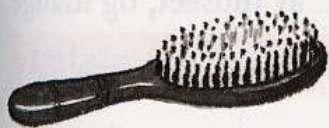
frimerker på, konvolutter på eller i

..... Sjampo kan vi kjøpe hos eller i

..... Bøker kan jeg få låne på

b Hvor må jeg gå for å kjøpe?

Hvor kan jeg få tak i?

16 Svar

Hvilke svar er riktige? Det kan være flere muligheter.

Hyggelig å se deg!

Hvordan har du det?

Takk for hjelpen!

Kan jeg hjelpe deg?

Jeg vil gjerne ha en sjokolade.

Hils Omar fra meg!

Jeg skal hilse deg fra Anna!

Takk for sist.

Lenge siden sist.

Ha det bra!

Vær så god, her er billetten.

Mulige svar

I like måte. – Takk skal De ha. – Ingen årsak – Bare hyggelig – Vær så god. – Takk skal du ha.

Bra, takk! – Hils igjen! – Det var hyggelig – Ha det! – Takk, det skal jeg gjøre. – Bare bra!

Ja, det er det. – Nei takk. – Takk i like måte. – Jeg vil gjerne tittle litt. – Ja takk.

17 Ord

bortover – midt – nærheten – veien – høyre – siden – inn – utenfor

Anna jobber i en butikk i byen. Den ligger i av museet, og mange turister stopper butikken. De ser til og til venstre, men finner ikke museet. Til slutt kommer de i butikken og spør Anne om til museet. Hun peker gata. Museet ligger ved av parken.

18 Fylkene

Hva heter fylkene? Skriv riktig tall på kartet.

Akershus	1
Aust-Agder	2
Buskerud	3
Finnmark	4
Hedmark	5
Hordaland	6
Møre og Romsdal	7
Nordland	8
Nord-Trøndelag	9
Oppland	10
Oslo	11
Rogaland	12
Sogn og Fjordane	13
Sør-Trøndelag	14
Telemark	15
Troms	16
Vest-Agder	17
Vestfold	18
Østfold	19

19 Skriftlig oppgave

Hvilke steder har du vært i Norge? Hvordan var det der?
Hvor har du lyst til å dra?

Uttale- og lytteøvelser

Norge er langt og smalt

20 Gjenta ord og setninger Spor 13, Lærer-cd 3

skog	–	I Norge er det mye skog.
fjord og fjell	–	På Vestlandet er det fjorder og fjell.
sol	–	I nord er det midnattssol.
lys	–	Det er lyst om natta.
hytte	–	Mange har hytte.
mye	–	Det blåser mye.
kyst	–	Det er pent langs kysten.
dyrke	–	De dyrker korn.
øy	–	Langs kysten er det øyer.
høy	–	Fjellene er høye.
ferie	–	Vi skal ha ferie.
varierte	–	Klimaet varierer.
dramatisk	–	Naturen kan være dramatisk.
turist	–	Det kommer noen turister dit.
populær	–	Turistene er populære.
Nord-Norge	–	De bor i Nord-Norge.
Vestlandet	–	Familien er fra Vestlandet.
Sørlandet	–	Vi har hytte på Sørlandet.
Østlandet	–	De har flyttet fra Østlandet.

21 Adjektiv i bestemt form Spor 14, Lærer-cd 3

Les setningene – med adjektivet til venstre.

fin	(De snakket om <i>ferien</i> .)	<i>De snakket om den fine ferien.</i>
lang	(De liker ikke <i>vinteren</i> .)
lys	(De liker <i>sommernettene</i> .)
fantastisk	(De så på <i>naturen</i> .)
dramatisk	(De besøkte <i>fjordene</i> .)
høy	(De var oppe på <i>fjellet</i> .)
hvit	(De fotograferte <i>busene</i> .)

stor	(De skal besøke <i>familien</i> .)
ny	(De kjører i <i>bilen</i> .)
ny	(De liker <i>huset</i> .)
gammel	(De har solgt <i>hytta</i> .)
gammel	(De skal selge <i>huset</i> .)
liten	(De har solgt <i>bilen</i> .)
liten	(Liker du <i>huset</i> ?)
liten	(Klarte du <i>problemene</i> ?)

22 Lytte- og skriveøvelse Spor 15, Lærer-cd 3

Lisbeth forteller om stedet der hun bor.
Hør på det hun sier, og fortell alt du kan om Lillevik.
Bruk eget ark.

Unnskyld, hvor ligger ...?

23 Gjenta Spor 16, Lærer-cd 3

kontor	–	Her er postkontoret.
butikk	–	Her er skobutikken.
bakeri	–	Hvor er bakeriet?
bibliotek	–	Hvor er biblioteket?
apotek	–	Er det noe apotek her?
frisør	–	Her er en frisør.
bokhandel	–	Jeg leter etter en bokhandel.
kirke	–	Der er kirka.
kiosk	–	På torvet er det en kiosk.

24 Hvor ligger det? Spor 17, Lærer-cd 3

Se på tegningen på side 130 (oppgave 14). Du står ved kafeen, og en person spør deg om veien.
Svar.

Person: Unnskyld, kan du si hvor det er en kiosk?

Du: Ja, det er en kiosk der borte venstre kinoen.

Person: Unnskyld, kan du si hvor apoteket ligger?

Du: Ja, det ligger der borte ved av matbutikken.

Person: Unnskyld, kan du si hvor biblioteket ligger?

Du: Ja, det ligger på høyre av matbutikken.

Person: Unnskyld, kan du si hvor postkontoret er?

Du: Ja, du tar venstre lyskrysset. Så ser du det.

25 Jeg vet ikke ... Spor 18, Lærer-cd 3

Svar med *Jeg vet ikke* ... når du hører spørsmålet til venstre.

Hvor er banken?

Hvor stopper bussen?

Hvor bor læreren?

Hva sa han?

Når kommer de?

Hvor ligger skolen?

Hva sier han?

Hvor bor hun?

Hva mener de?

Når kommer toget?

Når begynner skolen?

Hvor mye koster det?

Jeg vet ikke hvor banken er.

Jeg vet ikke hvor bussen stopper.

Jeg vet ikke hvor læreren bor.

Jeg vet ikke hva han sa.

Jeg vet ikke når de kommer.

Jeg vet ikke hvor skolen ligger.

Jeg vet ikke hva

Jeg vet ikke hvor

Jeg vet ikke hva

Jeg vet ikke når

Jeg vet ikke når

Jeg vet ikke hvor mye

26 Spør Spor 19, Lærer-cd 3

Eksempel:

a (Hvor er postkontoret?)

Du: Unnskyld, kan du si *hvor postkontoret er*?

b (Hvor ligger banken?)

Du: Unnskyld, vet du

c (Hvor stopper bussen?)

Du: Unnskyld, kan De si

d (Når kommer bussen?)

Du: Unnskyld, vet De

e (Hvor mye koster billetten?)

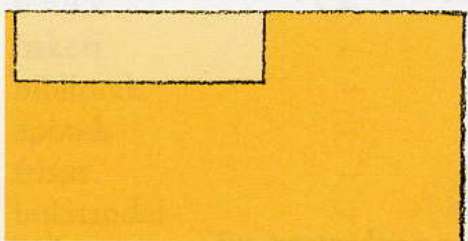
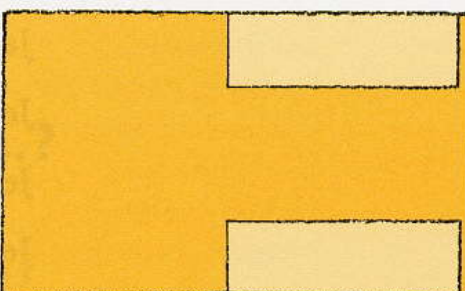
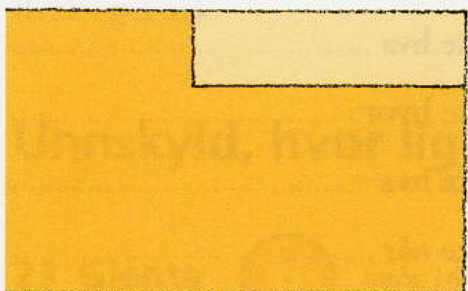
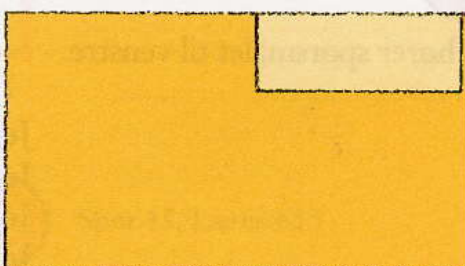
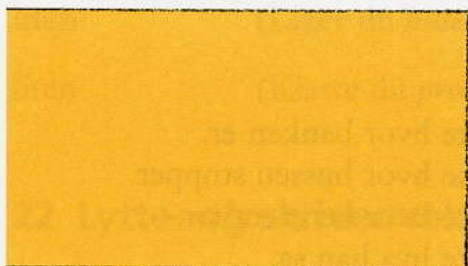
Du: Unnskyld, vet du

27 Lytteøvelse

Spør 20, Lærer-cd 3

Hør på samtalene og skriv inn *apotek, kino, buss, bank, frisør, bokhandel* og *kafé* på riktig plass.

Kapittel 12 Skolen

Marek skal på skolen / Marek forteller

1 Spørsmål til teksten

Lag spørsmål til teksten og spør hverandre.

2 Mareks timeplan

Spør hverandre om timeplanen på side 108 i tekstboka.

- Når har Marek samfunnsfag?
- Når har han matematikk?
- Hvilke dager begynner han klokka åtte?
- Hvor mange timer har han på mandag?
- Hva er tilvalgsfag?
- osv.

Leddsetning med *fordi* og *hvis*

	<u>subjunksjon</u>	<u>subjekt</u>	<u>adverbial</u>	<u>verb</u>	
(Du kommer for sent)	hvis	du	ikke	går	nå.
(Han får dårlige karakterer)	fordi	han	ikke	jobber	hardt nok

3 Setninger med *hvis*

a Fortsett setningene med *hvis*

1 Jeg kommer ... (Det er sol.)

Jeg kommer hvis det er sol.

2 Jeg kommer ikke ... (Det regner.)

Jeg kommer ikke

3 Du må spørre ... (Du vil ha hjelp.)

.....

4 Du må spørre ... (Du forstår ikke.)

.....

5 Jeg blir sint ... (Du kommer ikke nå.)

.....

- b** Sett leddsetningen først.
Skriv setningene i 3a en gang til, men snu på setningene slik at leddsetningen kommer først.
Se på eksempelet.

1 *Hvis det er sol, kommer jeg.*

2 *Hvis*

3

4

5

4 Lag setninger med **fordi**

Hun lager middag. Hun er sulten.
Hun lager middag fordi hun er sulten.

Hun tar på seg varme klær. Det er kaldt ute.

.....

Hun vil ikke spise. Hun er ikke sulten.

.....

Han reiser ikke på ferie. Han har ikke råd.

.....

Han kom for sent. Han hørte ikke vekkerklokka.

.....

5 Tall

Se på Mareks timeplan og svar på spørsmålene.

Når begynner han med engelsk på onsdag? *Ti på ni.*

Når har han tilvalgsfag på torsdag? Fra til

Når begynner han med norsk på tirsdag?

Når slutter han på mandag?

Når er han på skolen på fredag? Fra til

MandagNår har han engelsk? I tredje time

Når har han norsk?

Når har han kroppsøving?

Tirsdag

Når har han samfunnsfag?

Når har han engelsk?

Når har han matematikk?

Konferansetime**6 Spørsmål til teksten**

- 1 Hvem kommer til konferansetime?
- 2 Hvilke fag har Marek gode karakterer i?
- 3 Hvilket fag liker han ikke så godt?
- 4 Hva mener læreren at Anna kan gjøre?
- 5 Har Marek noen kamerater på skolen?
- 6 Hvorfor kan han få nedsatt karakter i orden og oppførsel?

7 Snakk sammen om skolen i hjemlandet deres**Eksempel:**

- Når begynner barna på skolen?
- Hvor mange timer går de på skolen hver dag?
- Spiser de lunsj på skolen?
- Har de med matpakke?
- Har de fri noen dager i uka?
- Hvilke språk lærer de på skolen?
- Bruker de uniform på skolen?
- Må de betale for å gå på skolen?
- Hvor mange elever er det i en klasse?

8 Læreren og Anna snakker om Marek. Hva sier de?

«Han liker ikke matematikk.»

Hun sier at han *ikke* liker matematikk.

«Han spiller ofte fotball.»

Hun sier at han *ofte* spiller fotball.

I indirekte tale kommer adverbialet (for eksempel: *ikke, ofte, alltid, aldri*) **foran** verbene.

«Marek har gode karakterer i engelsk.»

Læreren sier at Marek har gode karakterer i engelsk.

«Han strever litt med matematikk.»

Læreren sier at

«Han liker ikke matematikk.»

Anna sier at

«Han har alltid likt seg i klassen.»

Anna sier at

«Han glemmer ofte å gjøre leksene.»

Læreren sier at

9 Hva sier hun?

«Jeg heter Anna.»

Hun sier at *hun* heter Anna.

«Sønnen min heter Marek.»

Hun sier at sønnen *hennes* heter Marek.

– Jeg bor i en gammel leilighet.
Hun sier at *hun bor i en gammel leilighet*.

– Leiligheten min ligger i sentrum.

Hun sier

– Jeg liker meg der.

Hun sier

– Jeg jobber fem dager i uka.

.....

– Jeg jobber ikke på lørdag.

.....

– Sønnen min går på skolen.

.....

– Jeg spør ham om skolen.

.....

– Han forteller meg ikke så mye.

.....

10 Preposisjoner

Jeg går på skole her byen. Jeg går tiende klasse. Mandag begynner jeg klokka åtte. Jeg har gym første og andre time. Jeg er ganske trøtt morgenen, men jeg liker meg

..... skolen. Læreren sier at jeg er aktiv klassen. Jeg får gode karakterer engelsk og gym, men jeg strever litt matte. Matematikk er et vanskelig fag.

..... kvelden gjør jeg lekser. Jeg spiller fotball to ganger uka, seks åtte.

11 Hvordan sier vi det?

Les oppgavene høyt for hverandre. Dere kan også se i tekstboka side 53.

$$26 + 53 = 79$$

$$789 \cdot 354 = 279\ 306$$

$$1481 + 396 = 1877$$

$$803 \cdot 506 = 406\ 318$$

$$692 - 238 = 454$$

$$2460 : 82 = 30$$

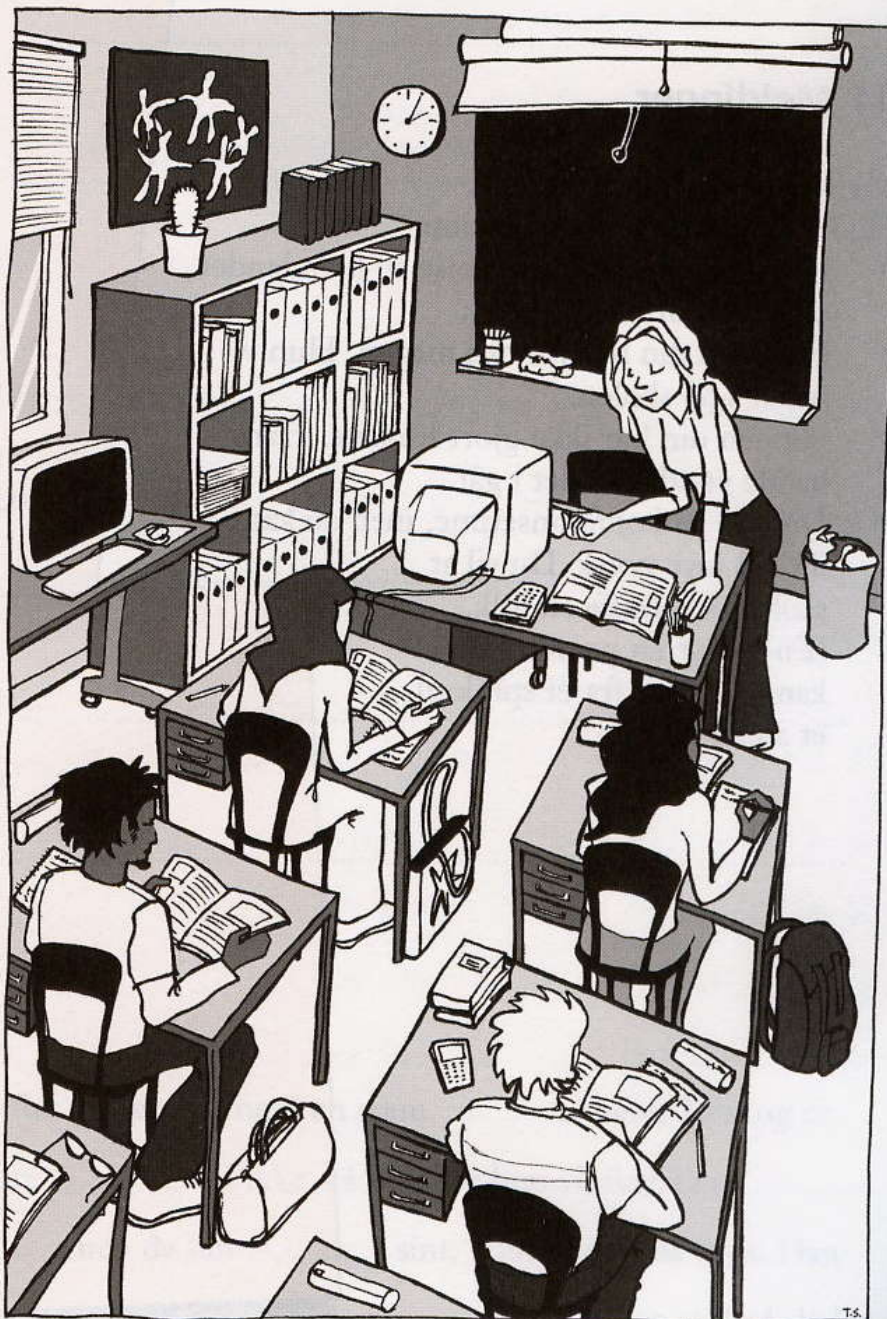
$$2529 - 1317 = 1212$$

$$26\ 047 : 61 = 427$$

12 Hva ser dere på bildet?

- Hva gjør elevene?
- Hva gjør læreren?
- Hvor mange ting i klasserommet kan dere navnet på?
- Hvor er tingene?

Foreldremøte og klassekontakt

13 Hva betyr det?

Skriv svar eller spør hverandre:

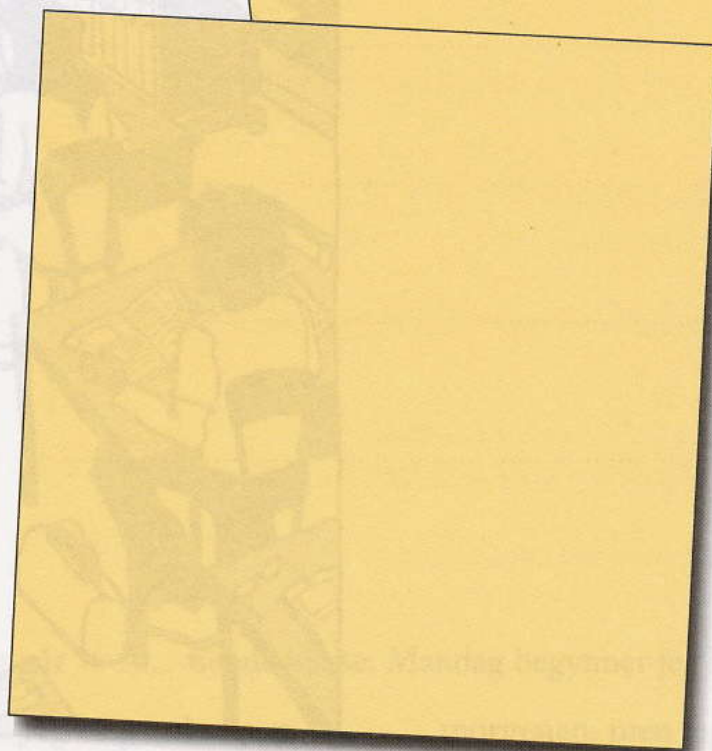
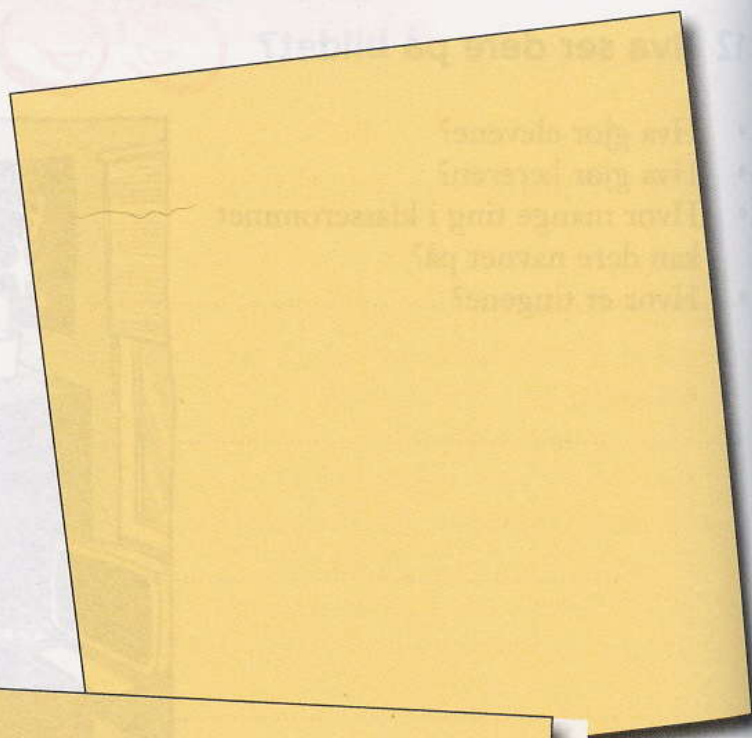
- Hva er en *konferansetime*?
- Hva er et *foreldremøte*?
- Hva gjør en *klassekontakt*?
- Hvem velger *klassekontakten*?
- Hva betyr det at et fag er *obligatorisk*?
- Hva betyr «å søke om fritak»?

14 Meldinger

Skriv to meldinger til skolen.

Du kan for eksempel skrive om:

- Du og sønnen din skal reise til hjemlandet og være borte i 14 dager.
- Datteren din har vondt i magen. Hun vil ikke gå på skolen.
- Sønnen din har ikke gjort leksene. Han hadde vondt i hodet i går.
- Du skal på konferansetime, men du kan ikke så mye norsk. Du vil at skolen skal skaffe en tolk. (En *tolk* er en person som kan oversette fra et språk til et annet.)

15 Jeg lurer på om ...

Begynn setningene med «Jeg lurer på ...». Se på eksempelet.

- Kan du ta opp en sak på møtet?

Jeg lurer på om du kan ta opp en sak på møtet.

- Kan du bake ei kake til møtet?

Jeg lurer på

- Er han ofte syk?

Jeg lurer på

- Har de alltid så mye å gjøre?

.....

- Er de aldri hjemme om kvelden?

.....

- Kommer han ofte for sent?

.....

16 Genitiv

Foreldrene til Emma tar med seg kake:

Emmas foreldre tar med seg kake.

Sønnen til naboen skal begynne på skolen.

.....

Har du sett sekken til Marek?

.....

Bøkene til læreren ligger i klasserommet.

.....

17 Sett inn riktig pronomen

En far forteller:

Jeg har en datter. Hun heter Klara og er fire år. Jeg har også en sønn. heter Paul og er seks år. Om morgenen er Klara alltid trøtt. vil ikke stå opp, og hun vil ikke ta på klær eller sko. Jeg prøver å hjelpe, men da blir sint. Paul er ikke så trøtt. Han står opp, kler på og spiser litt mat. Jeg lager matpakke til, for han skal på skolen.

Klara og Paul er gode venner. snakker og ler, og jeg er veldig glad i

18 I telefonen

Arbeid sammen to og to og lag samtaler. Under «Uttrykk» i tekstboka finner dere eksempler på hva man sier i telefonen.

A

Telefonen ringer. Du svarer.

C er ikke hjemme. Du sier hvor han/hun er.

Du tar imot en beskjed. Du sier at C skal ringe.

Du gjentar nummeret.

B

Du sier navnet ditt. Du vil snakke med C.

Du gir en beskjed til C.

Du har mobil. Du leser opp telefonnummeret.

Du takker og avslutter samtalen.

19 Skriftlig oppgave

Fortell om din skoletid.

Du kan gjerne svare på noen av spørsmålene i oppgave 7.

Uttale- og lytteøvelser

Marek skal på skolen / Marek forteller

20 Fagene i 10B. Hør og gjenta

Spor 21, Lærer-cd 3

norsk engelsk
prosjektarbeid

matematikk
kunst og håndverk

samfunnsfag

kroppsøving

21 Ordenstall

Spor 22, Lærer-cd 3

Når kommer du?	(03.09.)	<i>Tredje i niende.</i>
Når begynner du?	(07.04.)
Når har du fri?	(02.06.)
Når skal du reise?	(10.05.)
Når begynner du på skolen?	(12.08.)
Når er det konferansetime?	(01.02.)

22 Skynde seg Spor 23, Lærer-cd 3

Sett inn rett form av *å skynde seg* og les setningene høyt.

- 1 Nå må du skynde deg!
- 2 Ikke mas. Ser du ikke at jeg ?
- 3 Hver morgen han på jobb.
- 4 De tar det med ro og ikke.
- 5 Vi vil ikke

23 Like seg Spor 24, Lærer-cd 3

Sett inn rett form av *å like seg* og les setningene høyt.

- 1 Nå de på skolen.
- 2 Hun har aldri her.
- 3 I fjor vi ikke her.
- 4 Men i år vi veldig godt.
- 5 Hvordan du på skolen da du var ung?
- 6 Det er lenge siden, men jeg godt.

24 Timeplan Spor 25, Lærer-cd 3

Når har Lillian norsk, engelsk og musikk? Hør på historien og skriv inn fagene på timeplanen.

Timeplan for Lillian 7C

Time	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1					
2					
3					
4					
5					
6					

Konferansetime

25 Hør og gjenta

Spør 26, Lærer-cd 3

konferanse	–	konferansetime
karakter	–	Karakterene er gode.
streve	–	Han strever med matematikk.
forsøke	–	Jeg skal forsøke.
kamerat	–	Han har mange kamerater.
lekse	–	Det er viktig å gjøre lekser.
nedsatt	–	Han kan få nedsatt karakter
oppførsel	–	i orden og oppførsel.

26 Derfor – fordi

Spør 27, Lærer-cd 3

Bind sammen setningene med *derfor* og *fordi*. Hør på eksemplene.

Hun får gode karakterer. Hun leser mye.

a (fordi) *Hun får gode karakterer fordi hun leser mye.*

b (derfor) *Hun leser mye. Derfor får hun gode karakterer.*

Han er hjemme i dag. Han er syk.

a (fordi)

b (derfor)

Jeg fryser. Det er veldig kaldt ute.

a (fordi)

b (derfor)

De må ta trikken. Bilen er på verksted.

a (fordi)

b (derfor)

Han får dårlige karakterer. Han gjør ikke leksene.

a (fordi)

b (derfor)

Jeg liker henne. Hun er alltid så blid.

a (fordi)

b (derfor)

27 Lytteøvelse

Spor 28, Lærer-cd 3

Hør på opplesingen og sett kryss for rett eller galt.

- 1 Vegar går i femte klasse.
- 2 Han står opp klokka kvart over sju.
- 3 Han leser avisen før han går på skolen.
- 4 I går var været bra.
- 5 De snakket om vær og temperaturer på skolen.
- 6 Han spiste middag sammen med mora og faren.
- 7 De snakket om jobben til faren.
- 8 Faren jobber på et verksted.
- 9 Vegar skal dra til farens jobb om ei uke.
- 10 Vegar og faren så på tv om kvelden.
- 11 De så på en amerikansk film.
- 12 Faren likte filmen.
- 13 Vegar og lillebroren hans spiste kveldsmat.
- 14 Vegar spiste bare ei halv skive.

Rett

Galt

Foreldremøte og klassekontakt

28 Lytt og gjenta

Spor 29, Lærer-cd 3

klassekontakt	–	Jeg er klassekontakten i 10B.
foreldremøte	–	Det blir foreldremøte i neste uke.
beskjed	–	Jeg skal gi beskjed.
arrangement	–	De lager et arrangement for elevene.

29 Hva sier han?

Spor 30, Lærer-cd 3

Hør på eksempelet.

Jeg går på skolen hver dag. *Han sier at han går på skolen hver dag.*

Jeg liker meg på skolen. *Han sier at*

Jeg har mange kamerater.

Læreren min er streng.

Jeg liker ikke samfunnsfag.

Jeg spiller ofte fotball.

30 Jeg lurur på ...

Spør 31, Lærer-cd 3

Hør på eksempelet.
Kommer du?

Jeg lurur på om du kommer.

Har du en penn?

Jeg lurur på

Regner det ute?

.....

Sover han?

.....

Kan du hjelpe meg?

.....

Kan vi gjøre noe annet

.....

31 Telefonsamtaler

Spør 32, Lærer-cd 3

Hør på samtalene og svar på spørsmålene.

Samtale 1

1 Hvor er Ole Grønnli?

.....

2 Når kommer han tilbake?

.....

3 Hvilken beskjed vil han få?

.....

Samtale 2

1 Hvor er Silje?

.....

2 Hva skal hun og Marit gjøre klokka halv seks?

.....

3 Hvordan skal de komme seg dit?

.....

Samtale 3

1 Hva skjer om to uker?

.....

2 Hva vil Lars Bø at Kristine skal gjøre?

.....

3 Hva svarer hun?

.....

4 Hvor mange voksne blir med?

.....

32 Lytteøvelse

Spør 33, Lærer-cd 3

Nina kommer hjem fra skolen. Hun snakker med Arne.

Arne er faren til Nina. Hør på opplesingen og svar på spørsmålene.

1 Hvorfor er Nina trøtt?

.....

2 Hva gjorde de i mattetimen?

3 Hvorfor spiste hun ikke på skolen?

4 Hva skal de ha til middag?

5 Hva vil Nina ha?

6 Når er det foreldremøte?

7 Hvor skal elevene reise?

8 Hvordan skal de få penger til turen?

9 Vet Nina hvilket land hun skal til?

3. Hva er en familie?

2. Hva er en familie?

1. Hva er en familie?

1. Hva er en familie?

1. Hva er en familie?

Familiebilder

1 Spørsmål til teksten

- 1 Hvem er Marie?
- 2 Hvem er Oscar?
- 3 Er han gift?
- 4 Hvem er Helga?
- 5 Hvor gammel er hun?
- 6 Hvem er fru Berg?
- 7 Hvem er Johanna?

2 Hvem er hvem i Livs og Helgas familie?

Se i tekstboka side 115 og sett inn rett ord.

Marie er Johannas bestemor eller farmor.

Johanna er Livs

Liv er Helgas

Helga er Johannas

Helga er Maries

Oscar er Helgas

Oscar er Johannas

Oscar er Maries

3 Hva er en familie?

Noen flere ord om familier

ektepar

mann – kone

fetter

sønn av onkel/tante

kusine

datter av onkel/tante

samboer

Hva mener dere?

- Er søskenbarn en del av familien?
- Er et ektepar uten barn en familie?
- Er en enslig (ikke gift) mor eller far med barn en familie?
- Samboere er to som bor sammen, men de er ikke gift. Er de en familie?
- Fortell hverandre om bildene på side 118 i tekstboka.

4 som

Bind sammen setninger med *som*.

Jeg har en søster. Hun er veldig søt.

Jeg har en søster som er veldig søt.

Han har en datter. Hun er 11 år.

Vi har to barn. De bor i USA.

De har ei bestemor. Hun er 70 år.

Han leser ei bok. Den er spennende.

Vi så en film i går. Den var interessant.

Han kjøpte et teppe. Det var ganske dyrt.

5 Min, mi, mitt eller mine?

- Du må skynde deg! Klokka er halv åtte.
- Hvor er skjerfet
- Her er det. Og her er hanskene.
- Det er ikke hanskene Hvor er lua
- Jeg vet ikke, men nå *må* du gå!

6 Din, di, ditt eller dine?

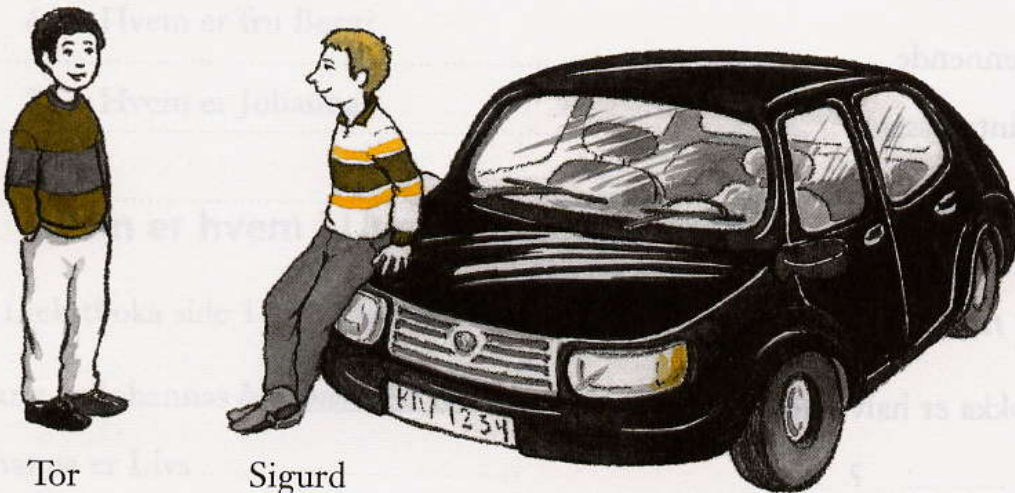
- Kan jeg få se på bildet?
- Selvfølgelig. Her ser du familien min.
- Er det sønnen
- Ja, han er ni år.
- Er dette dattera
- Ja. Hun heter Sabine og er fjorten år.
- De er veldig søte. Går barna på skole her i sentrum?

- Nei, de går på Åsen skole.
- Mannen er lærer på Åsen, er han ikke?
- Jo, det er han.

7 Vår, vårt eller våre?

- Jeg vil gjerne besøke dere, men hvor bor dere?
- Adressen er Eikegata 9. Huset er rødt og ligger midt i Eikegata.
- Skal jeg ta trikk eller buss?
- Nesten alle vennene tar buss. Bussen stopper rett utenfor huset

8 Hans eller sin?

Tor

Sigurd

Sigurd står ved siden av bilen

Bilen er helt ny.

Tor ser på bilen

Han vil gjerne låne bilen

Sigurd vil ikke låne bort bilen

Han vil kjøre bilen selv.

9 Hennes, sin eller sine?

Johanna har en nabo. Naboen heter fru Berg.

Johanna har en bror. Broren heter Oscar.

Hun har også to døtre. Døtrene heter Liv og Helga.

Fru Berg er interessert i Johannas familie.

Fru Berg spør om døtrene og om broren

Johanna forteller om familien Hun forteller om broren som er skilt.

Hun forteller også om døtrene De er tvillinger.

Et langt liv

10 Hva har dere lest?

Lag fem spørsmål fra teksten på side 116 og 117 og spør hverandre.

11 Hvilke ord passer her?

Sett inn rett ord.

Jeg heter Marie og er 80 år gammel. Jeg har stor familie, både barn, barnebarn og
 Mannen min døde ti år siden. Han
 var alltid i godt Jeg savner ham, men jeg har mange gode

I går hadde jeg fødselsdag. Da kom familien på De laget
 stor fest med god mat. Alle gratulerte meg med, og
 jeg fikk mange fine Ett oldebarna
 mine en fin tale. Hun sa at hun var glad
 meg. «I måte og tusen, svarte jeg.
 «Jeg er glad i deg

12 Å skrive en invitasjon

Sønnen din blir 8 år.
 Han vil ha selskap, og du sender
 invitasjoner til vennene hans.
 Skriv et invitasjonskort.

13 Å svare på en invitasjon

Du er invitert i selskap til ei tante.

Hun skriver:

Kjære deg!

Jeg vil gjerne invitere deg til et lite selskap lørdag 12.9.

klokka 19.00.

Jeg håper du har anledning til å komme.

Hilsen tante Sofie

Du kan ikke gå i selskapet.
Skriv et hyggelig svar til tante Sofie.

14 Fødselsdager

- Hvordan feirer dere fødselsdager, navnedager o.l.?
- Gir dere presanger?
- Inviterer dere gjester?
- Skriver dere kort?
- Hva slags mat spiser dere?
- Hvilke fødselsdager er spesielt viktige? 1 år? 18 år? 50 år?

15 Pronomen

Fortell det samme om Marie.

Jeg giftet meg ung.

Marie giftet seg ung.

Mannen min jobbet på fabrikk.

Nå bor jeg alene.

Jeg trives i huset mitt.

Men jeg savner mannen min.

- I går kom familien min på besøk.
- De laget en stor fest for meg.
- Et av oldebarna mine holdt tale.
- Jeg er så glad i familien min.

16 Hva er det motsatte?

- Går tida sakte? *Nei, den går fort.*
- Var svaret negativt? *Nei,*
- Lever de? *Nei,*
- Er han gammel? *Nei,*
- Er boka gammel? *Nei,*
- Er de fattige? *Nei,*
- Er landet stort? *Nei,*
- Føler hun seg svak? *Nei,*
- Er de veldig forskjellige? *Nei,*

17 Hodja og dattera hans

Spørsmål til teksten:

- Hodja ropte på dattera si. Hva skulle hun gjøre?
- Hun begynte å gråte. Hvorfor det?
- Folk mente at Hodja var urettferdig. Hvorfor det?
- Hvorfor gjorde Hodja dette?
- Er du enig i det han sier?

18 Om eventyr og historier

Hodja er en kjent figur i tyrkiske eventyr.
Kjenner dere til eventyr eller eventyrfigurer fra andre land?
Fortell hverandre.

19 Ord om bryllup og ekteskap

Hvilke ord kan du bruke her? Fyll ut.

I går var jeg i kirka. Sønnen min og kjæresten hans giftet seg. Det var et flott
synes jeg. hadde på seg en lang, hvit kjole, og var
kledd i mørk dress.

Jeg håper de får et langt og godt Dessverre er det mange
som blir uvenner. De blir sinte og vil kanskje seg til slutt. Det er altfor mange
..... her i landet.

20 Bryllup i mitt land

Fortell hverandre om bryllup og bryllupssikker i landet ditt.

For eksempel:

- Har dere en stor fest?
- Er det mange gjester i bryllupet?
- Gir dere presanger til brudeparet?
- Hva spiser dere?
- Danser dere?
- Holder man tale til brudeparet?
- Hva har bruden og brudgommen på seg?
- Hvor lenge varer bryllupet?

21 Skriftlig oppgave

a Familien min

I kapittel 3 skulle du skrive om familien. Nå har du lært flere ord og uttrykk for familie og familierelasjoner. Skriv derfor en gang til om familien din.

b Et bryllup

Skriv om et bryllup du har vært i eller om bryllupssikker i hjemlandet ditt.

c Eventyr

Skriv en liten historie eller et eventyr som du husker fra barndommen.

Uttale- og lytteøvelser

Familiebilder

22 Lytt og gjenta

Spor 1, Lærer-cd 4

foreldre	–	besteforeldre og oldeforeldre
barn	–	barnebarn og oldebarn
kjæreste	–	Dette er kjæresten min.
samboer	–	Vi er samboere.
gift	–	Vi skal gifte oss til sommeren.
familie	–	De ser på familiebilder.
tvilling	–	Døtrene hennes er tvillinger.

23 Familieord

Spor 2, Lærer-cd 4

Svar med: «Nei, jeg har to» **Eksempel:**

Har du bare én sønn?	<i>Nei, jeg har to sønner.</i>
Har du bare ei datter?	Nei, jeg har to
Har du bare én bror?	Nei, jeg har to
Har du bare ei søster?	Nei,
Har du bare ei tante?	Nei,
Har du bare én onkel?	Nei,
Har du bare én bestefar?	Nei,
Har du bare ei bestemor?	Nei,

24 Lag spørsmål

Spor 3, Lærer-cd 4

Bruk motsatt kjønn.

Broren min kommer ikke.	Eksempel: <i>Kommer søstera di?</i>
Sønnen min kommer ikke.?
Mora mi kommer ikke.?
Kusina mi kommer ikke.?
Onkelen min kommer ikke.?
Bestefaren min kommer ikke.?
Søstera mi kommer ikke.?
Tanta mi kommer ikke.?
Fetteren min kommer ikke.?

25 Lytteøvelse

Spør 4, Lærer-cd 4

Hør på telefonsamtalen og sett kryss foran rett svar.

Kim kjenner Eva.	a	De er søsken	☐
	b	De er skolekamerater.	☐
	c	De jobber på samme sted.	☐
Anja er	a	Kims søster.	☐
	b	Kims datter.	☐
	c	Kims mamma.	☐
Faren til Kim er	a	på ferie i Tyskland.	☐
	b	på jobb i Tyskland.	☐
	c	på vei til Tyskland.	☐
Mora til Kim jobber som	a	lærer.	☐
	b	lege.	☐
	c	tannlege.	☐
Kims bror	a	er fra Nord-Norge.	☐
	b	skal gå på skole i Nord-Norge.	☐
	c	arbeider i Nord-Norge.	☐
I morgen skal Kim	a	ha engelskprøve.	☐
	b	ha historieprøve.	☐
	c	ha prøve om Napoleon.	☐
I dag er det	a	fredag.	☐
	b	onsdag.	☐
	c	mandag.	☐
Kim var i selskap hos	a	ei tante.	☐
	b	en onkel.	☐
	c	ei kusine.	☐
Kim har	a	to tanter og fire onkler.	☐
	b	to tanter og tre onkler.	☐
	c	to kusiner og tre fettere.	☐
Kim fikk låne	a	brorens bil.	☐
	b	fetterens bil.	☐
	c	onkelens bil.	☐

Et langt liv

26 Lytt og gjenta Spor 5, Lærer-cd 4

a	b	c	d
jeg	gift	gjøre	hjemme
jente	gikk	gjerne	hjelp
Johanna	gi	gjennom	hjalp

27 Les setningene Spor 6, Lærer-cd 4

- 1 Kan du **hjelp** meg?
- 2 **Gjerne**. Hva skal jeg **gjøre**?
- 3 **Gi** denne til **Jana**.
- 4 **Jana**? Er det **jenta** di?
- 5 **Ja**. Vi skal **gifte** oss.
- 6 Er hun **hjemme**?
- 7 **Ja**. Hun **gikk** nettopp **hjem**.

28 Hvordan skriver du ordene? Spor 7, Lærer-cd 4

Hør på ordene. Vil du skrive dem med *j*, *g*, *gj* eller *hj*?

	j	g	gj	hj
1 <i>gjerne</i>	☐	☐	☒	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐

29 **b + r** Spor 8, Lærer-cd 4

Hør og gjenta:

a	b	c
bra	bror	brun
brev	brud	bryllup
brille	bruke	brød

30 Svar med det motsatte. Hør på eksempelet.

Spor 9, Lærer-cd 4

- Er presangen dyr? *Nei, den er billig.*
- Er dama ung? *Nei, hun er*
- Er maten varm?
- Er kjolen kort?
- Er huset lite?
- Er mannen rik?
- Er oppgaven lett?

31 Uttrykk for følelser

Spor 10, Lærer-cd 4

Lag spørsmål.

Eksempel:

- 1 (tenke på) *Tenker du på meg?*
- 2 (like) *Liker du* ?
- 3 (være glad i)
- 4 (være forelsket i)
- 5 (elske)
- 6 (lengte etter)
- 7 (savne)

32 Refleksivt pronomen

Spor 11, Lærer-cd 4

Hva sier de?

- Vi liker oss her. *De sier at de liker seg her.*
- Jeg gifter meg i morgen. *Hun sier at*
- Jeg kler på meg nå. *Han sier at*
- Jeg gleder meg til i kveld. *Han sier at*
- Vi legger oss nå. *Vi sier at*

33 Huldiktat

Spor 12, Lærer-cd 4

Her i landet for å gifte seg. Jenta
 eller glad i.

selv. Slik var det

Et gift par Alle
..... hele livet.

Cirka av ekteskapene slutter

Noen bor, men mange
..... med en annen.

34 Lytteøvelse

Spor 13, Lærer-cd 4

Hør på samtalen og svar på spørsmålene:

1 Nils Olsen er fra Kroken. Når dro han hjemmefra?

.....

2 Hvor bodde han i Oslo?

.....

3 Hvorfor gikk han ikke på skole der?

.....

4 Hva slags jobb hadde han?

.....

5 Når ble Nils og Turid skilt?

.....

6 Nils og Turid fikk en sønn, Per-Ivar. Nils sier at Turid ble irritert og trøtt. Hvorfor ble hun det?

.....

7 Hvor bor Per-Ivar i dag?

.....

8 Hvorfor dro Nils tilbake til Kroken?

.....

9 Hvor ofte ser han Per-Ivar?

.....

Kapittel 14 Slik bor vi

Jeg har fått leilighet!

1 Spørsmål til teksten

- 1 Hvor mange rom er det i Olgas leilighet?
- 2 Hvor ligger den?
- 3 Hva har hun kjøpt på loppemarked?
- 4 Hvordan skal hun kjøpe flere møbler?
- 5 Hvordan har hun fått penger til å kjøpe leilighet?
- 6 Hvilken etasje ligger leiligheten i?

2 Ord

Skriv ord dere kan på ting og møbler som passer i:

Stua:

Soverommet:

Kjøkkenet:

Badet:

3 Sammensatte substantiv

en kopp til å drikke kaffe av = en kaffekopp

en kopp til å drikke te av = en

et skap som er i kjøkkenet = et

et bord som står i stua = et

en stol som står på kjøkkenet = en

en benk som står på kjøkkenet = en

ei hylle for bøker = ei

klær som passer om vinteren =

klær til sommeren =

4 Som-setninger

Finn en *som*-setning som passer til setningene på venstre side:

De bor i en by
Han har en bil
Vi har en lærer
Jeg så en film
De kjøpte et hus

som vi liker godt.
som var spennende.
som ligger utenfor byen.
som heter Tromsø.
som han kjøpte for 20 år siden.

5 Som-setninger

Fortsett setningene.

Eksempel: Vi leser ei bok *som heter På vei*.

Jeg kommer fra et sted som

Vi bor i en by som

Vi går på en skole som

Vi har en lærer som

6 Som-setninger

Gjør setningene om til en *som*-setning.

Begynn med: *Jeg har en venn som ...*

Han bor i Oslo.
Han er lærer.
Han har tre barn.
Han har ikke jobb nå.
Han klager aldri.
Han er alltid i godt humør.

Jeg har en venn som bor i Oslo.
Jeg har en venn som er lærer.
Jeg har en venn som har tre barn.
Jeg har en venn som ikke har jobb nå.
Jeg har en venn som aldri klager.
Jeg har en venn som alltid er i godt humør.

7 Som-setninger

(Jeg kjenner henne ikke.)
(Jeg har ikke lest boka.)
(Jeg liker det ikke.)
(Jeg forstår det ikke.)
(Jeg har ikke møtt henne.)
(Jeg ser henne aldri.)
(Jeg liker ham ikke.)

Han har ei datter
Jeg kjøpte ei bok
Jogging er en sport
Fransk er et språk
Olav har ei kone
Olav har ei kone
Jeg har en onkel

som jeg ikke kjenner.
som jeg ikke har lest.
som jeg ikke liker.
som jeg ikke forstår.
som jeg ikke har møtt.
som jeg aldri ser.
som jeg ikke liker.

8 Setninger

Lag setninger av ordene til venstre.

de ei datter har
som Kamilla heter

vi en leilighet kjøpte
som sentrum i ligger

de et hus bor i
som liker de godt

vi i banken lån har
som må betale vi

jeg kjøpe en leilighet må
som har jeg bo i råd til å

i går på et loppemarked jeg var
der mange fine ting så jeg

9 Oppslag

- Studer og diskuter reglene i Olgas gård (side 128 i tekstboka).
- Lag regler for klasserommet.

Noen steder kan man sette opp private oppslag – hvis man for eksempel vil kjøpe eller selge noe. Skriv et oppslag når dere vil:

- kjøpe sykkel til barna deres på ti og tolv år
- selge ski
- gi bort kattunger

10 Pronomen

Harald forteller:

Jeg har fått ny leilighet.

Leiligheten min er koselig.

Jeg trives på kjøkkenet mitt.

Der lager jeg mat til vennene mine.

I stua mi har jeg få møbler.

Fra soverommet mitt er det fin utsikt.

Fortell det samme om Harald:

Harald har fått ny leilighet.

Leiligheten hans

Han

11 Pronomen

Eier Ola tingene? Svar med *ja* eller *nei*.

Ola liker leiligheten hans.

Nei, Ola eier ikke leiligheten.

Ola pusser opp leiligheten sin.

.....

Ola finner ikke bøkene hennes.

.....

Ola har mistet sekken sin.

.....

Ola skal fikse møblene hans.

.....

Ola liker seg på kjøkkenet hans.

.....

Ola har malt kjøkkenbenken sin.

.....

12 Lag telefonsamtale

Per Andersen skal selge pianoet sitt. Det er ti år gammelt.

Han håper å få 8000 kroner for det.

Han har satt annonse i avisen med telefonnummer.

Han bor i Torggata 34, i tredje etasje.

Han kan hjelpe med flytting av pianoet.

Irene Sand ser annonsen.

Hun vil gjerne kjøpe seg et piano og ringer til Per Andersen.

Hun har ikke så mange penger,

og hun håper at hun kan få et piano for 6000–7000 kroner.

Hun bor i andre etasje uten heis

og vet ikke hvordan hun skal få et piano opp i leiligheten.

Lag telefonsamtalen mellom dem.

Fordeler og ulemper

13 Hva liker de, og hva liker de ikke?

Lag en liste over fordelene som Aldo ser ved å bo i Oslo,

og fordelene som Steinar ser ved å bo i Mosjøen. Hva mener Steinar om Oslo?

Hvilke fordeler ser Aldo ved Mosjøen?

Fordeler er gode, positive ting; det man gjerne vil ha.

Ulemper er det negative, det man ikke vil ha.

14 Komparativ

Denne boka er fin.
 Denne blomsten er stor.
 Dette huset er stort.
 Dette huset er lite.
 Disse rommene er små.
 Denne maten er god.
 Dette brødet er godt.
 Disse kakene er gode.

Denne er finere.
 Denne er større.
 Dette er større.
 Dette er mindre.
 Disse er mindre.
 Denne er bedre.
 Dette er bedre.
 Disse er bedre.

15 Superlativ

Denne parken er fin.
 Dette stedet er fint.
 Disse blomstene er fine.
 Dette huset er stort.
 Denne skolen er stor.
 Disse trærne er store.
 Disse pølsene er gode.
 Denne restauranten er god.
 Dette ølet er godt.
 Disse husene er små.
 Dette huset er lite.
 Denne parken er liten.

Ja, det er den fineste i byen.
 Ja, det er det fineste i byen.
 Ja, det er de fineste i byen.
 Ja, det er det største i byen.
 Ja, det er den største i byen.
 Ja, det er de største i byen.
 Ja, det er de beste i byen.
 Ja, det er den beste i byen.
 Ja, det er det beste i byen.
 Ja, det er de minste i byen.
 Ja, det er det minste i byen.
 Ja, det er den minste i byen.

16 Komparativ

Eksempel:

billig Denne bilen er billig, men denne er billigere.
 dyr Denne stolen er, men denne er
 lett Dette spørsmålet er, men dette er
 vanskelig Denne oppgaven er, men denne er
 god Denne kaka er, men denne er
 stor Dette rommet er, men dette er
 liten Kari er, men Per er

17 Dialog

Petra har flyttet fra Østfold til Finnmark.
 Johannes bor fremdeles i Østfold.
 Han spør Petra: *Hvorfor har du flyttet fra Østfold?*
 Hun forteller om fordelene med Finnmark.

Johannes synes det er flere fordeler med Østfold.

Lag en diskusjon. Dere kan bruke noe av det som står under.

Johannes finner for eksempel disse fordelene med Østfold:

bedre klima
nærmere Oslo og Danmark
flere jobber
bedre kulturliv

Han finner disse ulempene med Finnmark:

kaldere enn i sør
mørkere
ikke noen store byer

Petra finner for eksempel disse fordelene ved Finnmark:

finere natur
hyggeligere mennesker
bedre fisk
lettere å få hus

Hun finner disse ulempene med Østfold:

mange mennesker
mye stress
lite snø

18 Slik vil jeg gjerne bo!

Skriv det som er viktigst for dere. Dere kan bruke noen av ordene under.

Slik vil jeg gjerne bo:

.....

.....

.....

.....

.....

Slik vil jeg ikke bo:

.....

.....

.....

.....

.....

midt i byen – utenfor byen – ute på landet – i en stor by – i en skog – ved sjøen
i en stor villa – i en liten leilighet – i en bygård – i ei boligblokk – i en stor leilighet
– i nærheten av sjøen – i nærheten av kinoer og kafeer – i nærheten av motorveien – i skogen
– i en bolig med hage – i en bolig med balkong – i en bolig med svømmebasseng – et sted med mange barn

19 Skriftlig oppgave

- 1 Utsikten fra vinduet mitt.
- 2 Fortell om rommet ditt / leiligheten din / huset ditt:
Hva slags rom sitter du i nå? Hvilke møbler og andre ting har du?
- 3 Slik vil jeg gjerne bo.

Uttale- og lytteøvelser

Jeg har fått leilighet

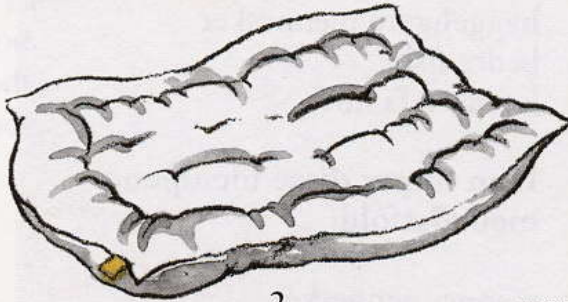
20 Hva har du kjøpt?

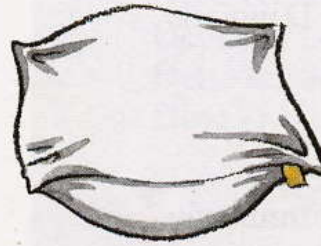
Spør 14, Lærer-cd 4

1

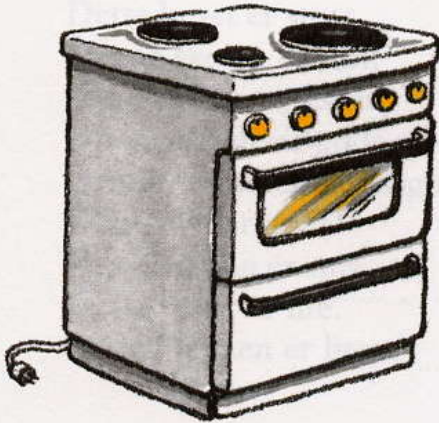
2

3

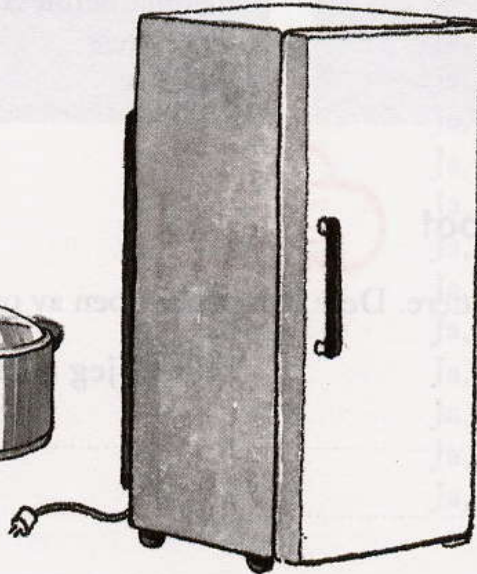
4

5

6

7

Les setningene når du hører tallet til venstre, og sett inn riktig ord.

Eksempel:

- 1 Jeg har kjøpt *en stol*
- 2 Jeg har kjøpt _____
- 3 Jeg har kjøpt _____
- 4 Jeg har kjøpt _____
- 5 Jeg har kjøpt _____
- 6 Jeg har kjøpt _____
- 7 Jeg har kjøpt _____

21 Gjenta ordene og setningene

Spør 15, Lærer-cd 4

stol	-	Jeg har en gammel stol.
bod	-	Det er en bod i kjelleren.
rom	-	Leiligheten har to rom.
dusj	-	Jeg trenger en dusj.
sunt	-	Det er sunt å gå.
utsikt	-	Jeg har fin utsikt.

gratulere	–	Du kan gratulere meg.
hyggelig	–	Det er hyggelig her.
sykkel	–	Jeg har en gammel sykkel.
komfyr	–	Jeg har kjøpt komfyr.
heis	–	Det er ikke heis her.
speil	–	Jeg trenger et speil
leilighet	–	Det er en fin leilighet.

22 Hvilket ord hører du?

Spor 16, Lærer-cd 4

Sett kryss.

du	lån	rød	gå	bod	kopper	sol	vaske	får	året
do	lønn	råd	god	bud	kåper	søl	veske	før	øret
hus	gjøre	kjørt	store	venninne	bort	dyrere	finne	sønn	sto
hos	gjorde	skjørt	større	vennene	bord	dyre	fine	sånn	stå

23 Sin

Spor 17, Lærer-cd 4

Fortell hva Maria sier.

Eksempel:

Maria sier:

Jeg skal selge pianoet mitt.

Jeg skal selge leiligheten min.

Jeg skal selge møblene mine.

Jeg skal selge sofaen min.

Jeg skal selge bordet mitt.

Jeg skal selge kjøleskapet mitt.

Jeg skal selge komfyren min.

Jeg skal selge stolene mine.

Jeg skal gi bort plantene mine.

Du:

Hun sier at hun skal selge pianoet sitt.

Hun sier at hun skal selge leiligheten sin.

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal selge

Hun sier at hun skal gi bort

24 Perfektum

Spor 18, Lærer-cd 4

Les opp setningene med perfektum av verbet til venstre.

bo Jeg her i to år nå.

- få Jeg lån i banken.
- gå Jeg på norskkurs i et halvt år.
- låne Jeg penger i banken.
- ta Jeg førerkort.
- sette Jeg inn annonse i avisen.
- være Jeg på loppemarked.
- kjøpe Jeg noen møbler.
- ha Jeg besøk i dag.
- drømme Jeg om å få meg en leilighet.

25 Som-setning

Spor 19, Lærer-cd 4

Gjør setningen under om til *som*-setning og les høyt.

Eksempel:

a Hun har ei venninne *som heter Anne Kristine*.

Hun heter Anne Kristine.

b Hun har en leilighet

Den ligger i sentrum.

c Hun kjøpte gardiner

De passer til vinduene.

d Hun vil kjøpe en stol

Den er ikke så dyr.

e Hun har en komfyr

Hun kjøpte den på loppemarked.

f Hun har ei venninne

Jeg kjenner henne.

g Hun har en venn

Jeg kjenner ham ikke.

h Hun har en venn

Hun skriver brev til ham.

i Hun har en venn

Hun er glad i ham.

26 Som-setning

Spør 20, Lærer-cd 4

Begynn med *De har et hus som ...* og fortell det du hører.

Eksempel:

CD:

Det er stort.

De liker det.

Jeg liker det.

Det er moderne.

Det ligger utenfor byen.

Det er hvitt.

Per har bygd det.

Barna liker det.

Du:

De har et hus som er stort.

De har et hus som de liker.

De har et hus som ...

De har et hus som ...

De har et hus som ...

De har et hus som ...

De har et hus som ...

De har et hus som ...

27 Lytteøvelse

Spør 21, Lærer-cd 4

a

Anita er på besøk i Sandnes.

Hun har giftet seg med en italiener.

Hun har fått jobb.

Hun har lært italiensk.

Hun savner ofte vinteren.

Rett

Galt

b

Hva synes hun er bedre i Italia enn i Norge?

.....

.....

.....

.....

28 Lytteøvelse. Hvor bor de?

Spor 22, Lærer-cd 4

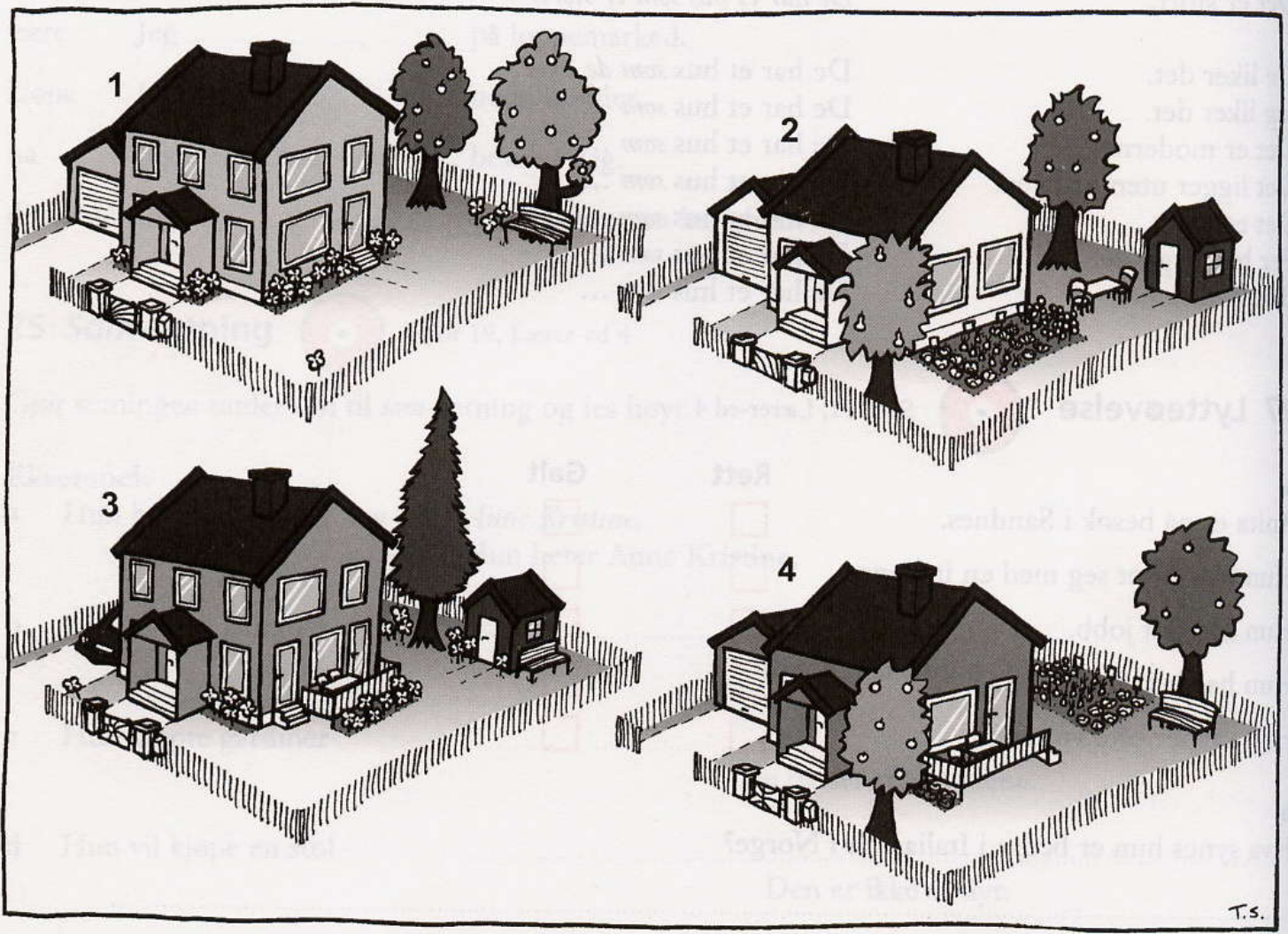
Se på tegningene og hør på teksten.

Olsen bor i nummer

Johannesen bor i nummer

Berg bor i nummer

Dal bor i nummer

T.S.

Fordeler og ulemper

29 Gjenta ordene og setningene

Spor 23, Lærer-cd 4

a

økonomi – kriminalitet – restaurant – butikk
fremdeles – overraskende – menneskene – vanskeligere

b

fin – finere – finest
dyr – dyrere – dyrest
morsom – morsommere – morsomst
stor – større – størst
god – bedre – best
liten – mindre – minst

mange – flere – flest
 mye – mer – mest

- c
- Hvilken leilighet er den fineste i huset?
 Hvilken by er den største i Tyrkia?
 Hvilken restaurant er den beste i byen?
 Hvor er det beste stedet å reise?
 Hvor finner vi den peneste naturen?
 Hvor får jeg den beste kaffen?
 Hvorfor kjøpte du de dyreste billettene?

30 Komparativ Spor 24, Lærer-cd 4

Svar med samme ord i komparativ.

Denne er lett.	<i>Men denne er lettere.</i>
Denne er dyr.	Men denne er
Dette er godt.	Men dette er
Dette er stort.	Men dette er
Disse er små.	Men disse er
Denne er liten.	Men denne er
Disse er gode.	Men disse er
Her er det mange.	Men her er det
Her er det mye.	Men her er det

31 Komparativ med motsatt betydning Spor 25, Lærer-cd 4

Les hele setningen når du hører tallet.

- 1 **Eksempel:** *Denne jakka er for liten. Jeg må ha ei som er større.*
- 2 Denne leiligheten er for liten. Jeg trenger en som er
- 3 Denne genseren er for stor. Har du en som er
- 4 Denne jakka er for dyr. Har du ei som er
- 5 Disse møblene er for dyre. Jeg må kjøpe noen som er
- 6 Dette skjerfet er for kort. Har du et som er
- 7 Denne oppgaven er for lett. Har du en som er
- 8 Jeg synes den er for vanskelig. Jeg vil gjerne ha noe som er

32 Superlativ

Spor 26, Lærer-cd 4

Svar med superlativ med motsatt betydning.

- Vil du ha den varmeste? Nei takk, jeg tar den kaldeste.
- Vil du ha den største? Nei takk, jeg tar
- Vil du ha den minste? Nei takk, jeg tar
- Vil du ha den mørkeste? Nei takk, jeg tar
- Vil du ha den korteste? Nei takk, jeg tar

33 Superlativ

Spor 27, Lærer-cd 4

Si setningene med superlativ av ordet til venstre.

Eksempel:

- varm Det er varmest der i august.
- pen Det er om sommeren.
- fin Det er der i mai.
- kald Det er her i januar.
- god Det er å slappe av.
- sunn Det er å gå på tur.
- morsom Det er å danse.
- mye Det er å gjøre her i juli.
- mange Det er turister her i august.

34 Lytteøvelse: Mette og Hans

Spor 28, Lærer-cd 4

Hvor skal de bo? Hør på samtalen mellom Mette og Hans og fyll ut så mye du kan:

Mette drømmer om å bo på landet et sted i Telemark.

Hvilke fordeler ser hun:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fester og høytider

Hvilke ulemper ser Hans:

.....

.....

.....

Hans har lyst til å bo i en praktisk leilighet i Oslo.

Hvilke fordeler ser han:

.....

.....

.....

Hvilke ulemper ser Mette:

.....

.....

.....

35 Lytteøvelse: Gunnar flytter hjemmefra

Spor 29, Lærer-cd 4

Hør på teksten og svar på spørsmålene.

.....

Hvor bodde Gunnar før?

.....

Hvor bor han nå?

.....

Hvilke møbler var det på rommet hans da han flyttet inn?

.....

Hvordan har han fått flere møbler?

.....

Hvor kan han lage mat?

.....

Hvor kan han vaske klær?

Når skal han møte foreldrene?

33 Superlativ

Vi sammenligner med superlativ av ordet til venstre.

Eksempel:

vann Det er varmest der i august

pen Det er finnest der om sommeren

fin Det er best der i mai

kald Det er kaldest der i januar

god Det er best der å besøke

sunt Det er sunnest der å gå på tur

morsom Det er morsomst der å besøke

stort Det er størst der å gjøre her i jul

mange Det er flest der i august

34 Lytteøvelse: Mette og Hans

Hvor skal de bo? Her på siden finner du Mette og Hans og fyll ut i lytt og skriv.

Mette foreslår om å bo på landet et sted i Telemark.

Hvilke steder ser hun på? Når finner hun et sted som hun liker?

Hvor kan hun bo?

Hvor kan hun bo?

Kapittel 15 Fester og høytider

Hva betyr jula for deg?

1 Spørsmål til tekstene om Teresa, John og Omar

- 1 Hva gjør Teresa før jul?
- 2 Hvordan liker hun tida før jul?
- 3 Hva gjør hun før middag på julaften?
- 4 Hvem møter hun der?
- 5 Hva skal hun gjøre på nyttårsaften?
- 6 Hvem er John sammen med på julekvelden?
- 7 Hva gjør han og Teresa 2. juledag?
- 8 Hva skal de servere i år?
- 9 Hvem har de invitert?
- 10 Hvorfor er ikke jula så viktig for Omar?
- 11 Hva synes han er litt rart?
- 12 Hva bør folk tenke mer på i jula?
- 13 Hvor skal han i jula?
- 14 Hva skal han spise der?

2 Fridager og høytidsdager

Snakk sammen om spesielle fridager og høytidsdager i hjemlandet deres.

- Hvilke datoer er det?
- Hva gjør dere?
- Hva gjør barna?
- Gir dere hverandre presanger?
- Er dere inne eller ute?
- Hva spiser dere? Varm mat eller kald mat?
- Har dere på dere vanlige klær eller festklær?

3 Sett inn rett form av verb og pronomener

glede seg

– Jeg heter Birgitte og er seks år. Jeg gleder meg til jul. Da får jeg mange presanger.

Pappa også. Han skal ta det med ro og spise mye mat. Vi
..... begge to.

like seg

– du her?

– Ja, jeg ganske godt, men mamma og pappa
..... ikke her. De synes det er for kaldt her.

ta på seg

– Dere må varme klær. Det er kaldt ute.

– Vi har varme klær, både skjerf og votter.

ha på seg

– Hva dere i dag?

– Vi varme longs og tykke sko.

– Hva skal Brigitte på julekvelden?

– Hun skal et grønt skjørt og nye sko.

og – men – for – eller

Jeg får mange presanger,	<i>og</i>	jeg spiser sjokolade hver dag.
Det er mye stress før jul,	<i>men</i>	på julekvelden koser jeg meg.
Jeg gleder meg,	<i>for</i>	i jula slapper jeg virkelig av.
Skal vi være hjemme,	<i>eller</i>	skal vi gå i kirka?

Og, men, for, eller binder sammen to like setninger.

4 Fortsett setningene

Hun skal vaske huset, og han

Det er snart jul, og

De går på kurs, for

Hun drar ikke på jobb, for

Jeg har lyst til å komme, men

Jeg vil gjerne gi deg en presang, men

Vil du ha kaffe, eller ..?

Skal vi gå ut, eller ..?

5 Bind sammen setningene med *og, men, for, eller*

Må jeg gjøre det? Kan du gjøre det?

.....?

Hun har lyst på ny leilighet. Hun har ikke råd.

.....

Han spiller fotball. Han trener to ganger i uka.

.....

De liker å trene i fritida. De sitter mye stille på jobben.

.....

Skal vi ta ferie i juli. Skal vi vente til august?

.....?

Hun har mye å gjøre. Hun må bli ferdig til jul.

.....

Faren lager maten. Dattera dekker bordet.

.....

Jeg vil gjerne komme. Jeg vet ikke om jeg har tid.

.....

For eller fordi?

For og *fordi* kan bety det samme, men husk:

helsetning

For står først i en helsetning: Han gleder seg, for han får alltid mange gaver.

leddsetning

Fordi står først i en leddsetning: Han gleder seg fordi han alltid får mange gaver.

6 Bind sammen setningene med *for* og *fordi*

Han kler seg godt. Han fryser alltid.

for: *Han kler seg godt, for han fryser alltid.*

fordi: *Han kler seg godt fordi han alltid fryser.*

Hun reiste ikke. Hun fikk ikke billetter.

for:

fordi:

Vi kommer ikke. Vi har ikke tid.

for:

fordi:

De kjøper ikke gaver. De feirer ikke jul.

for:

fordi:

7 Sett inn *mange* eller *mye*

- 1 Hun har skrevet julekort.
- 2 Han har kjøpt gaver.
- 3 De spiser pinnekjøtt i jula.
- 4 Det er for mas før jul, synes jeg.
- 5 I sommer var det sol.
- 6 Han håper det blir snø til jul.
- 7 Hun inviterer venner.
- 8 Hvor glass vil du ha?
- 9 Hvor kakao skal jeg koke?
- 10 Hun leste avisen i timer.
- 11 Han drikker kopper kaffe hver dag.
- 12 Hun drikker kaffe hver dag.

Velkommen til bords!

8 Spørsmål til teksten

- 1 Hvem ringer på døra?
- 2 Hvem åpner?
- 3 Hva har Fatima og Omar med seg?
- 4 Hvor er John?
- 5 Teresa vil at de skal begynne å spise. Hva sier hun?
- 6 Hva serverer hun og John?
- 7 Fatima vil ikke ha mer mat. Hva sier hun?
- 8 Hva får de etter maten?

9 Hva betyr det?

Forklar hverandre hva ordene og setningene under betyr.

- De *inviterer* gode venner.
- Hun *dekker* bordet.

Maten er *ferdig*.
 Du må *forsyne* deg!
 Kan du *sende* potetene?
 Nå er jeg *forsynt*.

Hva kan dere svare?

på replikkene i rammen. Hvilke kan dere bruke som svar i setningene under?

a.	Nei.	Ja, takk.	Nei, takk.	Takk, gjerne.	Mange takk.
Det er i orden.	Vel bekomme.	Vær så god.	Jeg er forsynt, takk.	Ja, litt.	

tt mer vin?

du sulten?

n du sende potetene?

kake til?

Unnskyld!

du trøtt?

kk for maten.

lkommen!

du spise middag hos meg?

atulerer med dagen.

Synes eller tror?

Se, der går Irene med ny kåpe. Hva du om den?

Jeg den er ganske flott. Hvor mye koster en slik kåpe, du?

Jeg vet ikke, men jeg den er dyr. Den ser dyr ut, i alle fall.

Hva du om pinnekjøttet? Liker du det?

Det er kjempegodt, jeg.

Liker sønnen din pinnekjøtt?

Jeg er ikke sikker, men det jeg ikke. Han er redd for alt som er nytt.

12 Adjektiv og adverb

Et **adjektiv** forteller om personer eller ting:

Maten er *god*.

Et **adverb** kan fortelle om verbet, for eksempel hvordan noe *lukter* eller *smaker*:

Maten smaker *godt*.

Mange av disse adverbene er lik adjektiv og har samme form som adjektiv i intetkjønn.

Sett inn ordene i rett form:

god – godt – gode

- Denne kaffen er Jeg liker å drikke litt kaffe etter maten.
Er ølet
- Ja, det smaker

varm – varmt – varme

- Det er ute i dag. Sola er, men jeg har dessverre bare klær på meg. Skoene er, genseren er, og kåpa er også

fin – fint – fine

- Så du er! Hvor skal du?
- Jeg skal i et selskap med mange gjester.

deilig – deilig – delige

- Livet er Det er vår, og det lukter av blomster og trær. Nå skal jeg snart ha ferie. Jeg gleder meg til noen dager i Spania.

13 Sett inn ord

Sett inn ord slik at det blir god mening i teksten. Mange ord kan være riktige.

Du skal ha selskap og gode venner. Du vil fisk, grønnsaker og poteter. Først går du i og kjøper mat. Du kjøper tre poteter og to fisk. Du trenger også melk og smør. Derfor kjøper du 500 smør og to melk.

jemme lager du maten og bordet. Gjestene kommer, og du sier
! Maten er, og dere kan spise. Du er sulten, og vil at
 den skal deg poteter. Alle spiser mye og sier at maten
 dt. Til slutt er alle De takker maten, og du
 arer

4 Sammensatte ord

Mange substantiv er satt sammen av to (eller flere ord).

Noen ord setter vi sammen direkte:	lunsjpause	(lunsj + pause)
Noen ord har s mellom ordene:	arbeidsbok	(arbeid + bok)
Noen ord har e mellom ordene:	lammekjøtt	(lam + kjøtt)

Den første delen av ordet forteller mer om siste del. For eksempel: lammekjøtt = kjøtt av lam.

ett sammen ordene nedenfor:

oppvask – maskin	<i>oppvaskmaskin</i>	jul – gave
ommer – sko	kjøre – senter
arkering – plass	skrive – bok
ening – studio	ull – genser
– tid	mat – pakke
arn – hage	fødsel – dato

5 Hva kaller vi ...?

n dag man har fri	<i>en fridag</i>
n dag man arbeider
n dag om sommeren
n dag om vinteren
n dag med mye regnvær
n dag i høytiden

16 Hva ser dere på tegningen?

- Fortell hverandre hva dere ser på tegningen.
- Hvor mange sammensatte ord kan dere lage av «jul» ut fra tegningen?
- Kan dere andre juleord enn dem vi ser her?

17 Dag og dato

Se på en kalender og spør hverandre:

- Hvilken dag er julaften på i år?
- Hvilken dag er nyttårsaften på?
- Hvilken dato er eller var palmesøndag på?
- Hvilken dato er eller var langfredag på?
- Når er eller var det fri- og helligdager i mai?

18 Samtale om gaver

I Norge er det vanlig å gi en liten gave når man kommer som gjest til noen.

Blomster, en flaske vin eller sjokolade er veldig vanlig.

Verten eller vertinnen åpner gaven med en gang.

- Hvordan er det i andre land?
- Hva er det vanlig å gi?

Åpner man gavene med en gang?
Sier man noe når man er ferdig å spise?

9 Godt å vite

Se på teksten på side 141, 142 og 143 i tekstboka og svar.

Når er det vanlig å åpne julepresangene her i Norge?
Hvor lenge har elevene fri fra skolen?
Hvilken ukedag er 2. påskedag?
Påsken er også en kristen høytid. Hva feirer man da?
Hvor mange dager har elevene vanligvis fri i påsken?
Hvorfor feirer man 17. mai?
Hva er en *bunad*?
Hva er det vanlig å gjøre på sankthanskvelden?

10 Skriftlig oppgave

Det var et hyggelig/kjedelig selskap!
Fortell om et selskap du har vært i. Hvor var det?
Kjente du alle gjestene? Hva gjorde dere?
Hva spiste dere? Hva drakk dere? Hvor lenge var du der?

Skriv om en fest- eller høytidsdag i din kultur.

En oppskrift.
Skriv ned oppskriften og fortell hvordan man lager retten.

Uttale- og lytteøvelser

Hva betyr jula for deg?

11 Hør og gjenta

Spør 30, Lærer-cd 4

e – tre – re
o – tro – ro
a – bra – ra
i – fri – ri

12 Konsonant + r

Spør 31, Lærer-cd 4

re – Vi skal kjøpe juletre.
ro – Tror du at de kommer?
ra – Det er en fin tradisjon.
ora – Ferie er bra!

bru	-	De bruker mye penger.
fri	-	I jula har vi fri.
fre	-	Jeg ser deg på fredag!

23 Mange – mye

Spor 32, Lærer-cd 4

Sett inn *mange* eller *mye* og les svarene høyt.

Har du julekort?	Ja. Hvor <u>mange</u> vil du ha?
Har du frimerker?	Ja. Hvor vil du ha?
Har du glass i skapet?	Ja. Hvor trenger du?
Har du melk?	Ja. Hvor vil du ha?
Kjøper du frukt?	Ja. Hvor skal jeg kjøpe?
Kjøper du ost?	Ja. Hvor skal jeg kjøpe?
Kjøper du noen epler?	Ja. Hvor vil du ha?
Har du te?	Ja. Hvor drikker du?

24 «Jeg gleder meg til jul.»

Spor 33, Lærer-cd 4

1 Hva sier han?	<i>Han sier at han gleder seg til jul.</i>
2 Hva sier hun?	<i>Hun sier at</i>
3 Hva sier dere?	<i>Vi sier</i>
4 Hva sier John og Teresa?	<i>De sier</i>
5 Hva sier jeg og familien?	<i>Dere sier</i>

25 Lytteøvelse

Spor 34, Lærer-cd 4

1 Hva skal mannen gjøre i jula?

.....

2 Hvem kommer på besøk?

.....

3 Bor døtrene hans langt borte?

.....

4 Hvor bor sønnen hans?

.....

Har sønnen kjøpt flybillett?

Hva gjør familien før middag på julekvelden?

Hva gjør de etter middag?

26 Hvor mye betaler han?

Spor 35, Lærer-cd 4

John skal kjøpe mat til jul. Hvor mye betaler han for:

Han betaler:

Appelsinene

Potetene

10 kilo laks

Sen

Eggene

Skyllingene

Velkommen til bords!

27 Lytt og gjenta

Spor 36, Lærer-cd 4

Velkommen

Lukter

Blomster

Kjøtt

Forsyne

Kokk

Vel bekomme

Velkommen til bords!

Det lukter godt.

Vi har med blomster.

Er det lammekjøtt?

Forsyn deg!

Du er en flink kokk.

Takk for maten! Vel bekomme!

28 Verb på -ere

Spor 37, Lærer-cd 4

studere

abonnere

invitere

servere

Han studerer.

De abonnerer på avisen.

Vi inviterer gjester.

Hva skal jeg servere?

29 Spør med: «Kan du ...?»

Spor 38, Lærer-cd 4

Hjelp meg!

Kan du hjelpe meg?

Kom hit!

.....?

Lag maten!

.....?

Kok pinnekjøttet!

.....?

Dekk bordet!

.....?

Kjøp litt frukt!

.....?

Send potetene!

.....?

30 Hva sier du?

Spor 39, Lærer-cd 4

Du møter sønnen til Teresa og John på gata. Hva sier du til ham? Bruk uttrykkene nedenfor.

*God jul!**Godt nyttår!**God påske!**I like måte.**God helg!**God morgen!**Hei! Hvordan går det?**Lykke til!*

Det er 22. desember.

Du sier: *God jul!*

Han skal opp til eksamen.

Du sier:

Det er 1. påskedag.

Du sier:

Du hilser på ham.

Du sier:

Han sier: «Ha det bra.»

Du sier:

Det er 31. januar.

Du sier:

Det er fredag ettermiddag.

Du sier:

Du er på vei til jobben. Klokka er 8.

Du sier:

31 Lytteøvelse

Spor 40, Lærer-cd 4

Hør på dialogen og svar på spørsmålene.

1 Når skal gjestene komme?

.....

2 Hvem dekker bordet?

.....

3 Hvorfor kan de ikke bruke røde servietter?

.....

4 Hvilken årstid er det nå?

.....

5 Hva består salaten av?

6 Hva mer skal de servere?

7 Er maten ferdig?

8 Hva må hun gjøre før gjestene kommer?

9 Hva må han gjøre?

10 Hva spør gjestene om når de kommer?

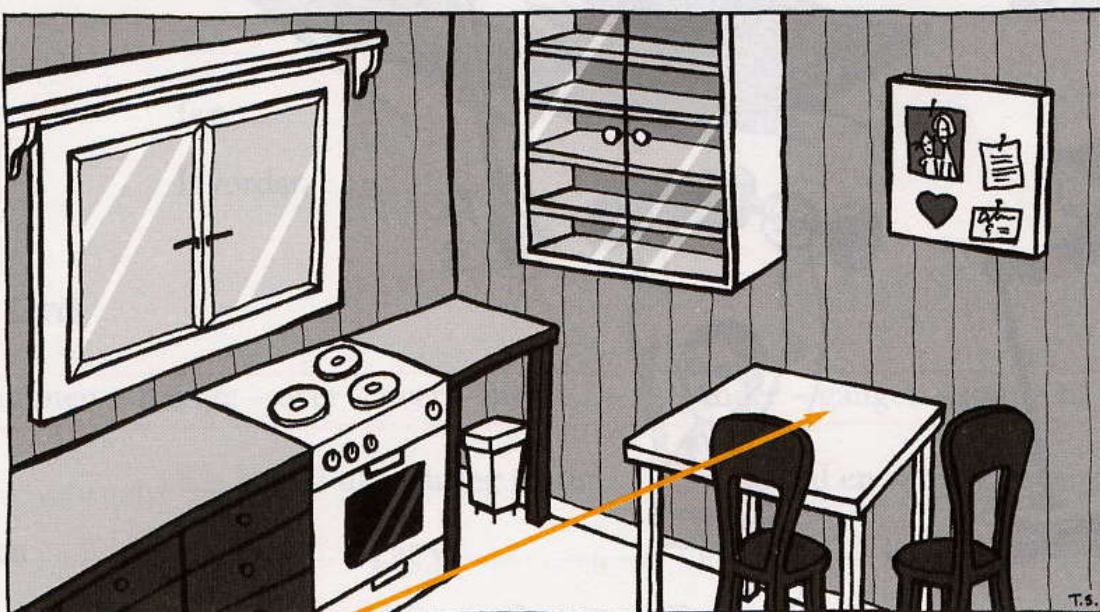
11 Hva svarer han?

12 Sier han sannheten?

32 Hør på teksten og sett tingene på rett plass

Spør 41, Lærer-cd 4

Kapittel 16 Helse

Ut på tur

1 Lag spørsmål

Lag spørsmål om personene på side 144 i tekstboka, og spør hverandre.

2 Hva liker dere (ikke) å gjøre?

Snakk sammen i små grupper. For eksempel:

- Hva gjør dere for å holde dere i form?
- Hva gjør dere ikke?
- Hvorfor?
- Hva har dere lyst til å gjøre?

3 Verb

Sett inn samme pronomen og samme verb i presens.

Før likte jeg å gå på ski.	Nå <u>liker jeg</u> best å sykle.
Før gikk jeg til jobben.	Nå på tur om søndagen.
Før sov hun dårlig.	Nå godt.
Før jogget han ofte.	Nå ikke.
Før spilte jeg fotball.	Nå sjakk!
Før gikk de på ski.	Nå på kino!
Før hadde hun problemer.	Nå ikke noen problemer.
Før var hun syk.	Nå frisk.

4 Preteritum

jogge	På søndag han over ei mil.
like	Før hun å trene.
trene	I går vi ute.
spille	Barna fotball.
være	Det pent vær på lørdag.
slappe av	Vi av hjemme.
ha dere det bra på lørdag?
se	Jeg en fotballkamp.
gå	Hvordan det?

5 Ord

sammen – forrige – over – over – med – i – i – ganger – ganger – som – nå

- To i uka går jeg på tur med en venn. Han er også 80 år.
- Noen går vi ei mil. torsdag var været nydelig.
- Da var vi ute fire timer. Dattera hans var oss, og hun ble mer trøtt enn vi ble.
- Hvis jeg er like sprek dere når jeg blir 80, skal jeg være glad, sa hun.
- har vi tenkt å begynne å gå tur tre ganger uka.

6 Verb med refleksivt pronomen

Sett inn *føle seg* i riktig form, sammen med pronomenet til venstre.

Eksempel:

hun I dag *føler hun seg* bra.

du Hvordan *føler du deg* i dag?

jeg Nå trøtt.

han Hvordan i dag?

han frisk.

dere Hvordan i dag?

vi I dag trøtte.

de Hvordan i dag?

Sett inn *grue seg* i riktig form, sammen med pronomenet til venstre.

du til å gå til legen?

jeg ikke så mye.

de litt.

du Hvorfor?

hun Jeg tror til å treffe dere.

han Nå ikke til å gå til tannlegen.

Hvordan går det?

7 Tekstboka

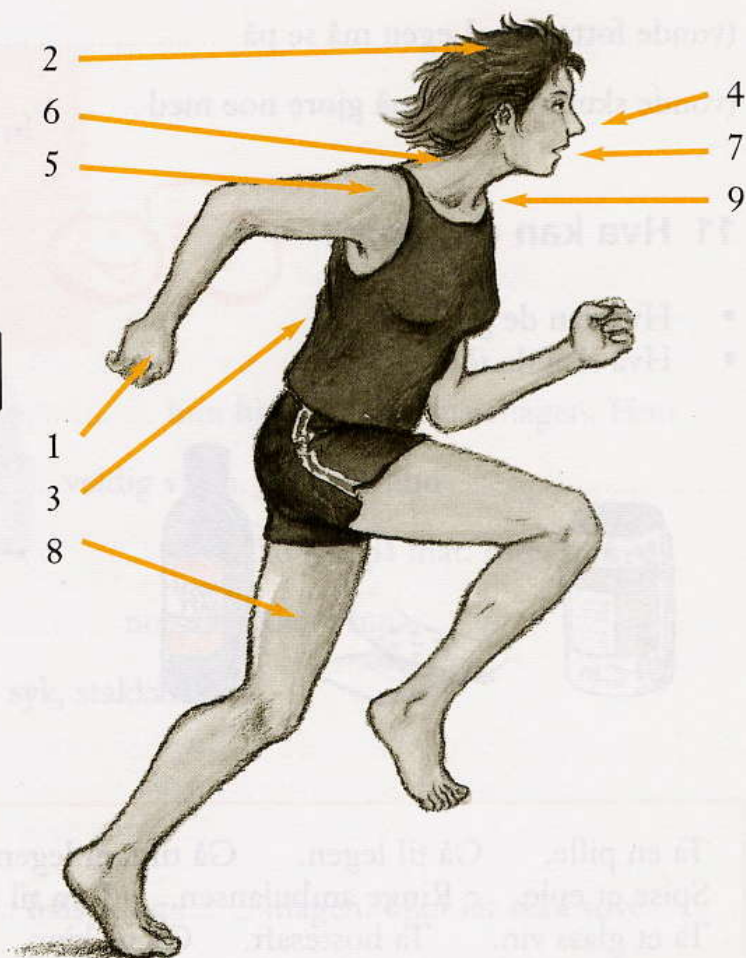
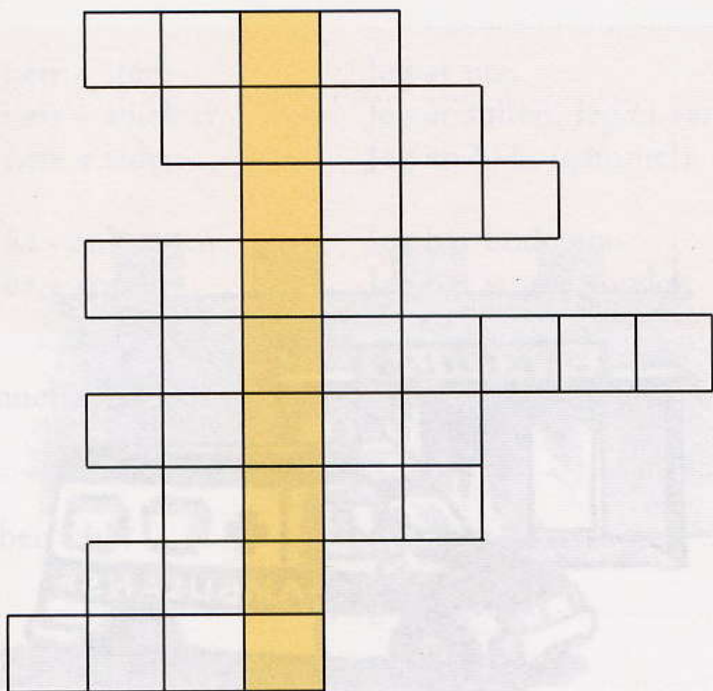
Fyll ut slik at det blir god sammenheng.

Terje elendig. Han kvalm og
i magen.

Han er sikker feber. Det hele kroppen.

Hos legen medisin. Men nå vil
..... ny time.

Kryssord

Løsning:

Substantiv

Sett inn substantivene i bestemt form flertall.

- en arm Hun har vondt i *armene*.
- en fot Hun har vondt i
- ei tå Hun har vondt i
- et øye Hun har vondt i
- ei hånd Hun har vondt i
- ei skulder Hun har vondt i
- et kne Hun har vondt i
- en muskel Hun har vondt i
- ei tann Hun har vondt i
- en kropp Stakkar, hun har visst vondt i hele

10 Substantiv og adjektiv

Sett inn ordene til venstre i bestemt form.

- (en vond nakke) Legen må se på *den vonde nakken*.
- (ei vond tann) Tannlegen må se på

(et vondt kne) Fysioterapeuten må se på

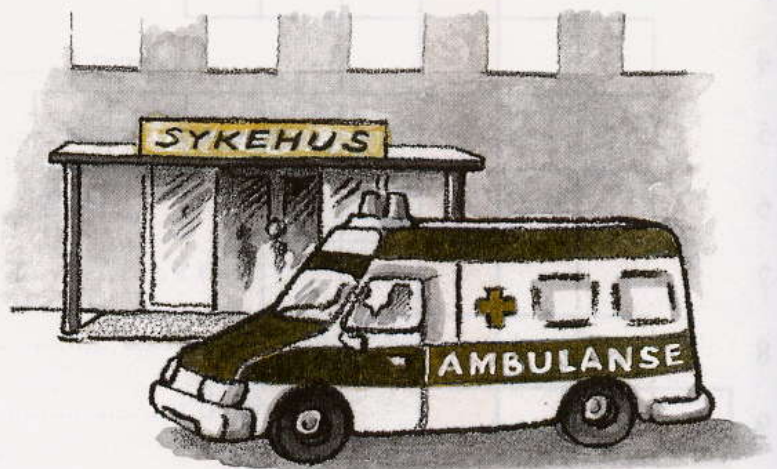
(vonde føtter) Legen må se på

(vonde skuldrer) Jeg må gjøre noe med

11 Hva kan de gjøre?

- Hva kan de gjøre?
- Hva skal de *ikke* gjøre?

Ta en pille. Gå til legen. Gå til tannlegen. Ta på plaster. Sove. Hvile. Jogge.
 Spise et eple. Ringe ambulansen. Dra til sykehuset. Drikke vann. Drikke melk.
 Ta et glass vin. Ta hostesaft. Gå på kino. Gå en tur. Spise en sjokolade. Ingenting.

Han har vondt i halsen.

Han har et lite sår.

Han har vondt i hodet og nakken.

Han er kvalm.

Hun er forkjølet.

Hun har feber.

Hun har vondt i ryggen.

12 Ha eller være?

<i>være</i> + sted:	Jeg er ute.
<i>være</i> + adjektiv:	Jeg er sulten. Jeg er varm.
<i>være</i> + alder:	Jeg er 20 år (gammel).
<i>ha</i> + substantiv:	Jeg har hodepine.
<i>ha</i> + vondt:	Jeg har vondt i hodet.

Annette fem år. I dag hun hjemme fra barnehagen. Hun forkjølet. Hun veldig varm. Jeg tror hun feber. Hun ikke sulten og ikke lyst på mat. Men hun tørst, og vil gjerne noe å drikke. Hun vondt i hodet og i ørene. Hun syk, stakkar.

13 Preposisjoner

Hva er i veien Terje? Han har vondt halsen og magen. Han får ikke sove natta. noen dager var han legen sin, men han fikk ikke noen medisin legen.

Terje bestiller time hos legen

14 Telefonsamtaler

To og to elever lager en telefonsamtale hver og spiller den i klassen.

a Lag en telefonsamtale mellom pasienten Pettersen og doktor Godals legesekretær.

Pettersen:

.....
?
?

Legesekretær:

Det er hos doktor Godal. Vær så god.
 God dag, Pettersen.
 Ikke i dag, dessverre.
 Du kan komme i morgen klokka ni.
 Bare hyggelig. På gjensyn i morgen.

b Lag samtalen mellom legen og pasienten.

Legen:

God dag!

.....? Jeg har så vondt i halsen.
? I tre–fire dager.
? Ja, over 39.

Pasienten:

Morn!

c Lag samtalen mellom pasienten Roger Hansen og legesekretæren.

Det er tirsdag 8. juli.

Roger Hansen: Er født 20.12.38. Føler seg trøtt.

Har vondt i brystet. Sover dårlig om natta.

Svette mye. Orker ikke gå langt.

Vi gjerne ha time hos legen fort.

Legesekretæren: Spør om navn og fødselsdato og hva som er i veien.

Hun finner en ledig time mandag 14. juli klokka 12.30.

Så finner hun en time torsdag 10. juli klokka 8.30.

15 Setninger med *ikke*

Sett inn *ikke*, og les setningene.

Han er syk.

Han er ikke syk.

Han er frisk.

.....

Han har feber.

.....

Han har time hos legen.

.....

Du kan få time i dag.

.....

I dag kan hun gå på jobben.

.....

16 Presens eller infinitiv

a Sett inn (*å*) *få* eller *får*:

Kan jeg time hos legen?

Er det mulig time i morgen?

Er det vanskelig time hos tannlegen?

Du time klokka fem.

b Sett inn (*å*) *spise* eller *spiser*:

Når dere middag?

Skal vi hjemme i dag?

Kan du lunsj på jobben?

Det er mulig i kantina.

17 Leddsetninger

Renata:

Jeg skal til legen.
 Jeg har feber.
 Jeg føler meg dårlig.
 Jeg må ta på meg varme klær.
 Legen min ga meg piller.
 Vennene mine tror jeg er frisk.
 Helsa mi er ganske dårlig.

Fortell om henne:

Hun sier at hun skal til legen.
 Hun sier at hun har feber.
 Hun sier at hun føler seg dårlig.
 Hun sier at hun må ta på seg varme klær.
 Hun sier at legen hennes ga henne piller.
 Hun sier at vennene hennes tror hun er frisk.
 Hun sier at helsa hennes er ganske dårlig.

18 Leddsetninger

Legen sier til Per:

Du må mosjonere mer.
 Du må spise mer fisk og grønnsaker.
 Du må slutte å røyke.
 Du må spise mindre fet mat.
 Du må ikke røyke!
 Du må ikke spise så mye fet mat.
 Du må ikke drikke så mye øl.
 Du må ikke drikke så mye kaffe.
 Gå en tur hver kveld.

Legen sier at han må mosjonere mer.
 Legen sier at han må spise mer fisk og grønnsaker.
 Legen sier at han må slutte å røyke.
 Legen sier at han må spise mindre fet mat.
 Legen sier at han ikke må røyke.
 Legen sier at han ikke må spise så mye fet mat.
 Legen sier at han ikke må drikke så mye øl.
 Legen sier at han ikke må drikke så mye kaffe.
 Legen sier at han må gå en tur hver kveld.

19 Skriftlig oppgave

Tenker du mye på helsa? Hva gjør du for å holde deg i form?

Uttale- og lytteøvelser

Ut på tur

20 Gjenta ordene

Spør 1, Lærer-cd 5

holde	–	å holde seg i form
uka	–	to ganger i uka
gøy	–	å ha det gøy
sport	–	sport på tv
ut	–	å gå ut sammen
lyst	–	lyst til å trene
studio	–	treningsstudio
fotball	–	fotballkamper
god	–	godstolen
syk	–	sykdom
hjerte	–	hjertesykdommer

21 Gjør om til *at*-setninger

Spor 2, Lærer-cd 5

Ramon sier:

Du forteller:

Jeg bør trimme.

Eksempel: *Han sier at han bør trimme.*

Jeg har vondt i nakken.

Han sier

Jeg er syk.

Han sier

Jeg kan ikke jobbe.

Han sier

Jeg vil ikke gå ut i dag.

Han sier

22 Lytteøvelse

Spor 3, Lærer-cd 5

Han

- drikker kaffe	Klokka <u>6.30</u>
- må ta bussen	Klokka
- må være på jobben	Klokka
- har pause	Klokka
- er ferdig på jobben	Klokka
- har time hos legen	Klokka
- kommer hjem	Klokka

Hvordan går det?

23 Lytt og gjenta

Spor 4, Lærer-cd 5

a

feber	-	Jeg har feber.
føle	-	Jeg føler meg trøtt.
forkjølet	-	Jeg er forkjølet.
hodet	-	Jeg har vondt i hodet.
medisin	-	Jeg trenger medisin.
lege	-	Jeg må til legen.
time	-	Jeg må bestille time.
dag	-	Jeg må vente noen dager.
klage	-	Jeg klager mye.

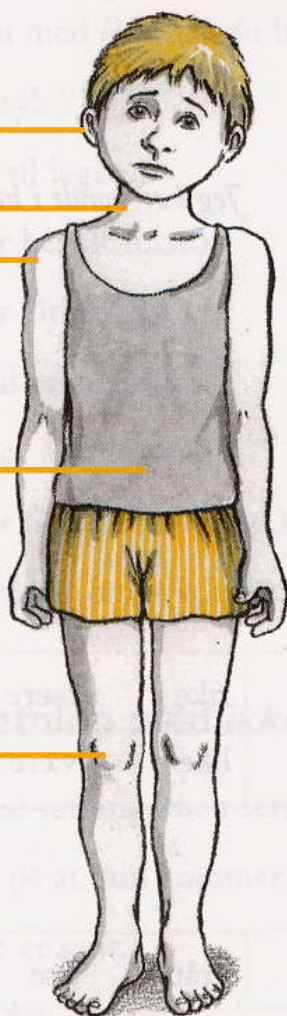
b

elendig	-	Jeg føler meg elendig.
i veien	-	Hva er i veien?
magen	-	Jeg har vondt i magen.
influensa	-	Jeg har fått influensa.
fryktelig	-	Han føler seg fryktelig syk.
feber	-	Har du feber?
annen	-	Han skal til en annen lege.

4 Hvor har han vondt?

Spør 5, Lærer-cd 5

1

4

7

9

Se på tegningen og svar på spørsmålene.

Eksempel:

- Hvor har han vondt? 1 Han har vondt i *budet*.
- Hvor har han vondt? 2 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 3 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 4 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 5 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 6 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 7 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 8 Han har vondt i
- Hvor har han vondt? 9 Han har vondt i

25 Hva feiler det dem?

Spor 6, Lærer-cd 5

Lag pasientenes svar.

Eksempel:

Legen:

Hvordan går det?

Du:

(vondt i halsen)

Jeg har vondt i halsen.

- a Hva er i veien? (kvalm)
 b Hvordan er temperaturen? (feber, 38,5)
 c Hvordan føler du deg i dag? (verker i skuldrer og nakke)
 d Hvordan står det til i dag? (vondt i magen)
 e Hvordan går det? (bare litt forkjølet)

26 Hvilket ord hører du? Sett kryss

Spor 7, Lærer-cd 5

ny	nytte	sole	vær	nakken	legen	Ole	rike	bære	måte
ni	nyte	såle	vår	naken	leggen	ule	like	være	møte

Hvilket ord hører du? Sett kryss.

lege	fine	måte	fet	hele	være	hat	gråt	lite	syke
legge	finne	motto	fett	helle	verre	hatt	grått	litt	sikker

27 som-setning

Spor 8, Lærer-cd 5

Lag *som*-setning av ordene til høyre. **Eksempel:**

- a Jeg har en venn *som er lege*. (Han er lege.)
 b Jeg har en venn (Han har vondt i ryggen.)
 c Jeg har en venn (Han liker ikke å trimme.)
 d Jeg har en venn (Han er på sykehuset.)
 e Jeg har en venn (Han er ikke frisk.)
 f Jeg har en venn (Han må ikke stresse så mye.)

3 Sett inn *ikke* i setningene

Spor 9, Lærer-cd 5

Les setningen med *ikke* når du hører bokstaven til venstre.

(Han er syk.)

Han er ikke syk.

(Han vil til legen.)

.....

(Han har bestilt time.)

.....

(Han har fått resept.)

.....

(Han skal ta medisin.)

.....

(Han liker å være syk.)

.....

(Han har fått sykemelding.)

.....

(Han snakker om sykdommen.)

.....

9 Leddsetning med *ikke*

Spor 10, Lærer-cd 5

Skjenta samme setning, men sett inn *ikke* i leddsetningen.

Jeg er sikker på at hun kommer.

Jeg er sikker på *at hun ikke kommer.*

Jeg vet at det er sant.

Jeg vet at det ikke

Jeg håper at det er sant.

Jeg håper at det

Jeg er sikker på at de har glemt det.

Jeg er sikker på at

Jeg vet at han har vært hos legen.

Jeg vet at

Jeg er sikker på at hun har feber.

Jeg er sikker på at

Jeg vet at de er friske.

Jeg vet at

0 Lag setninger med *Jeg er sikker på at*

Spor 11, Lærer-cd 5

Hun er frisk.

Jeg er sikker på at hun er frisk.

Het er influensa.

Jeg er sikker på

Han er hypokonder.

Jeg er

Han har ikke feber.

Jeg er

Han er ikke syk.

Jeg er

Hun trimmer ikke.

Jeg er

Terje bestiller time hos legen

31 Lytt og gjenta

Spor 12, Lærer-cd 5

- nakken – Jeg er stiv i nakken.
- skuldrene – Jeg har vondt i skuldrene.
- halsen – Jeg er sår i halsen.
- ryggen – Jeg har vondt i ryggen.
- knærne – Jeg er stiv i knærne.
- frisk – Jeg er ikke helt frisk.

32 Lytteøvelse

Spor 13, Lærer-cd 5

	Kirsten Lange	Torbjørn Nilsen	Per Tobiassen	Randi Hansen
Hva er i veien?				
Når får de time hos legen?				

Kapittel 17 I arbeidslivet

Jobben min

1 Tatjana

Les teksten på side 153 i tekstboka og fyll ut. Det kan være flere muligheter.

Da Tatjana bodde i Russland, journalist. Hun skrev om
..... i en stor avis. Da hun kom til Norge,
ikke lett å få jobb. Hun har hatt Nå jobber
..... Hotell Prinsen. Hun
Sønnen hennes

2 Kamal

Sett inn verb i preteritum.

Kamal fra Sri Lanka til Europa fordi det vanskelig
å bo der. Da han på Sri Lanka, han som lege,
og han gjerne være lege i Norge også. Men han
ikke språket. Derfor han gå på kurs. Han aviser
og på tv. Så han på et kurs for leger og
..... jobb som lege i Stavanger.

3 Fortell om deg selv. Fortsett setningene.

Da jeg var liten,
Da jeg var 16 år,
Da jeg kom hit,

4 Skriv og fortell om Tatjana og Kamal

For eksempel: Hvor kommer de fra? Hva gjorde de før?
Hvor jobber de? Fortell om familiene deres.
Skriv på eget ark.

5 Hvor arbeider de? Hva gjør de?

Yrke	Hvor arbeider de? <i>på skole</i>	Hva gjør de? <i>underviser</i>
lærer
journalist
servitør
ekspeditør
husmor
sjåfør
sykepleier
pilot
førskolelærer
bilmekaniker
renholdsarbeider
au pair
sekretær
lege
bibliotekar

6 Lag leddsetninger med *da* og *når*.

Bruk setningene i parentes.

Han kom hit. (han var fem år)
 De bodde i Tunis. (de var små)
 Hun flyttet til Bergen. (hun var 20 år)
 Jeg besøker deg. (jeg blir frisk)
 Vi vil betale. (vi får lønn)
 Hun gråter alltid. (hun ser en god film)

Han kom hit da han var fem år.
 De bodde i Tunis da de var små.
 Hun flyttet til Bergen da hun var 20 år.
 Jeg besøker deg når jeg blir frisk.
 Vi vil betale når vi får lønn.
 Hun gråter alltid når hun ser en god film.

7 Sett leddsetningen først

Han kom hit da han var fem år.
 De bodde i Tunis da de var små.
 Hun flyttet til Bergen da hun var 20 år.
 Jeg besøker deg når jeg blir frisk.
 Vi vil betale når vi får lønn.
 Hun gråter alltid når hun ser en god film.

Da han var fem år, kom han hit.
 Da de var små, bodde de i Tunis.
 Da hun var 20 år, flyttet hun til Bergen.
 Når jeg blir frisk, besøker jeg deg.
 Når vi får lønn, vil vi betale.
 Når hun ser en god film, gråter hun alltid.

8 Da eller når?

Jeg er alltid i godt humør sola skinner.

Han ringer han får tid.

..... jeg så på Dagsrevyen i går, ble jeg irritert.

Jeg blir ofte irritert jeg ser på Dagsrevyen.

Hun kom for sent hun skulle besøke sin far på søndag.

Faren ble nervøs hun ikke kom, for hun bruker alltid å være presis.

9 Da eller når?

Tatjanas sønn forteller:

Jeg bodde i Russland jeg var liten.

Vi flyttet til Norge mora mi var 38 år.

..... vi kom til Norge, var det vinter og kaldt.

Jeg lengtet tilbake og gråt ofte jeg tenkte på vennene mine i Russland.

Livet ble bedre jeg begynte på skolen.

..... jeg var ferdig med videregående, begynte jeg å studere.

..... jeg er ferdig med studiene, skal jeg reise til Russland.

Jeg vil hilse på venner og familie jeg kommer dit.

Borte fra jobben

10 Spørsmål til teksten

- 1 Hvor ringer Tatjana?
- 2 Hvor har hun vondt?
- 3 Når tror hun at hun vil komme på jobb?
- 4 Hvor er Larsen?
- 5 Hva skal kvinnen i resepsjonen gjøre?

11 Gi beskjeder

- a I klassen forteller Adina:

Jeg møtte Piero i dag. Han kan ikke komme til undervisningen.

Han må til tannlegen med dattera si. Hun har skadet ei tann under trening.

Jeg skal hilse fra ham. Han kommer i morgen.

Lag samtalen mellom Adina og Piero.

b På telefonsvareren din ligger denne beskjeden:

Hei, dette er Neda. Jeg kan ikke komme til klassen i dag.

Sønnen min er syk, og mannen min er bortreist. Kan du være så snill å gi beskjed til læreren?

Jeg vil gjerne ha de oppgavene som dere får i klassen.

Kan du be læreren gi dem til Miranda?

Hun kan ta dem med til meg. Hils de andre.

1 Hva forteller du i klassen? For eksempel: Neda har ringt. Hun kan ...

2 Hvordan vil du *skrive* beskjeden fra Neda hvis du skulle gi den til læreren?

12 En beskjed

Skriv en beskjed til læreren din på norskkurset.

Du har fått tannverk, og nå har du fått time hos tannlegen klokka ti.

Kurset ditt er fra 10 til 13, og du vet ikke når du kan komme, men du håper å være i klassen omtrent klokka elleve.

Du kan sende beskjed til læreren med en av kameratene dine på kurset.

13 Om sykdom og jobb

a Sammenlikn setningene under med teksten på side 155 i tekstboka. Sett kryss for rett eller galt.

1 Man må gi beskjed til arbeidsgiveren den tredje dagen man er syk.

2 Hvis man ikke er syk i mer enn tre dager, kan man skrive egenmelding.

3 Man kan skrive egenmelding hvis man er borte fra jobben torsdag, fredag og mandag.

4 Man trenger ikke sykemelding fra lege hvis man er syk i to dager.

5 Legen kan bare skrive sykemelding fire ganger i året.

Rett Galt

b Se på de setningene der du har satt kryss for «galt». Hva skal være riktig svar her?

.....

.....

.....

.....

14 Ordstilling

Sett inn (*hun – er – ikke – frisk*) i riktig rekkefølge i setningene under.

I dag er hun ikke frisk.

Hva sier du?

Hun er hjemme fordi

Hvis, kan hun ikke gå på jobb.

Hun ringer til jobben og forteller at

Hun går på jobb, men

Hun må ikke gå på jobb når

Diskriminering i arbeidslivet

15 Spørsmål til teksten

- 1 Hvem er Afshan Rafiq?
- 2 Hvor er hun født?
- 3 Hvor er foreldrene fra?
- 4 Hvorfor sluttet hun å studere medisin?
- 5 Når ble hun stortingsrepresentant?
- 6 Hvordan liker hun jobben?
- 7 Hva er hun engasjert i?
- 8 Mange får ikke en jobb de er kvalifisert til. Hvorfor er det slik, mener hun?

16 Arbeidserfaring

Spør hverandre om jobber og arbeidserfaring.

17 Perfektum eller preteritum?

Husk:

Det er vanlig å bruke *perfektum* når man snakker generelt om fortida – og *preteritum* når man forteller når det skjedde.

Eksempel:

Perfektum

Har du *hatt* jobb her i landet?

Hva slags jobber *har* du *hatt*?

Jeg *har vært* sjåfør.

Jeg *har vært* hjemneværende hele livet.

Preteritum

Hva *gjorde* du da du bodde i ...?

Hva slags jobb *hadde* du da?

Fra 1995 til 2001 *var* jeg student.

Jeg *var* hjemneværende da vi bodde i Irak.

Bruk perfektum eller preteritum:

å bo Jeg her i to år nå. Før jeg i England.

å arbeide Amir lenge hos oss nå. Han her i fjor også.

å få Nå jeg jobb. Jeg jobb i forrige uke.

å komme Sonja? Ja, hun for fem minutter siden.

å reise de? Ja, de i går.

å være I forrige uke jeg syk igjen. Jeg syk lenge nå.

å ha I juni jeg ferie. Jeg ferie to ganger i år.

18 Hva fortalte han?

Nå	Før
I dag <i>studerer</i> jeg. Jeg <i>vil</i> gjerne <i>bli</i> lege.	I 1995 <i>studerte</i> jeg. Jeg <i>ville</i> gjerne <i>bli</i> lege.
Han <i>slutter</i> på kurset. Han <i>må</i> reise hjem.	I fjor <i>sluttet</i> han på kurset. Han <i>måtte</i> reise hjem.
Nå <i>er</i> hun nervøs. Hun <i>skal</i> møte den nye sjefen.	I går <i>var</i> hun nervøs. Hun <i>skulle</i> møte den nye sjefen.

Kamal forteller:

«Jeg bor i Stavanger og har det bra, men det er vanskelig å få seg en jobb.

Jeg vil gjerne jobbe som lege, men da må jeg lære meg norsk først.

Derfor skal jeg begynne på norskkurs.

Jeg vil også lese aviser og se på tv, slik at jeg kan lære meg norsk fortere.

Kona mi bor på Sri Lanka, men hun skal snart komme til Norge.

Det er jeg glad for. Jeg savner henne, og jeg føler meg som en halv person uten henne.»

Du skal nå skrive og fortelle hvordan Kamal hadde det den gangen.
Slik kan du begynne:

Han bodde i Stavanger og hadde det bra, men det var vanskelig

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19 Godt å vite

a Sammenlikn setningene under med teksten på side 157 i tekstboka. Sett kryss for rett eller galt.

	Rett	Galt
1 I full jobb arbeider man 37,5 timer i uka, inklusiv matpauser.	☐	☐
2 Man får høyere timebetaling for den tida man jobber overtid.	☐	☐
3 Å arbeide <i>deltid</i> vil si å arbeide mindre enn full jobb.	☐	☐
4 Før man får lønn, trekker arbeidsgiveren skatt fra lønna.	☐	☐
5 Det koster ikke noe å søke jobber gjennom Aetat.	☐	☐
6 <i>Vikarjobber</i> får man bare gjennom Aetat.	☐	☐

b Se på de setningene der du har satt kryss for «galt». Hva skal være rett svar her?

.....

.....

.....

Jobbannonser

A

Butikkmedarbeider

Til vår klesbutikk i Svingen storsenter trenger vi en flink medarbeider i halv stilling. Søkeren bør være over 25 år, energisk og ha sans for salg, service og mote. Tidligere erfaring er en fordel. Skriftlig søknad til Solveig Wold, «Siste skrik», Bjerkegata 28, 0421 Borgen. Dersom du har spørsmål, kan du ringe til Torstein eller Lise på telefon 77 44 16 22.

B

Hjelpepleier

Vi søker hjelpepleier i vikariat i 100 % stilling i tida fra 1. mars til 31. mars. For nærmere opplysning: Kontakt avdelingssykepleier Anette Kolstad telefon: 914 67 950

C

Restaurant Matkroken

søker kokker og servitører med erfaring. Tiltredelse snarest. Heltid eller deltid. Spør etter Knut 080 545 312 e. kl. 18.

D

Kjøp og Spar

Vi søker etter vikarer med erfaring fra dagligvare. Du bør være fleksibel og kundesvennlig og ha erfaring med kassefunksjon. Hel- og/eller deltid. Ta kontakt med daglig leder Torunn Strøm, 44 22 16 30

Ord i annonsene:

ha sans for:	like
erfaring:	praksis
er en fordel:	er bra, er nyttig
tiltredelse snarest:	man kan begynne å jobbe med en gang
kassefunksjon:	arbeid i kassen

20 Hva står det i annonsene?

- Hva selger de på butikken «Siste skrik», tror dere?
- I hvilken jobb kan man få fast stilling?
- I hvilken jobb kan man jobbe mindre enn 37,5 timer i uka, hvis man vil?
- I hvilken jobb kan man ikke jobbe i full stilling?
- I hvilke jobber vil man ha folk som har jobbet med det samme tidligere?
- Dere vil gjerne vite litt mer om en av jobbene. Hva vil dere ringe og spørre om?

21 Skriftlig oppgave

Skriv og fortell litt om deg selv. Du kan kanskje bruke noen av temaene fra tekstboka og fortelle om:

barndommen – skoletida – familien din – noen spesielle begivenheter i livet ditt –
møtet med et nytt land – arbeidserfaring

Uttale- og lytteøvelser

Jobben min

22 Lytt og gjenta

Spor 14, Lærer-cd 5

journalist	–	Før var hun journalist.
forskjellig	–	mange forskjellige jobber
vikariat	–	Hun har hatt vikariat forskjellige steder.
restaurant	–	hotell og restaurant
internasjonalt	–	Miljøet er internasjonalt.
universitet	–	Hun studerer på universitetet.

23 Preteritum

Spor 15, Lærer-cd 5

Les setningen høyt, med verbet til venstre i preteritum.

1	å flytte	Han <u>flyttet</u> til Norge for mange år siden.
2	å arbeide	Han på et sykehus.
3	å begynne	De i ny jobb i går.
4	å komme	Jeg til Bodø i fjor.
5	å dra	Hun til Norge for lenge siden.
6	skrive	Hun i en avis.
7	å få	Hun jobb.

24 Preteritum av modalverbene

Spor 16, Lærer-cd 5

Les setningen til høyre når du har hørt setningen til venstre.

Hun vil bli dataekspert.	I fjor <u>ville</u> hun bli frisør.
Han vil bli flyger.	Før han bli brannmann.
Hun må hjelpe barna.	Før hun hjelpe foreldrene.
Hun skal begynne å jobbe.	I fjor hun studere.
Nå kan hun snakke engelsk.	Hun ikke snakke engelsk før.

25 Lag leddsetninger med *da* eller *når*

Spor 17, Lærer-cd 5

Bruk ordene i parentes.

- 1 Han kom hit (han var femti år) *Han kom hit da han var femti år.*
- 2 Hun bodde i Syria (hun var liten)
- 3 Vi flyttet til Harstad (vi var 20 år)
- 4 Jeg vil hjelpe deg (jeg får tid)
- 5 Han går alltid med skjerf (det er kaldt)
- 6 Hun går aldri ut (det regner)

26 Lytteøvelse

Spor 18, Lærer-cd 5

Hva har de jobbet med? Hvor lenge?

Rita:

Philip:

Carina:

Læreren:

27 Rett eller galt?

Spor 19, Lærer-cd 5

Hør på teksten og sett kryss for rett eller galt.

	Rett	Galt
Det bor 900 personer i Storbakken.	☒	☐
Det er mer enn fem butikker der.	☐	☐
Det er ikke lege der.	☐	☐
Lorena har en sønn på 17 år.	☐	☐
Han er skoleelev i nabokommunen.	☐	☐
Han bor i nabokommunen.	☐	☐
Han begynner på skolen klokka halv seks om morgenen.	☐	☐
Lorena har to døtre.	☐	☐
De er like gamle.	☐	☐
De går i barnehage.	☐	☐
De har gått i barnehage i mer enn to år.	☐	☐
Lorena arbeider i Storbakken.	☐	☐
De har bygd et nytt aldershjem i kommunen.	☐	☐

- Alle eldre har plass på aldershjemmet i Storbakken.
- De eldre kan få hjelp tretti timer i uka.
- Lorena liker seg i Storbakken fordi:
- hun kjenner alle
 - det er pent der
 - man kan fiske der
 - man kan bade der
 - man kan gå på kino der
 - man kan gå på restaurant der

Borte fra jobben

28 Hvilket ord hører du? Sett kryss Spor 20, Lærer-cd 5

tak	møte	håpe	pen	sent	vis	måte	fine
takk	møtte	hoppe	penn	sendt	hvis	måtte	finne

29 Gjenta setningene, men begynn med leddsetningen Spor 21, Lærer-cd 5

- Jeg ringer når jeg blir frisk. *Når jeg blir frisk, ringer jeg.*
- Vi ordner det når vi får tid. *Når vi får tid,*
- Det er fint der når det er varmt. *.....*
- Han kommer tilbake når han er frisk. *.....*
- Dere kan gå når dere er ferdige. *.....*
- Jeg forstår det bedre når du forklarer det. *.....*

30 Tatjana snakker med Larsen. Hva sier de? Hva spør de om? Spor 22, Lærer-cd 5

- Jeg kommer ikke på jobb i dag. *Hun sier at hun ikke kommer på jobb i dag.*
- Er du syk? *Han spør om hun*
- Ja. Jeg har vondt i ryggen. *Hun sier at*
- Kommer du i morgen? *Han spør*
- Jeg tror ikke det. *Hun sier*
- Har du vært hos legen? *Han spør*

– Jeg har time i morgen klokka to. *Hun sier*

31 Lytteøvelse

Spor 23, Lærer-cd 5

Milan sitter på sentralbordet hos Bang & Selmer.
De andre ansatte er på personalmøte, så Milan tar imot beskjeder til dem.
Skriv ned beskjedene.

Beskjed

Til: Irene Bang
Fra: Tannlege Olsen

.....

.....

Beskjed

Til: Trond Hansen
Fra: Kari

.....

.....

Beskjed

Til: Selmer
Fra: Joakim Stene

.....

.....

Beskjed

Til: Lise Bakken
Fra: Tor

.....

.....

Diskriminering i arbeidslivet

32 Lytt og gjenta

Spor 24, Lærer-cd 5

storting	–	representant	–	Hun er stortingsrepresentant.
minoritet	–	bakgrunn	–	Hun har minoritetsbakgrunn.
rolle	–	modell	–	Hun vil være en rollemodell.
diskriminering	–	arbeidsliv	–	Hun liker ikke diskriminering i arbeidslivet.
toleranse	–	respekt	–	Toleranse og respekt er viktig.

33 Infinitiv eller presens?

Spor 25, Lærer-cd 5

Sett inn rett form av verbet og les setningene høyt når du hører tallet til venstre.

arbeide / å arbeide / arbeider

- 1 Han liker å arbeide.
- 2 Han begynner klokka sju.
- 3 Han i åtte timer hver dag.
- 4 Noen dager greier han ikke
- 5 Han best om formiddagen.
- 6 Han kan i mange timer uten pause.

være / å være / er

- 7 Hun opptatt av diskriminering.
- 8 Hun ønsker en rollemodell for de unge.
- 9 Arbeidsgivere må ikke så redde.
- 10 Det er vanskelig både student og politiker.

34 Lytteøvelse

Spor 26, Lærer-cd 5

Martine har lest annonsen fra restaurant Matkroken og ringer til Knut.

- 1 Hvor har annonsen stått?

.....

.....

- 2 Hva slags jobb er hun interessert i?

.....

- 3 Hva slags erfaring har hun?

.....

- 4 Hva er «Stjernen»?

.....

- 5 Hvor lenge var hun der?

.....

- 6 Hva har hun gjort i sommerferiene?

.....

Restaurant Matkroken

søker kokker og servitører med erfaring.
Tiltredelse snarest.
Heltid eller deltid.
Spør etter Knut 080 545 312 e. kl. 18.

7 Hvorfor ønsker hun bare deltidsjobb?

.....

8 Når ønsker hun å arbeide?

.....

9 Hvor og når skal hun treffe Knut?

.....

35 Lytteøvelse

Spor 27, Lærer-cd 5

Hør på dialogen mellom Arne Sletten og en kundebehandler på Aetat.
Etterpå forteller du om Arne Sletten.
Skriv på eget ark.

Arne Sletten snakker med en kundebehandler på Aetat. Han ...

Diskriminering i arbeidslivet

33 Lys og gjenta

Spor 26, Lærer-cd 5

representant

representant

Hun er forretningsrepresentant.

høyring

høyring

Hun har minnering.

modell

modell

Han vil være en rollemodell.

arbeidsliv

arbeidsliv

Han blir ikke diskriminert i arbeidslivet.

respekt

respekt

Han har rett i sin sak.